

UURAISTEN KUNTA

HIRVASKYLÄN ASEMAKAAVA

**HIRVASKANKAAN ASEMAKAAVAN JA MURKETIEN ASEMAKAAVAN MUUTOS,
LAAJENNUS JA OSITTAINEN KUMOAMINEN**

Kaavaselostus, valmisteluvaihe
1.10.2025

Sisälllys

1	PERUS- JA TUNNISTETIEDOT.....	5
1.1	Tunnistetiedot	5
1.2	Johdanto	6
1.3	Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista	6
1.4	Kaava-alueen sijainti.....	6
1.5	Kaavaprosessin vaiheet ja osallistuminen	7
1.6	Kaavan tarkoitus ja tavoite	8
2	LÄHTÖKOHDAT	10
2.1	Alueen yleiskuvaus	10
2.2	Luonnonympäristö.....	13
2.2.1	Linnusto	13
2.2.2	Liito-orava ja viitasammakko (EU:n luontodirektiivin liitteen IV a lajit)	13
2.2.3	Luontotyypit ja kasvillisuus.....	17
2.2.4	Luonnonsuojelualueet	20
2.2.5	Pohjavesialueet	21
2.2.6	Maaperä.....	22
2.3	Rakennettu ympäristö, kulttuuriympäristö ja muinaisjäännökset.....	23
2.4	Maanomistus	26
2.5	Palvelut ja yritystoiminta	26
2.6	Ympäristönsuojelu ja ympäristöhaitat	27
2.7	Pilaantuneet maat	27
2.8	Yhdyskuntatekninen huolto, ajoyhteydet, liikenne	28
2.8.1	Vesi- ja viemärihuolto.....	28
2.8.2	Liikenneyhteydet	28
2.8.3	Liikennemäärät	28
2.8.4	Fingridin voimajohtohanke.....	29
2.9	Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, selvitykset	31
2.9.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.....	31
2.9.2	Maakuntakaavoitus	31
2.9.3	Yleiskaavoitus	35
2.9.4	Asemakaava	37

2.9.5	Pohjakartta	44
2.9.6	Rakennusjärjestys	44
2.9.7	Selvitykset ja aiemmat suunnitelmat	44
3	ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	47
3.1	Asemakaavan suunnittelun tarve	47
3.2	Asemakaavan tavoitteet	47
3.2.1	Yleiskaavan tavoitteet	47
3.2.2	Vt 4 tiesuunnittelu, Vehniä-Äänekoski	47
3.2.3	Kunnan muut tavoitteet	47
3.2.4	Muut tavoitteet	47
3.3	Suunnittelun käynnistäminen	48
3.4	Osallistuminen ja yhteistyö	48
3.4.1	Osalliset	48
3.4.2	Vuorovaikutus ja viranomaisyhteistyö kaavaprosessin aikana	48
3.5	Vireilletulovaihe	48
3.6	Asemakaavan valmisteluvaihe	52
3.7	Asemakaavan ehdotusvaihe	56
3.8	Hyväksytty asemakaava	56
3.9	Voimaantullut asemakaava	56
4	ASEMAKAAVAN KUVAUS	56
4.1	Kaavan rakenne ja mitoitus	56
4.2	Asemakaavamerkinnot ja -määräykset	56
4.3	Palvelut	57
4.4	Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	57
4.5	Aluevaraukset	57
4.6	Nimistö	57
5	KAAVAN VAIKUTUKSET	57
5.1	Ihmisten elinolot ja elinympäristö, sosiaaliset vaikutukset	58
5.2	Rakennettu ympäristö, maisema ja yhdyskuntarakenne	62
5.3	Kulttuuriperintö	62
5.4	Liikenneverkko ja teknisen huollon järjestämiseen	63
5.5	Vaikutukset luontoon	64

5.6	Ilmastovaikutukset	65
5.7	Metsänlinjan vahvistaminen	66
5.8	Talous.....	68
5.9	Suhde olemassa oleviin selvityksiin ja suunnitelmiin	69
5.9.1	Suhde maakuntakaavaan	69
5.9.2	Suhde yleiskaavaan.....	69
5.9.3	Suhde tiesuunnitelmaan.....	69
5.9.4	Yleiskaavan sisältövaatimukset kaavoittamattomalla alueella	69
6	ASEMAKAAVAN TOTEUTUS	71

HIRVASKYLÄN ASEMAKAAVA

HIRVASKANKAAN ASEMAKAAVAN JA MURSKETIEN ASEMAKAAVAN MUUTOS, LAAJENNUS JA OSITTAINEN KUMOAMINEN

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 Tunnistetiedot

Kaavan nimi:	Hirvaskylän asemakaava - Hirvaskankaan asemakaavan ja Mursketien asemakaavan muutos, laajennus ja osittainen kumoaminen
Kaavan päiväys:	1.10.2025, valmisteluvaihe
Alueen määrittely:	Asemakaavamuutos koskee Hirvaskankaan asemakaavan mukaista katualuetta (Vanha Hirvasentie) ja sen varressa olevia kiinteistöjä. Lisäksi asemakaavamuutos koskee Mursketien asemakaavaa. Asemakaavan laajennus koskee kiinteistöjä 892-402-2-54, 892-402-2-200, 892-402-2-116, 892-402-2-102, 892-402-2-188, 892-402-2-117, 892-402-2-151, 892-402-2-81 ja 892-402-2-98 Asemakaavalla muodostuvat korttelit nro xxxx sekä niihin liittyvät xxx alueet. <i>Täydennetään kaavaehdotusvaiheessa.</i>
Kaavan laatija:	Uuraisten kunta Virastotie 4 41230 Uurainen kirjaamo(at)uurainen.fi aluearkkitehti Päivi Muhonen paivi.muhonen(at)saarijarvi.fi, 044 4598 434

Lainvoimainen kaava: _____.____202_

1.2 Johdanto

Valtatie 4 Helsingistä Utsjoelle on Suomen tärkein etelä-pohjoissuuntainen pääväylä. Se kuuluu osana yleiseurooppalaiseen TEN-T ydinverkkoon ja on osa valtakunnallista erikoiskuljetusten verkkoa. Tien merkitys myös Jyväskylän seutukunnan sekä Äänekosken liikenteelle on huomattava. Keski-Suomen ELY-keskus on käynnissä suunnittelu valtatie 4 parantamiseksi moottoritienä Laukaan Vehniän ja Äänekosken Huutomäen välillä. Suunnittelukohde sijoittuu Laukaan, Uuraisten ja Äänekosken alueelle. Hankkeen liikenneväylän pituus on noin 17 kilometriä.

Hankkeen tavoitteena on tärkeän päätieyhteyden liikenteen sujuvuuden, turvallisuuden ja laatutason parantaminen. Tavoitenopeus on 100 km/h. Lisäksi paikallisesti tärkeitä tavoitteita ovat asumisviihtyvyyden parantaminen, liikenteen melu- ja päästöhaittojen vähentäminen sekä estevaikutuksen minimointi. Keskeinen tavoite on myös alueen luontoarvojen turvaaminen.

Hankkeen yleissuunnitelman ja tiesuunnitelmaluonnosten mukaisesti tutkitaan valtatie 4 parantamista moottoritieksi nykyisessä maastokäytävässä, pääosin nykyisellä paikallaan. Lisäksi tiesuunnitelmassa suunnitellaan rinnakkaisteiden järjestelyt ja tiejärjestelyjen liittyminen Hirvaskankaan, Huutomäen sekä Vehniän eritasoliittymiin.

Tiesuunnitelmaa ei saa hyväksyä vastoin oikeusvaikutteista yleiskaavaa tai asemakaavaa. (Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä, 17 § Tien suunnittelu ja alueiden käytön suunnittelu). Tämän kaavatyön tavoitteena on mahdollistaa tiesuunnitelman mukaiset muutokset Vanha Hirvasentielle, ja tarkastella rinnakkaistien varressa uusien yritystonttien sijoittamista sekä päivittää voimassa olevan asemakaavan tonttien rajoja tarvittavilta osin.

1.3 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

Liite 1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Liite 2. Asemakaavan seurantalomake (ehdotusvaiheessa)

Liite 3. Tiesuunnitelmaluonnoskartat 25.11.2024

Liite 4. Valtatie 4 Vehniä – Äänekoski tiesuunnitelman luontoselvitykset 2023 & 2024 (AFRY)

Liite 5. Mursketien ympäristön kaavamerkintöjen päivitys: Luonto (Latvasilmu osk 2021)

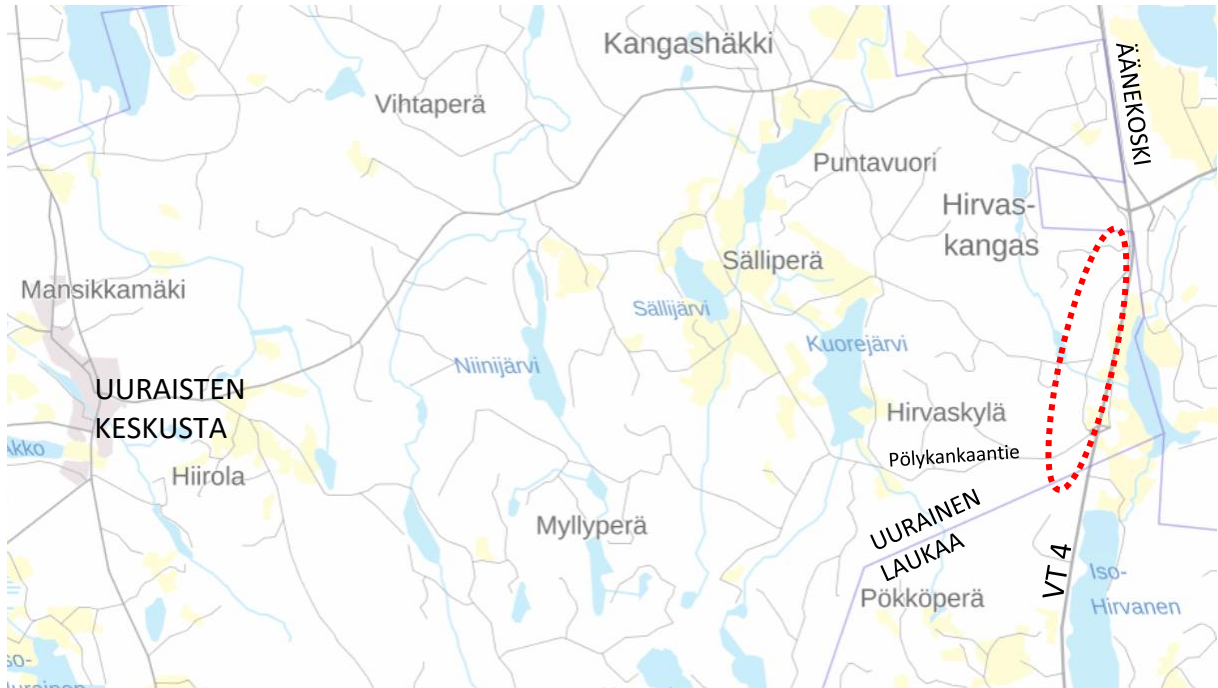
1.4 Kaava-alueen sijainti

Suunnittelualue sijoittuu Hirvaskankaan ja Hirvaskylän alueelle, valtatie 4 länsipuolelle.

Kaavatyö koskee Hirvaskankaan asemakaava-alueelle sijoittuvaa Vanha Hirvasentien katualuetta sekä vähäisesti sen varressa sijaitsevia kiinteistöjä. Kaavatyössä on tavoitteena osoittaa katualueena valtatie 4 Vehniä-Äänekoski tiesuunnitelman mukainen rinnakkaisten alue. Kaavatyössä tutkitaan myös uusien yritys-/teollisuusalueiden osoittamista Vanha-Hirvasentien varteen Uuraisten kunnan omistamille kiinteistöille Kuukanpää 892-402-2-54 ja Keski-Hirva 892-402-2-200 sekä päivitetään yksityisen maanomistajan omistaman Pölli-Hirva -kiinteistön 892-402-2-201 asemakaavaa.

Lisäksi kaavatyössä päivitetään Mursketien asemakaavan teollisuustontteja vastaavaan alueen kehittymistä.

Suunnittelualueen likimääräinen sijainti on osoitettu kuvaan 1. punaisella merkillä.

Kuva 1. Suunnittelualueen likimääräinen sijainti on merkitty punaisella. (Kartta ©Maanmittauslaitos)

Asemakaavan laajennus koskeen Uuraisten kunnan omistamia kiinteistöjä 892-402-2-54, 892-402-2-200 ja 892-402-2-116 sekä yksityisten omistamia kiinteistöjä 892-402-2-102, 892-402-2-188, 892-402-2-117, 892-402-2-151, 892-402-2-81 ja 892-402-2-98.

Hirvaskankaan asemakaavaa on tarkoituksenmukaista kumota vähäisesti Vanha Hirvasentien itäpuolelta tarpeettomilta alueilta.

1.5 Kaavaprosessin vaiheet ja osallistuminen

Kaavoitustyössä noudatetaan alueidenkäyttölain mukaista vuorovaikutteista asemakaavan laatimisprosessia, joka on kuvattu kaavaselostuksen liitteenä olevassa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa.

Uuraisten kunnanhallitus on päättänyt 10.3.2025 kaavoituksen käynnistämisestä alueen asemakaavamuutoksen, laajennuksen ja osittaisen kumoamisen.

Kaavan vaiheista saa lisätietoa Uuraisten kunnan kaavoituksen sivuilta: <https://uurainen.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/vireilla-olevat-kaavoitushankkeet/hirvaskylan-asebakaava/>

Kaavaprosessi	Ajankohta
Käynnistäminen, KH	10.3.2025 § 47
Aloitustaiheen viranomaisneuvottelu	27.8.2025
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) nähtävillä	3.9.-17.9.2025
Kaavaluonnos, KH	6.10.2025 §

Kaavaluonnoksen nähtävilläolo	
Kaavaehdotus, KH	
Kaavaehdotuksen nähtävilläolo	
Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu (tarvittaessa)	
Asemakaavan hyväksyminen	
Lainvoimainen kaava	

Kaavaluonnoksesta ja ehdotuksesta pyydetään osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetyiltä viranomaisilta lausunto sekä lähetetään tiedotekirjeet alueen maanomistajille. Tiivistelmä palautteista, niihin annetut vastineet sekä niiden pohjalta kaava-asiakirjoihin tehdyt muutokset ja täydennykset esitetään kaavaselostuksessa.

Kaavan vaikutuksia arvioidaan tarvittaessa yhteistyössä niiden viranomaisten kanssa, joiden toimialaa kysymykset koskevat.

1.6 Kaavan tarkoitus ja tavoite

Keski-Suomen ELY-keskuksella on käynnissä valtatie 4 tiesuunnitelman laatiminen Vehniältä Äänekoskelle, Honkolan eritasoliittymään saakka. Valtatie 4 parannetaan moottoritienä noin 17 kilometrin matkalta nykyisessä maastokäytävässä. Moottoritien suunnittelun yhteydessä tulee ratkaistavaksi myös rinnakkaistiejärjestelyt. Rinnakkaistien varrelle esitetään tiesuunnitelmissa kevyen liikenteen väylää koko 17 kilometrin matkalle.

Uuraisten kunnan alueella rinnakkaistie on suunniteltu pääosin nykyisen Vanha Hirvasentie paikalle. Vanha Hirvasentie on pääosin osoitettu Hirvaskankaan asemakaavassa katualueena, mutta katualueen leveyttä ja sijaintia on tarpeen tarkistaa tiesuunnitelman mukaiseksi.

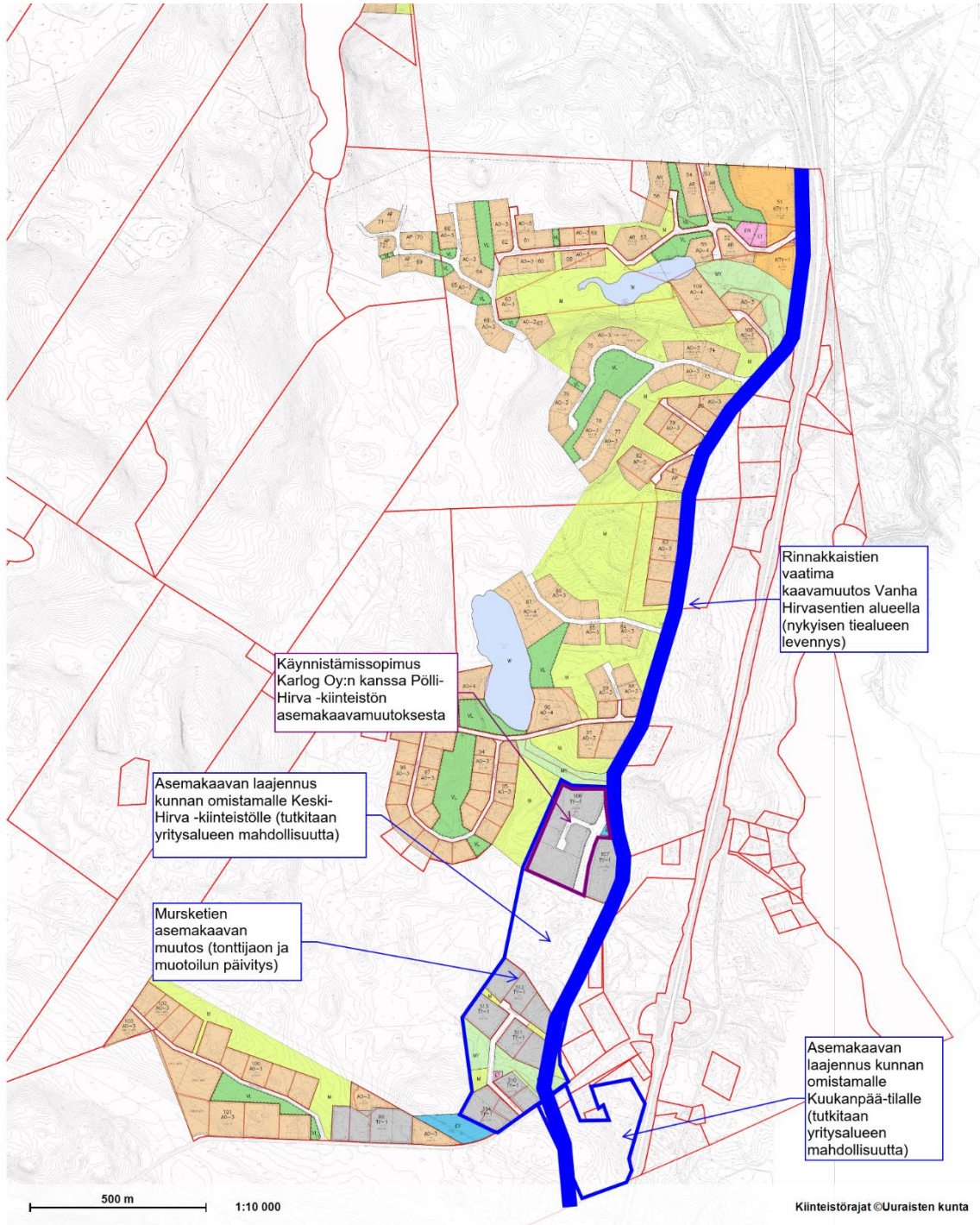
Tiesuunnitelma-luonnoksiin voi tutustua Väyläviraston sekä tiesuunnitelmia laativan konsultin kotisivuilla.

<https://vayliensuunnittelu.fi/suunnitelma/1.2.246.578.5.1.2645388607.3682310185/suunnittelu>
<https://afry.com/fi-fi/valtatie-4-rakentaminen-moottoritieksi-valilla-vehnia-aanekoski>

Tiesuunnitelmaa ei voida hyväksyä vastoin asemakaavaa, minkä vuoksi tiesuunnitelman mukainen rinnakkaistie vaatii *Hirvaskankaan asemakaavamuutoksen*. Tämän kaavatyon tavoitteena on mahdollistaa tiesuunnitelman mukaiset muutokset Vanha Hirvasentille, ja tarkastella asemakaavan laajenusalueilla muun maankäytön mahdollisuudet liikennejärjestelyjen valossa. Asemakaavan laajennusalueet sijoittuvat pääosin kunnan omistamille kiinteistöille Keski-Hirva (892-402-2-200) ja Kuukanpää (892-402-2-54) sekä vähäisesti yksityisten omistamille kiinteistöille. Kunnan kiinteistöjen alueilla on tavoitteena tutkia yritystonttien sijoittumisen mahdollisuutta.

Uuraisten kunta on myynyt rinnakkaistien varresta Karlog Oy:lle 12.4.2023 kiinteistön Pölli-Hirva, 892-402-2-201 (kv 6.2.2023 § 5) mm. puuterminaalitoimintaa varten. Kaupanteon yhteydessä on keskusteltu asemakaavamuutoksen tarpeesta, koska myydyllä alueella on tarpeettomia katualueita, joiden alueelle rakentaminen ei ole sallittu. Hirvaskankaan asemakaavamuutoksen käynnistämisestä Pölli-Hirva -kiinteistön alueella on tehty sopimus maanomistajan kanssa.

Mursketien asemakaava-alueella kaavaa joudutaan päivittämään rinnakkaistien vuoksi ja samassa yhteydessä tarkastetaan mm. nykyisten tonttialueiden rajauksia.

Kuva 2. Asemakaavamuutoksen ja -laajennuksen likimääräiset aluerajaukset Hirvaskankaan ja Mursketien asemakaava-alueilla.

2 LÄHTÖKOHDAT

2.1 Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualueen poikki kulkee Vanha Hirvasentie, joka on Uuraisten kunnan ylläpitämä hiekkapintainen katu. Vanha Hirvasentien varteen on rakentunut omakotitaloja erityisesti 2000 -luvulla. Asutus on haja-asutusluonteista.

Eteläosaan suunnittelualueutta on toteutunut yritystontteja Mursketien alueelle sekä Vanha Hirvasentien varteen. Vanha Hirvasentien varsi on melko puustoista ja suunnitellut uudet yritystonttialueet sijaitsevat myös metsäisillä alueilla. Alueella kasvaa eri-ikäistä sekametsää, joka on normaalissa talousmetsäkäytössä.

Maastonmuodoiltaan alue on jonkin verran vaihtelevaa.

Kuva 3. Näkymä Vanha Hirvasentiellä. (Aluearkkitehtipalvelut 9/2025).

Kuva 4. Ilmakuva suunnittelualueen eteläosasta. Uudet yritystonttialueet on merkitty sinisellä. (Maanmittauslaitos)

Kuva 5. Rinnevarjoste suunnittelualueen eteläosasta kertoo maastonmuodon vaihteluista. Uudet yritystontti-alueet on merkitty sinisellä. (Maanmittauslaitos)

2.2 Luonnonympäristö

Suunnittelualue on pääosin voimakkaasti ihmistoiminnan muokkaamaa ympäristöä. Rinnakkaistien varren havupuuvaltaiset ja sekapuustoiset metsät sijoittuvat kivennäismaalle ja ovat ikärakenteeltaan pääosin nuoria talousmetsiä.

Suunnittelualueella ei sijaitse vesistöjä. Latvasilmun (v. 2021) selvityksen mukaan Keski-Hirva -kiinteistön alueella sijaitsee kaksi luonnontilaista puroa, joiden varressa on metsälain 10 §:n mukaisia puronvarsilehtoja.

Suunnittelualueelle on laadittu useita luontoselvityksiä kaavahankkeiden yhteydessä, vt 4 tiesuunnitelman yhteydessä sekä Fingridin Metsälinjan vahvistamiseen liittyen. Näiden selvitysten tietoja on koottu seuraavissa kappaleissa.

Fingridin voimajohtohankkeen luontoselvitykset sijoittuvat asemakaavahankkeen eteläisimmälle osalle, Kuukanpää-tilan alueelle. Voimajohtohankkeen luontotyyppi- ja kasvillisuuskohteiden kartoitukset tehtiin toukokuun ja syyskuun välisenä aikana 2022. Johtoreitin kasvillisuus ja luontotyytit inventoitiin parhaan kasvukauden aikana, ja selvitettiin alueen yleiset kasvillisuusolosuhteet, lainsäädännön mukaiset arvokohteet sekä uhanalaiset ja arvokkaat luontotyytit. Arvokkaat luontokohteet rajattiin ja arvioitiin kansallisten lakien (Vesil 2 luku 11 §, Lsl 29 §) mukaisesti sekä Suomen luontotyyppien uhanalaisuuden mukaisesti. Selvityksissä painotettiin Multia-Laukaa –väliä, jossa voimajohto sijoittuu nykyisen voimajohdon rinnalle leventäen selvästi johtoaluetta. Metsälain 10 § mukaiset kohteet on esitetty Metsäkeskuksen aineiston mukaisena, kyseiset kohteet tarkistettiin maastossa ja niiden luontotyyppivastaavuus tarkistettiin. Uuden Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan (Mäkelä & Salo 2021) mukaisesti metsälain kriteerejä ei sovellettu luontoselvityksessä, vaan kohteita tarkasteltiin luontotyyppien uhanalaisuusluokituksen näkökulmasta. Maastossa havainnoitiin myös vieraslajien esiintymistä. Lisäselvitykset tehtiin elokuussa 2023 koskien muuttoneita reittiosuuksia.

2.2.1 Linnusto

Linnuston kannalta suunnittelualueella ei sijaitse maakunnallisesti arvokkaita lintualueita (MAALI) (BirdLife Suomi ry). Alueella ei sijaitse myöskään kansainvälisesti (IBA) tai kansallisesti tärkeitä lintualueita (FINIBA) (BirdLife Suomi ry 2023) eikä lintudirektiivin mukaisia (SPA) Natura-alueita.

Latvasilmun selvityksessä (v. 2021) liito-oravan reviirin alueella havaittiin kaksi pyyn reviiriä. Toinen reviiri sijoittuu pohjoisosaan ja toinen eteläisemmän puronvarsilehdon alueelle. Pyy on uhanalaisuusluokituksestaan vaarantunut (VU) ja käyttää ympäri vuoden samaa reviiriä.

2.2.2 Liito-orava ja viitasammakko (EU:n luontodirektiivin liitteen IV a lajit)

Liito-orava

Valtatien 4 ympäristössä Vehniä-Äänekoski-välillä on tehty useita aiempia havaintoja liito-oravista vuosien 2010–2023 ajalta (Suomen Lajitietokeskus 2023). Liito-oravia on havaittu valtatie 4 varrella myös alueella vuosien 2013–2023 aikana tehdyissä selvityksissä (Rahinantti 2013, Rahinantti 2015, Ramboll 2016, Agriborealis osk 2018a, Vauhkonen 2020, Vauhkonen 2021, Latvasilmu osk 2021, Fingrid Oyj 2023). Liito-oravahavainnot poikkeavat hieman toisistaan eri vuosina.

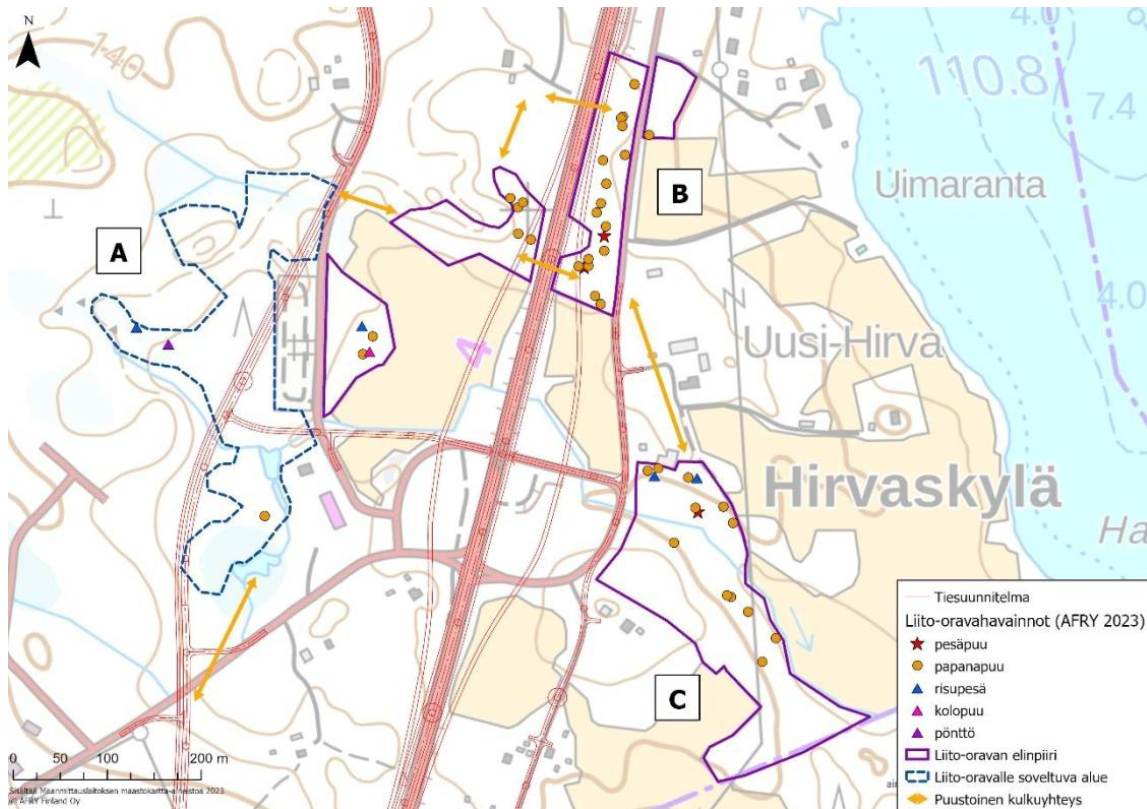
Tässä kaavahankkeessa liito-oravareviirinä on huomioitu uusimman eli AFRY:n Vt 4 Vehniä-Äänekoski tiesuunnitelman luontoselvitykset 2023-2024 -raportin mukaisia tuloksia.

AFRY:n raportin mukaan kevään 2023 liito-oravaselvityksessä havaittiin Hirvaskylän selvityskohteella papanoita kolmella erillisellä elinpiirillä. Näistä kaavahankkeen alueelle sijoittuu alue Hirvaskylä A.

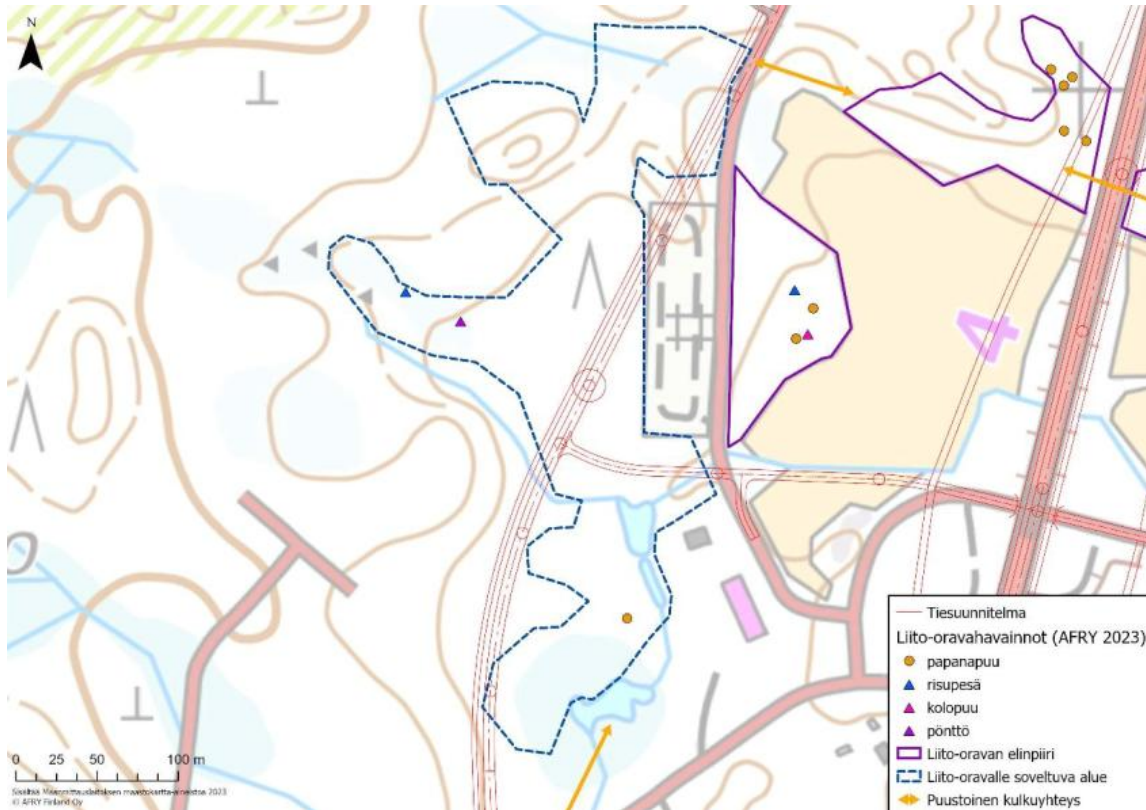
Fingridin Metsälinjahankkeessa on selvitetty myös Kuukanpää-tilan alueen luontoarvoja. Fingridin voimajohtohankkeessa liito-oravaselvitys on laadittu johtoreitillä sijoittuvilla liito-oravalle sopivilla metsäkuviolla. Maastotyöt suoritettiin huhtikuun ja kesäkuun välisenä aikana 2022. Maastossa todettujen liito-oravan esiintymisalueiden osalta tarkasteltiin laajemmin myös lajin kulkuyhteyksiä ja niiden säilymistä. Kuukanpää-tilan alueella ei havaittu liito-oravaa.

Hirvaskylä A

Selvityskohde sijoittuu Vanhan Hirvasentien itä- ja länsipuolille. Selvityskohteelta on rajattu vuoden 2015 selvityksissä kolmesta osasta tien molemmiin puolin koostuva liito-oravan elinpiiri (Rahinantti 2015). Lisäksi vuonna 2018 tehdyissä selvityksissä itäpuoleinen pieni metsikkö todettiin säilyneeksi ja rajattiin liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkana (Vauhkonen 2018).

Kuva 6. Hirvaskylän alueella vuonna 2023 havaitut liito-oravan todennäköiset pesäpuut, papanapuut, risupesät, kolopuut, pönttöt sekä elinpiirien raja. Lisäksi kartoilla on esitetty liito-oravalle soveltuvat elinympäristörajaukset, mahdolliset kulkuyhteydet sekä tiesuunnitelman mukaiset tieyhteydet.

Kuva 7. Hirvaskylä A alueella vuonna 2023 havaitut liito-oravan papanapuut, risupesät, kolopuut ja pönttöt. Kartalla on rajattu myös elinpiiriksi arvioitu alue, liito-oravalle soveltuvat alueet, mahdolliset kulkuyhteydet sekä tiesuunnitelman mukaiset tieyhteydet. (AFRY, Vt 4 Vehniä-Äänekoski tiesuunnitelman luontoselvitykset 2023-2024)

Itäpuolen alue on pieni kuusivaltainen metsikkö, joka rajautuu Vanhaan Hirvasentiehen, puun lasausalueeseen ja idässä peltoaukeaa. Metsän reunasta on matkaa valtatie 4 reunaan noin 135 metriä. Metsäsaarekkeella kasvaa järeitä kuusia ja reunaosissa myös suuria haapoja ja koivuja, joista yhdessä oli kolo. Suurissa haavoissa ei havaittu koloja.

Vuoden 2023 selvityksessä Vanhan Hirvasentien itäpuolen metsälaikulla havaittiin kahden suuren haavan alla muutamia papanoita. Muita papana- tai kolopuita ei havaittu. Alue rajattiin kuitenkin liito-oravan elinpiirinä aikaisempien selvitystietojen perusteella (0,75 ha). Vuoden 2023 vähäiset havaintomäärät viittaavat, että liito-orava on käyttänyt aluetta joko ruokailuun tai kulkuyhteytenä.

Tien länsipuolinen selvityskohde koostuu kapeahkosta ja laikukkaasta metsäalasta, jossa kasvaa sekapuustoista, pääosin kuusivaltaista metsää. Kuuset ovat kooltaan paikoin järeitä ja naavaisia. Puunlasausalueen länsipuolella kasvaa lehtipuuvallista metsää, jossa esiintyy mm. koivua, leppiä, raitaa ja pihlajia. Alue rajautuu lännessä hakkuuaukkoihin sekä taimikoihin ja pohjoisesta kasvatusmäntymetseen. Alueen eteläosassa havaittiin keväällä 2023 yhden suuren kuusen alla muutamia papanoita, jotka voivat viitata liito-oravan käyttämien kulkureittien yhteyspuuhun. Lisäksi alueella oli suuressa kuusessa kiinni isokokoinen pönttö, jossa ei kuitenkaan havaittu merkkejä asumisesta. Lähellä oli myös palokärjen useille koloille hakkaama kuusi ja yksi risupesä, joiden alla ei ollut papanoita.

Tien länsipuolinen elinpiiri on todennäköisesti hetkellisesti asuttamaton, mutta liito-orava käyttäisi kulkuyhteytenä. Se myös soveltuu yhä liito-oravalle elinympäristöksi (4,25 ha). Alue voi tulevai-

suudessa tulla liito-oravan asuttamaksi, sillä alueella on pesäpaikoiksi soveltuvia puita ja ympäristössä on useita puustoltaan varttuneita metsiköitä, joihin on olemassa puustoiset kulkuyhteydet. Alueelta on puustoiset kulkuyhteydet etelään Pölykankaantien yli ja itään valtatie 4:n yli. Lisäksi valtatie 4:n itäpuolen asutulta elinpiiriltä voi siirtyä yksilöitä asuttamaan tien länsipuolen elinympäristöjä.

Viitasammakko

Hirvaskylän alueella sijaitsee kolme pientä, toisiinsa ojilla yhdistyvää, lampea. Lammet sijaitsevat noin 200 metrin päässä valtatie 4:n länsipuolella sekä rajautuvat uusien suunniteltujen sivuteiden ja olemassa olevan Pölykankaantien väliselle alueelle. Lammet sijoittuvat asemakaavahankkeen ulkopuolelle, rinnakaistien itäpuolelle.

Vuoden 2023 maastoselvityksissä lammilla tai niitä yhdistävien ojien uomilla ei havaittu viitasammakoita tai kutua. Alueella ei selvitysaikaan havaittu myöskään sammakoita tai rupikonnaa. Hirvaskylän alueella sijaitsevista lammissa tai niiden läheisyydessä ei tehty aiempia havaintoja viitasammakoista (Suomen Lajitietokeskus 2023).

Alueen lammista eteläisin soveltuisi parhaiten viitasammakoille, sillä alueella esiintyy suojaista rantakasvillisuutta. Lammen rannalla oli selvitysajankohtaan hieman jäätä. Muilla lammissa rantojen kasvillisuus oli niukkaa, ja talon läheisiä ranta-alueita on voitu muokata. Ojissa virtaus oli liian voimakas kuteemiseen.

Kuva 8. Hirvaskylän lammet ja viitasammakolle soveltuva alue. (AFRY, Vt 4 Vehniä-Äänekoski tiesuunnitelman luontoselvitykset 2023-2024)

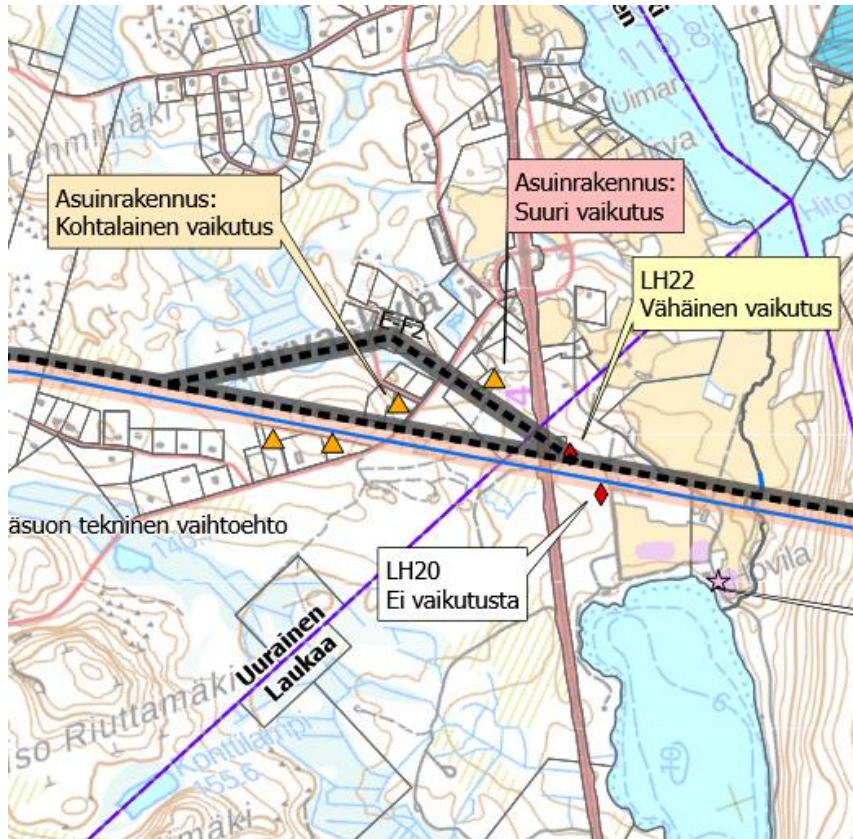

Kuva 9. Viitasammakolle soveltuva lampi (vas) ja talon läheinen pohjoisin lampi. (AFRY, Vt 4 Vehniä-Äänekoski tiesuunnitelman luontoselvitykset 2023-2024)

2.2.3 Luontotyytit ja kasvillisuus

Asemakaavalaajennusalueiden osalta Kuukanpää-tilalla hyödynnetään Fingridin voimajohtohankkeen luontotietoja. Voimajohtohankkeen luontotyyppi- ja kasvillisuuskohteiden kartoitukset tehtiin toukokuun ja syyskuun välisenä aikana 2022. Johtoreitin kasvillisuus ja luontotyytit inventoitiin parhaan kasvukauden aikana, ja selvitettiin alueen yleiset kasvillisuusolosuhteet, lainsäädännön mukaiset arvo-kohteet sekä uhanalaiset ja arvokkaat luontotyytit. Arvokkaat luontokohteet rajattiin ja arvotettiin kansallisten lakien (Vesil 2 luku 11 §, Lsl 29 §) mukaisesti sekä Suomen luontotyyppien uhanalaisuuden mukaisesti. Selvityksissä painotettiin Multia-Laukaa -väliä, jossa voimajohto sijoittuu nykyisen voimajohdon rinnalle levantäen selvästi johtoaluetta. Metsälain 10 § mukaiset kohteet on esitetty Metsäkeskuksen aineiston mukaisena, kyseiset kohteet tarkistettiin maastossa ja niiden luontotyyppivastavuus tarkistettiin. Uuden Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan (Mäkelä & Salo 2021) mukaisesti metsälain kriteerejä ei sovellettu luontoselvityksessä, vaan kohteita tarkasteltiin luontotyyppien uhanalaisuusluokituksen näkökulmasta. Maastossa havainnoitiin myös vieraslajien esiintymistä. Lisäselvitykset tehtiin elokuussa 2023 koskien muuttuneita reittiosuuksia.

Fingridin voimajohdon reittivaihtoehdot kulkevat Mursketien ja Kuukanpää-tilan halki. Luontotyyppi- ja kasvillisuuskartoituksessa ei havaittu alueella erityisiä arvoja.

Kuva 10. Voimajohtohankkeen kahden eri reittivaihtoehdon vaikutukset kartalla. Mursketien kautta kiertää ns. Heinäsuon tekninen vaihtoehto, joka halkaisee myös Kuukanpää-tilan. (Lähde: Metsälinjan YVA-selostuksen liitekartta)

Toiselle asemakaavan laajennusalueelle eli Keski-Hirvan alueelle on laadittu Latvasilmun toimesta luontoselvitys v. 2021. Keski-Hirvan alueelta on luontoselvityksessä mainittu huomioitavina alueina luonnontilaiset purot ja purovarsilehdot, jotka on metsälain 10 §:n tarkoittamia erityisiä elinympäristöjä. Luontoselvityksessä on huomioitu myös liito-oravan reviiri. Tätä Latvasilmun tekemää liito-oravan reviirin aluerajausta ei kuitenkaan huomioida tässä kaavatyössä vaan kaavatyö perustuu uusimpaan luontoselvitykseen (AFRY, Vt 4 Vehniä-Äänekoski tiesuunnitelman luontoselvitykset 2023-2024), jossa liito-oravareviirin rajausta poikkeaa hieman Latvasilmun selvityksen rajauksesta.

Luonnontilaiset purot

Suunnittelualueelta on tunnistettu luonnontilaisia puroja. Latvasilmun luontoselvityksessä on esitetty kaksi purovarsilehtoa Keski-Hirvan kiinteistön alueelta.

"Pohjoisempi uomaosuus on luonnontilaisen kaltaista, vaikka uomaa on joskus kaivettu. Uoman reunilla on kookkaita kuusia, lahoppuuta ja purovarsilehtoa. Eteläisempi puro virtaa osin piilopurona ja paikoin leveänä. Puron ympärillä on lehtoa: OMaT (VU, vaarantunut), AthOT (NT, silmälläpidettävä), paikoin myös kotkansiipilehtoa MatT (VU).

Näiden rajausten alueet ovat myös metsälain 10 §:n tarkoittamia erityisiä elinympäristöjä." (Latvasilmu osk, 2021)

Kuva 11. Latvasilmun v. 2021 tekemässä selvityksessä rajatut huomiotavat kohteet. Violettilla rajauksella on esitetty puronvarsilehdot ja vihreällä viivoituksella liito-oravareviirin ydinalue.

Tässä kaavatyössä liito-oravareviirin osalta on huomioitu uudempi, v. 2023-2024 AFRY:n tekemä liito-orava-selvitys.

Nimetön suo, paikallisesti arvokas kohde

Suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuu VT4 Vehniä-Äänekoski ympäristövaikutusten arviointia varten tehdyssä luontoselvityksessä (Ramboll, 2016) numerolla 29 esitetty Nimetön suo, joka on arvotettu paikallisesti arvokkaana kohteena. Suon pinta-ala on 0,6 ha. AFRY:n v. 2023 laatiman viitasammakko-selvityksen mukaan alue on viitasammakolle soveltuvaa elinympäristöä.

”Uuraisten Hirvaskylässä sijaitseva pienialainen suo, jolta on nostettu turvetta. Suon keskellä on lampi ja lammen rannoilla on luhtakasvillisuutta ja luhtapajukkoa. Alueella esiintyy uhanalaista luontotyyppiä metsäkortekorvet (EN). (Korvenpää, 2003)”

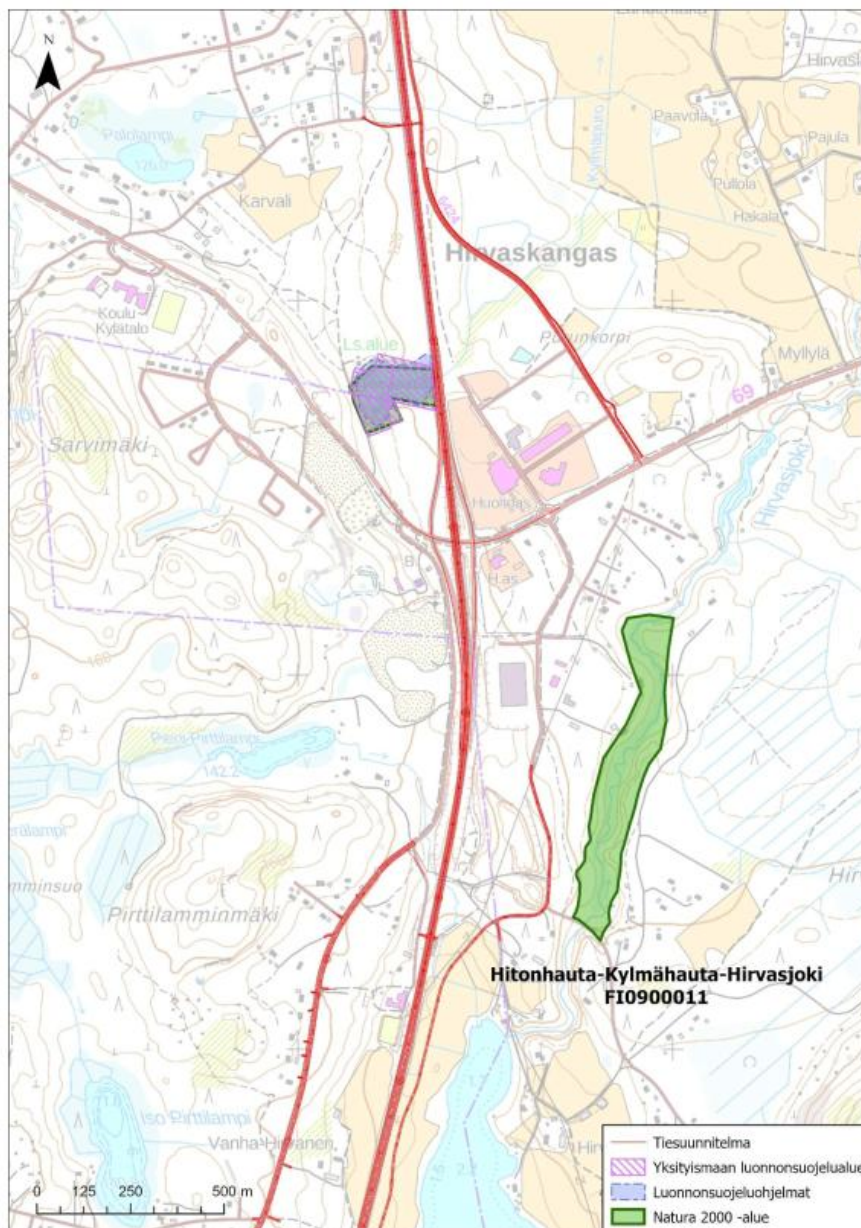

Kuva 12. Nimettömän suon (29) paikallisesti arvokas luontokohde Heinäsuon liito-oravametsän (I) välittömässä läheisyydessä (Kuva: VT 4 Vehniä-Äänekoski YVA, luontoselvitys, Ramboll 2016)

Luontokohde Liito-oravan elinympäristö Tutkittava linjaus Rinnakkaistievaihtoehto

2.2.4 Luonnonsuojelualueet

Hankealueen läheisyydessä sijaitsee yksi Natura 2000 -alueverkostoon kuuluvan kohde Hitonhauta-Kylmähauta-Hirvasjoki (FI0900011, SAC, 132 ha). Natura-alue koostuu kolmesta erillisestä osa-alueesta, joista Kylmähauta sijoittuu valtatie 4 välittömään läheisyyteen sen länsipuolelle ja Hirvasjoki lähimmillään noin 70 metrin etäisyydelle sivutien (Hitonlahdentie) itäpuolelle. Kylmähaudan osa-alueella sijaitsee soidensuojeluohjelman kohde Kylmäpuron lähteikkö (SSO090243) ja neljä yksityismaan luonnonsuojelualuetta: Karvalin (YSA097458), Kylmähaudan (YSA097457) ja Rentolan luonnonsuojelualue (YSA097449 ja YSA256873). Hankealueen läheisyydessä ei sijaitse muita luonnonsuojelualueita tai soidensuojelun täydennysehdotuksen kohteita.

Kuva 13. Hirvasjoen ja läheisen Kylmähaudan Natura-alueiden sekä luonnonsuojelualueiden rajaukset hankealueen läheisyydessä. (AFRY, Valtatie 4 Vehnä – Äänekoski tiesuunnitelman luontoselvitykset 2023 & 2024)

2.2.5 Pohjavesialueet

Suunnittelualueen pohjoisosaan sijoittuu Hirvaskankaan pohjavesialue Hirvaskangas (0989251) ja sen varsinainen muodostumisalue (Ympäristöhallinto 2023a). Pohjavesialue on muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (luokka 2E).

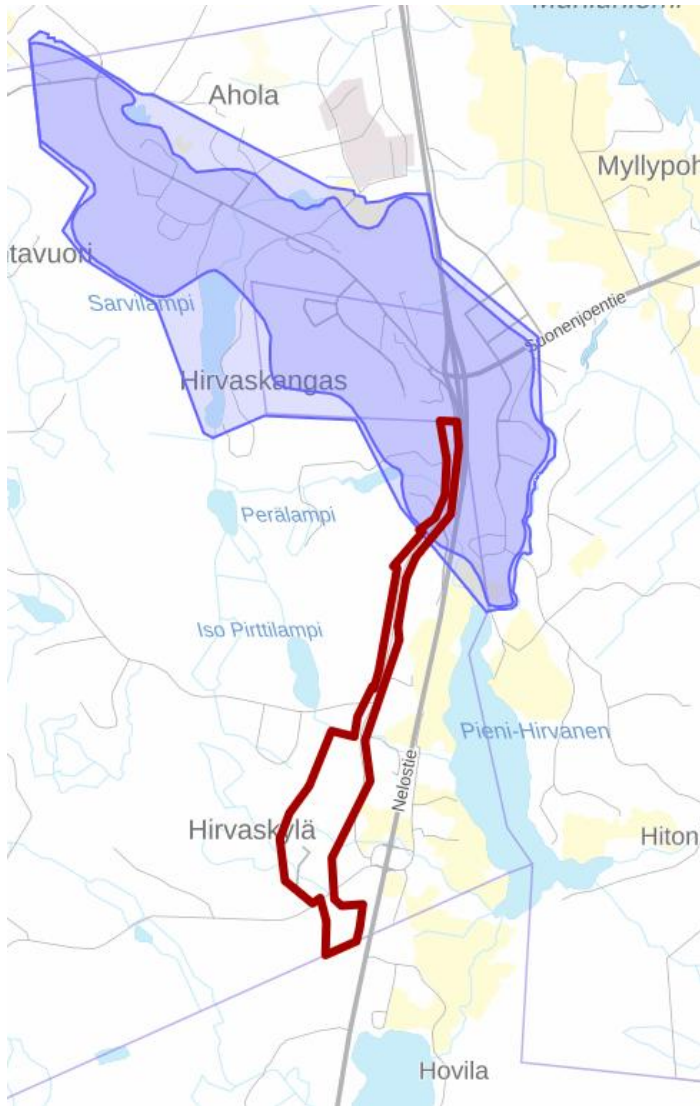
Uuraisten kunnan pohjavesien suojelusuunnitelmassa (v. 2017) on kerrottu alueesta seuraavaa:

Alueen kokonaispinta-ala on 3,96 km². Muodostumisalueen pinta-ala on 3,00 km² ja arvioitu kokonaisantoisuus 1800 m³/d. Alueen määrällinen tila on hyvä ja kemiallinen tila huono. Hirvaskankaan pohjavesialue on määritelty riskialueeksi. Pohjavesialue sijaitsee sekä Uuraisten kunnan, että Äänekosken kaupungin alueella.

Muodostumatyyppi on vettä ympäristöstä keräävä harju. Pohjavesialue sijoittuu luode-kaakko-suuntaiselle Laukaan-Saarijärven-Kokkolan harjujaksolle. Harju on tasainen ja leveä. Se on kasautunut eteläpuolisten kallio-moreenimäkien juureen ja näiden mäkien välisiin kallioperän ruhjelaaksoihin. Harjun maaperä on pääasiassa hiekkaa, mutta harjun ytimen alueella on myös soraa. Harjun laiteilla maaperä on silttiä. Harjun kairauksissa on Puntavuoren vedenottamon ensimmäisen siiviläputkikaivon kohdalla päästy yli 16 metrin syvyyteen ja toisen siiviläputkikaivon kohdalla yli 19 metrin syvyyteen.

Pohjavesi virtaa harjussa pääasiassa luoteesta kaakkoon. Pääosa harjun pohjavedestä purkautuu Hirvaslähteestä (Lä992003). Kerrospumppaushavaintojen mukaan piste P1, johon Puntavuoren vedenottamon ensimmäinen siiviläputkikaivo on tehty, soveltuu vedenottoon. Siitä on saatavissa vähintään 50-100 m³/d hyvälaatuaista pohjavettä. Maaperäkairausten mukaan piste P5, johon Puntavuoren toinen siiviläputkikaivo on tehty, soveltuu ainakin pienituottoisen siiviläputkikaivon paikaksi.

Tutkimusten mukaan tervatehtaan tärpätin ja jätevesien imeytyslammikolla ei ole vaikutusta tervatehtaan luoteispuolella olevien kaivojen pohjaveden laatuun, koska pohjavesi virtaa luoteesta kaakkoon. Toisaalta Hirvaslähteestä (Lä992003) purkautuvassa pohjavedessä vaikutuksia saattaisi pohjaveden virtaussuunnan perusteella olla, mutta lähteen suuri virtaama laimentaa todennäköisesti liuotinten pitoisuudet alhaisiksi.

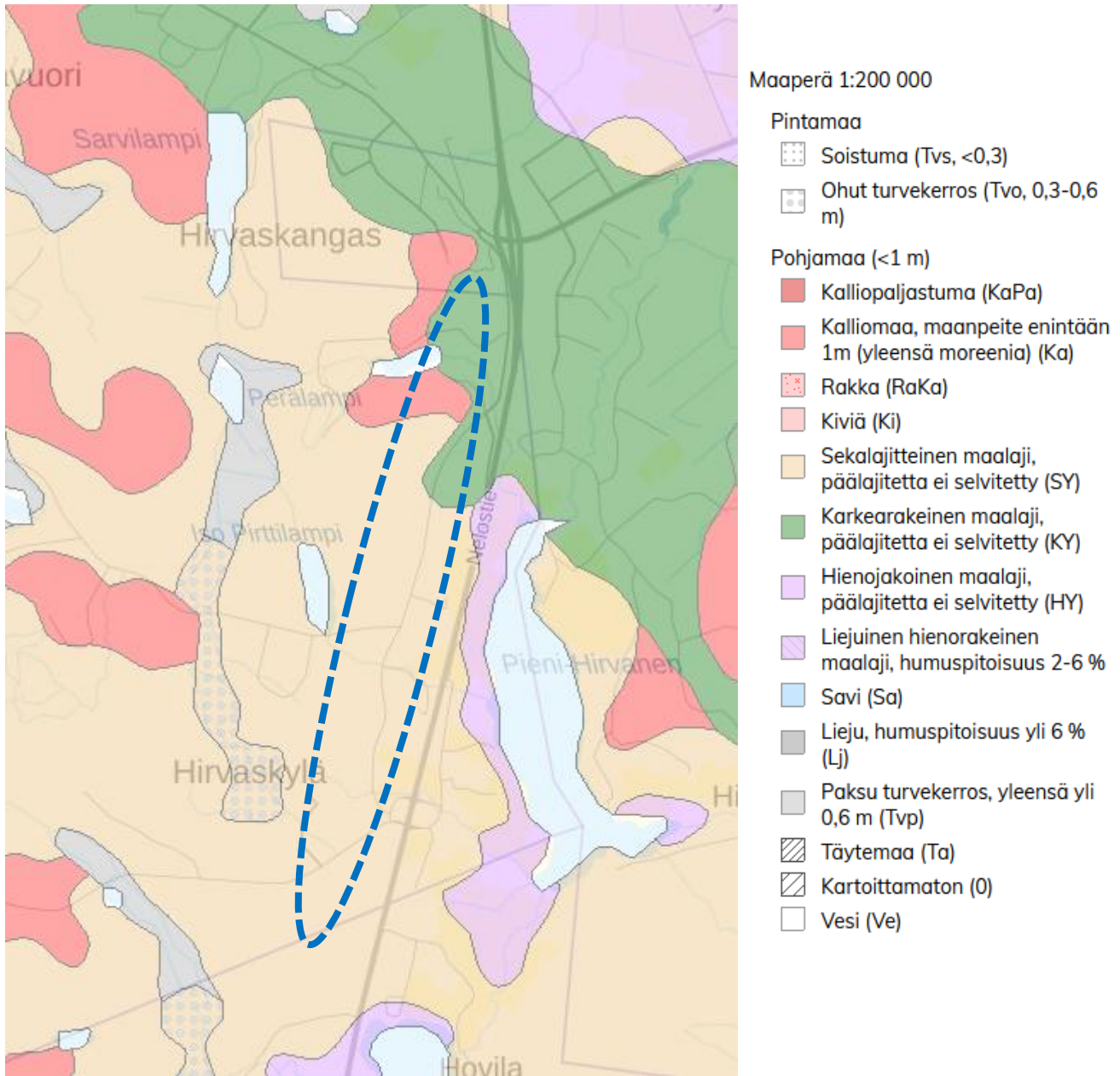
Kuva 14. Hirvaskankaan pohjavesialue ja punaisella rajattu asemakaavahankkeen suunnittelualue.

2.2.6 Maaperä

Koko vt 4 Vehniä-Äänekoski hankealueen maaperä on pääosin moreenia, mutta paikoin esiintyy hienompia maa-aineksia. Pohjoisosaan Hirvaskankaalle ulottuu sorasta ja hiekasta muodostuva harju (Geologian tutkimuskeskus 2023), joka on luokiteltu pohjavesialueeksi. Alueen kallioperä on pääasiassa porfyryristä graniittia, kvartsimontsoniittia ja granodioriittia. Hankealueelle ei sijoitu valtakunnallisesti arvokkaita kallio- tai moreenimuodostumia, kivikoita, eikä tuulirantakerrostumia. Lähin arvokas kallioalue on Hitonhaidan kallio (KAO 090150).

Hirvaskylän suunnittelualueella maalaji on pääosin sekalajitteinen.

Tiesuunnitelman yhteydessä Kuukanpää-tilan alueelle tehdyissä selvityksissä, on havaittu kallion pinnan olevan noin 7 metrin syvyydessä maanpinnasta.

Kuva 15. Suunnittelualueen maaperä (Lähde: GTK).

2.3 Rakennettu ympäristö, kulttuuriympäristö ja muinaisjäännökset

Maisema

Suunnittelualue sijoittuu Uuraisilla Äänekosken kaupungin ja Laukaan kunnan rajojen väliin. Jyväskylään suunnittelualueelta on matkaa noin 30 km, Äänekoskelle 15 km ja Uuraisten kuntakeskukseen 20 km.

Hirvaskangas tunnetaan liikennepalvelukeskuksena, johon on keskittynyt liikennevirroista hyötyvää yritystoimintaa.

Hirvaskylä on vanhaa kyläaluetta, jossa on suurehkoja viljelyalueita ja tilakeskuksia. Asutus on vanhaa maa-seutuasutusta, joka on täydentynyt pientalorakentamisella. Valtatien ja rinnakkaistien varressa on säännöllistä tievarsiasutusta. Suunnittelualueen maisemalliset elementit liittyvät vahvasti maatalouteen ja teollisuuteen.

Suunnittelualueella ei sijaitse maakunnallisesti tai valtakunnallisesti arvokkaita maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön (RKY) kohteita eikä suunnittelualueella ole tiedossa muinaisjäännöksiä.

Valtakunnalliset arvokkaat alueet ja kohteet

Suunnittelualueella ei sijaitse valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita (Vnp. 5.1.1995) tai merkittäviä rakennetun kulttuuriympäristön kohteita (RKY 2009).

Maakunnallisesti arvokkaat alueet ja kohteet

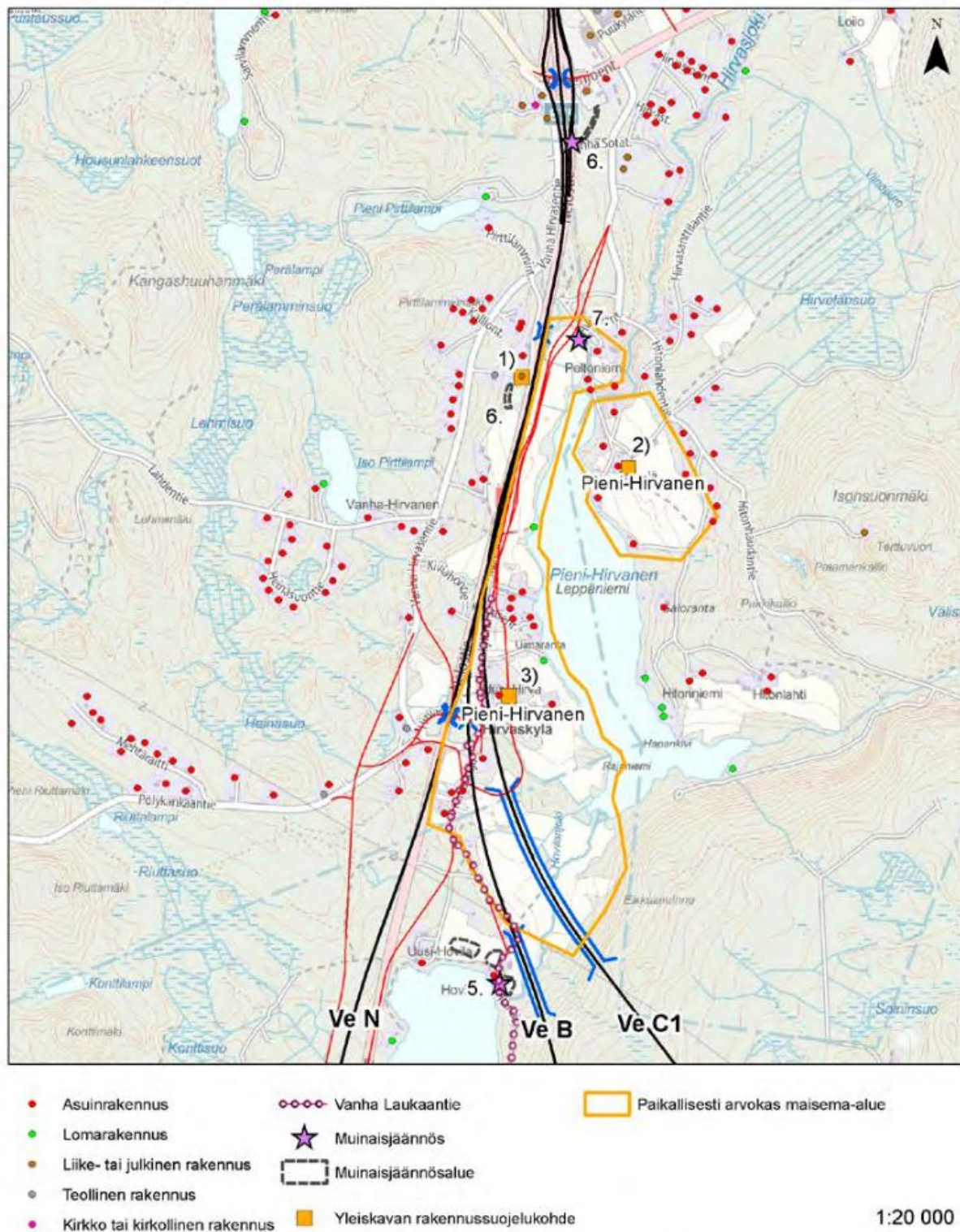
Maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt on kuvattu Keski-Suomen maakuntakaavaa varten tehdyssä selvityksessä ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet maakuntakaavan alueluettelossa. Suunnittelualueelle tai sen välittömään läheisyyteen ei sijoitu maakunnallisesti arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön alueita tai kohteita.

Muinaisjäännökset

Suunnittelualueelle on laadittu vuonna 2004 kaksi muinaisjäännösinventointia (Jussila 2004, Keski-Suomen museo 2004). Laukaan Vehniän kyläyleiskaava-alueelle on toteutettu vuonna 2014 muinaisjäännösinventointi (Sepänmaa 2014).

Valtatien suunnittelun yhteydessä mahdollisille uusille tielinjakäytävälle ja niiden läheisyyteen on toteutettu vuonna 2015 muinaisjäännösinventointi (Poutiainen & Tiainen 2015), joka ei koske tämän asemakaava-hankkeen suunnittelualueita.

Museoviraston muinaisjäännösrekisterin muinaisjäännöstiedot alueelta ja sen lähiympäristöstä on tarkistettu valtatie 4 hankkeessa 18.11.2015. Nykyiseen valtatiehen rajautuu yksi muinaisjäännösalue ja suunniteltu rinnakkaistie sivuuttaa yhden muinaisjäännösalueen. Suunnittelualueella havaitut kiinteät muinaisjäännökset on esitetty kartoilla (Kuva 8-6 - Kuva 8-9) ja taulukossa (Taulukko 8-3).

Kuva 16. Arvokkaat maisema- ja kulttuuriympäristöalueet sekä kiinteät muinaisjäänökset Hirvaskylän alueella.
(Lähde: Vt4 Vehniä-Äänekoski YVA-selostus)

2.4 Maanomistus

Suunnittelu on sekä Uuraisten kunnan että yksityisten maanomistajien omistuksessa.

2.5 Palvelut ja yritystoiminta

Suunnittelualueella ei sijaitse palveluita, mutta se tukeutuu vahvasti lähialueen palveluihin kuten Hirvasen kouluun ja päiväkotiin ja Hirvaskankaan liikenneasemaan.

Suunnittelualueelle sijoittuu yritystoimintaa kuten Karlog Oy:n puutermiinaalit ja rakennusalan yritys Kotix Oy. Suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee yrityksistä mm. automyynti SF Trading, pakettiauton hyllyjärjestelmiä valmistava Mittakori Oy ja tilauskonepaja SolidMill Oy.

Karlogin puutermiinaalit

Karlog Oy:lla on Vanha Hirvasentien varressa tällä hetkellä kaksi puutermiinaalialuetta. Vanhempi, eteläinen termiinaali sijoittuu kiinteistölle 892-402-2-188 ja uudempi, pohjoinen termiinaali kiinteistölle 892-402-2-201.

Kuva 17. Karlogin eteläisempi puutermiinaali Vanha Hirvasentie varressa. (Kuva Aluearkkitehtipalvelut 9/2025)

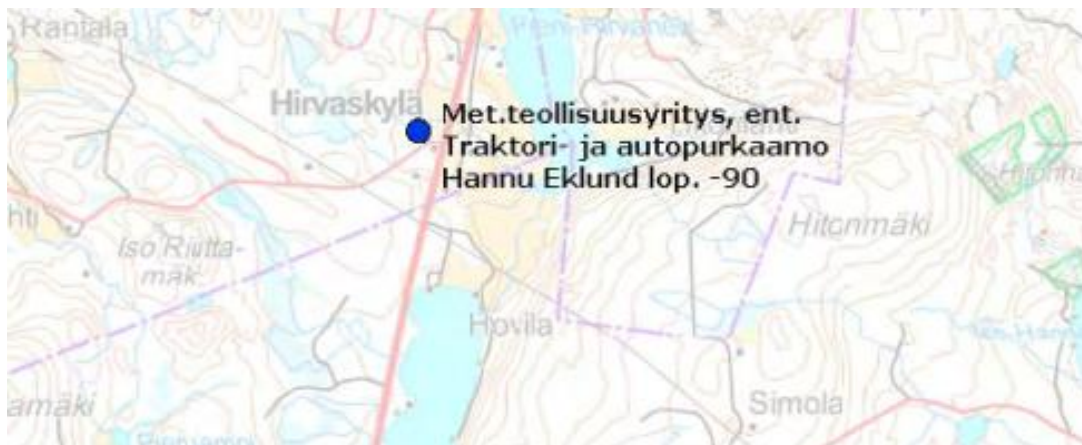
Kuva 18. Näkymää Vanha Hirvasenttieltä Karlogin pohjoisemmalle puuterminaali-alueelle. (Kuva Aluearkkitehtipalvelut 9/2025)

2.6 Ympäristönsuojelu ja ympäristöhaitat

Suunnittelualueen pohjoisosassa kiinteistön 892-402-2-18 alueella on Vertainen Oy:llä maa-aineisten ottolupa (myönnetty 1.9.2016).

2.7 Pilaantuneet maat

Suunnittelualueella ei ole tiedossa pilaantuneita maa-alueita, mutta suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuu yksi riskikohde (ent. Traktori- ja autopurkaamo Hannu Eklund). Kohdetta ei ole tarkemmin tutkittu eikä puhdistettu.

Kuva 19. Pilaantuneen maan riskikohde sijaitsee lähellä suunnittelualueetta. (Lähde: YVA-selostus)

2.8 Yhdyskuntatekninen huolto, ajoyhteys, liikenne

2.8.1 Vesi- ja viemärihuolto

Suunnittelualueella vesi- ja viemärihuollosta vastaa Hirvaskylän vesihuolto-osuuskunta.

2.8.2 Liikenneyhteys

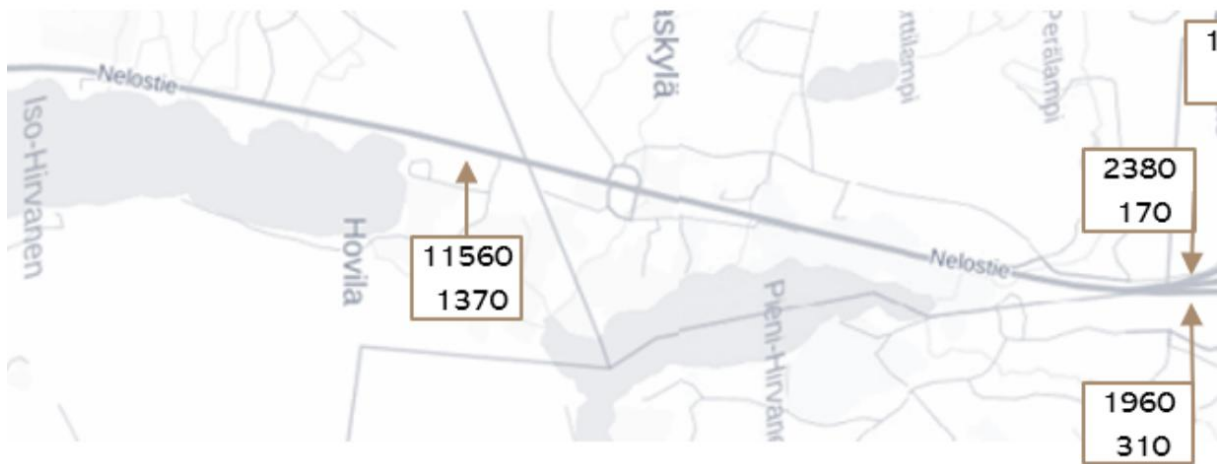
Suunnittelualue sijoittuu Uraisilla Äänekosken kaupungin ja Laukaan kunnan rajojen väliin. Jyväskylään suunnittelualueelta on matkaa noin 30 km, Äänekoskelle 15 km ja Uuraisten kuntakeskukseen 20 km.

Suunnittelualueeseen kuuluu Vanha Hirvasentie. Suunnittelualueeseen kuuluvilta tonttialueilta kulku tapahtuu Vanha Hirvasentien kautta pohjoiseen tai etelään. Vanha Hirvasentieltä on tällä hetkellä suora yhteys valtatielle Hirvaskylän kohdalla sekä pohjoisosassa Uuraistentien kautta.

Tällä hetkellä Vanha Hirvasentie on pääosin asemakaavoitettu kaduksi ja on Uuraisten kunnan ylläpidossa.

2.8.3 Liikennemäärät

AFRY:n tiesuunnitelma-aineiston perusteella valtatie 4:n liikennemäärä on tällä hetkellä 11 560 ajoneuvoa vuorokaudessa, joista raskasta liikennettä on 1 370 ajoneuvoa. Rinnakkaistien tämänhetkistä liikennemäärää ei ole ilmoitettu.

Kuva 20. Nykyluonne - nykyverkko (AFRY tiesuunnitelmaluonnos 2024)

Ennustetilanteessa v. 2050 valtatie 4 liikennemäärien ennustetaan nousevan yli 19 000 ajoneuvoon vuorokaudessa, josta raskasta liikennettä on yli 1 600 ajoneuvoa. Hirvaskylän ja Pölykankaan alueen kehittymisen myötä rinnakkaistie arvioidaan liikkuvan lähes 500 ajoneuvoa vuorokaudessa, josta raskasta liikennettä on 40 ajoneuvoa.

Kuva 21. V. 2050 liikenne tavoiteverkolla + Pöykänselkä alueen kehittyminen (AFRY tiesuunnitelmaluonnos 2024)

2.8.4 Fingridin voimajohtohanke

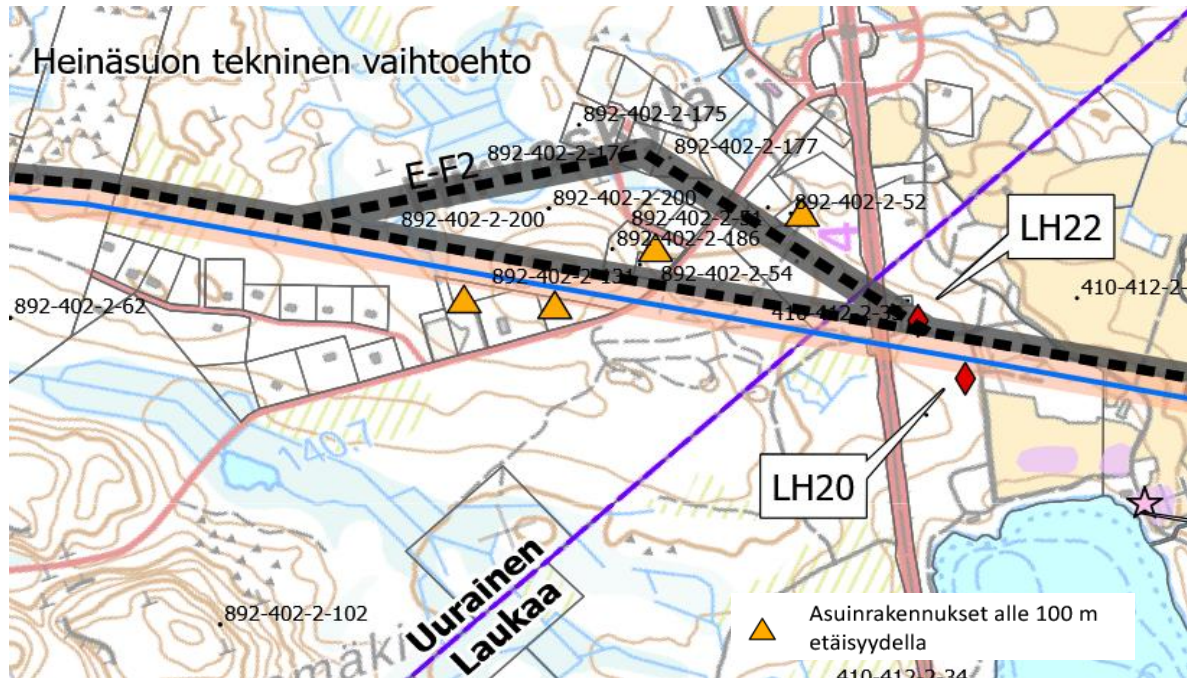
Suunnittelualueelle sijoittuu kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n voimajohto Vaalan Nuojunkankaan sähköasemalta Laukaan Vihtavuoren sähköasemalle, jonka vahvistamista Fingrid suunnittelee. Voimajohtosta käytetään nimitystä Metsälinja. Koko voimajohtoyhteyden pituus on noin 297 kilometriä ja se sijoittuu usean kunnan alueelle.

Metsälinjan vahvistamishankkeessa uutta 400+110 kilovoltin voimajohtoa suunnitellaan pääosin purettavan 220 kilovoltin voimajohtoon paikalle (noin 252 km) ja nykyisen 400 kilovoltin voimajohtoon rinnalle (noin 45 km). Lisäksi reitillä on muutama lyhyt uuteen maastokäytävään sijoittuva tekninen vaihtoehto.

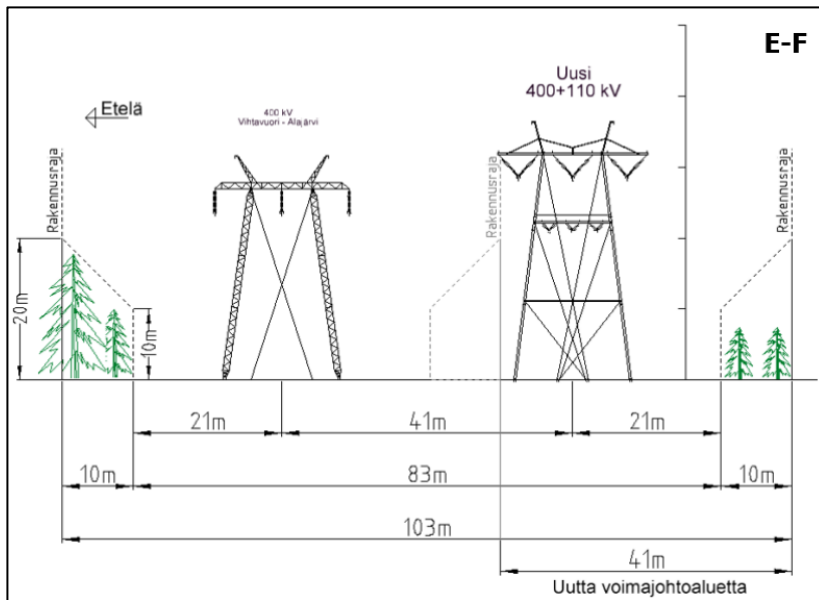
Uusi voimajohtoyhteys on tarpeen, koska nykyiset kantaverkkoyhteydet eivät tule riittämään kaiken Ruotsista tuodun ja pohjoisessa Suomessa tuotetun sähkön siirtämiseen etelän kulutuskohteisiin. Hankkeen toteuttaminen mahdollistaa tuulivoiman rakentamisen ja edistää Suomen ilmastotavoitteiden saavuttamista sekä ylläpitää riittävää sähkön omavaraisuutta Suomessa.

Voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointi on valmistunut vuonna 2024 ja perusteltu päätelmä on toimitettu 25.6.2024. Fingridin alustavan aikataulun mukaan voimajohtoon rakentamisen edellyttämät maastotutkimukset ja yleissuunnittelu tehdään vuosina 2026–2027. Voimajohtoon rakentamisen arvioidaan tapahtuvan vuosina 2028–2030.

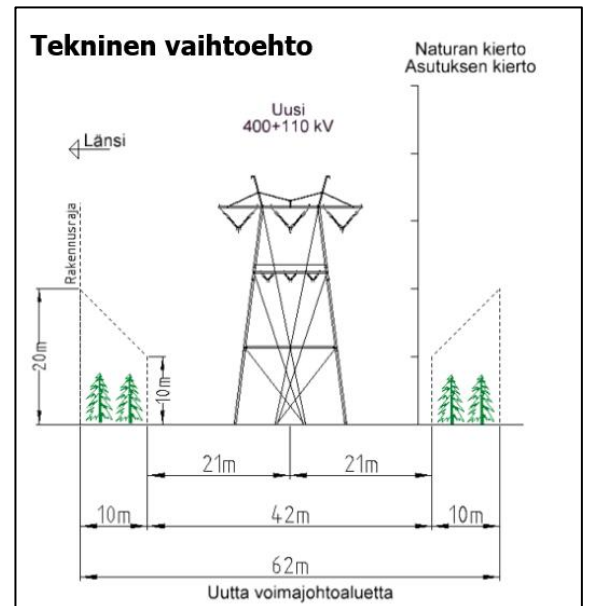
Hirvaskylän asemakaavan alueelle sijoittuva voimajohto on osa reittiosuutta E-F (Multia-Laukaan Pukkipohja), joka noudattaa nykyisen 400 kV voimajohtoon Vihtavuori-Alajärvi reittiä sijoittuen pääosin sen rinnalle, nykyisen voimajohtoon pohjois-/itäpuolelle. Suunnittelualueelle sijoittuvan voimajohtoon reittivaihtoehtoa ei ole vielä päätetty vaan edelleen vaihtoehtoina on kaksi; uuden linjan rakentaminen nykyisen 400 kV:n linjan viereen tai ns. Heinäsuon tekninen kierto Mursketien teollisuusalueen kautta.

Kuva 22. Metsälinjan reittivaihtoehdot suunnittelualueella (Lähde: Fingrid YVA-aineisto 2024).

Kuva 23. Metsälinjan poikkileikkaus, mikäli voimajohdon vahvistaminen tapahtuu nykyistä johtoaluetta leventämällä. (Lähde: Fingrid YVA-aineisto 2024).

Kuva 24. Heinäsuon teknisen vaihtoehdon poikkileikkaus, mikäli voimajohdon vahvistaminen tapahtuu asutuksen kiertämisen vuoksi omassa johtokäytävässä. (Lähde: Fingrid YVA-aineisto 2024).

2.9 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, selvitykset

2.9.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa alueidenkäyttölain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. AKL 24 §:n 2 momentin mukaan alueidenkäytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista.

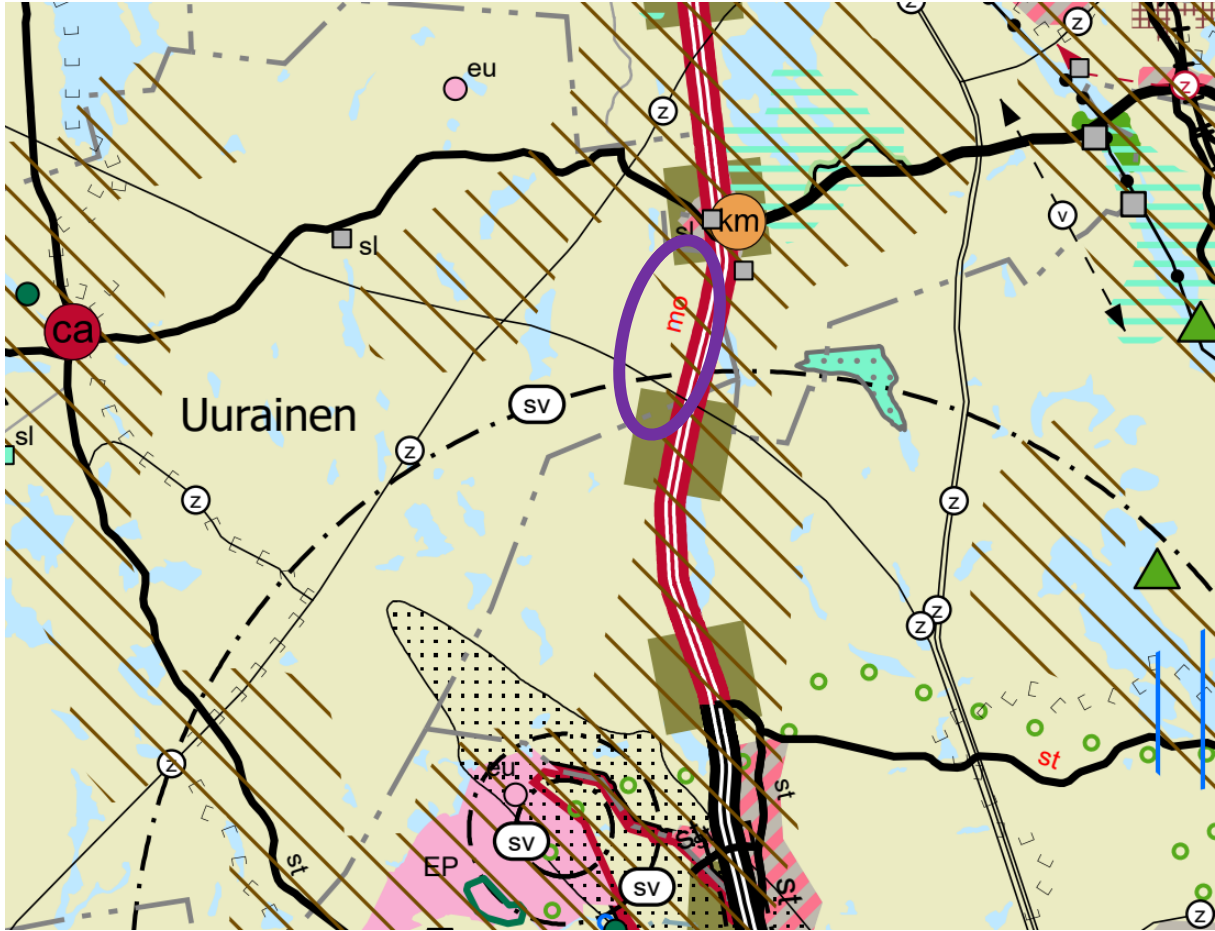
Valtioneuvoston hyväksymät tarkistettut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018. Uudet valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat ja
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

2.9.2 Maakuntakaavoitus

Maakuntavaltuusto hyväksyi Keski-Suomen tarkistetun maakuntakaavan 1.12.2017 ja se tuli voimaan 28.1.2020. Maakuntakaavan tarkistus koski aikaisempaa Keski-Suomen maakuntakaavaa, 1., 2., 3. ja 4. vaihemaakuntakaavaa sekä Pirkanmaan 1. maakuntakaavaa Jämsän Länkipohjan osalta. Tarkistuksen yhteydessä käsiteltiin kaikkia entisen maakuntakaavan teemoja: asutusrakennetta, liikennettä, teknistä huoltoa, luonnonvaroja, erityistoimintoja, kulttuuriympäristöä, luonnonsuojelua ja virkistystä. Lopputuloksena saatiin kaikki aiemmin voimassa olleet maakuntakaavat korvaava Keski-Suomen tarkistettu maakuntakaava.

Voimassa olevaa maakuntakaavaa on päivitetty rullaavan maakuntakaavoituksen periaatteiden mukaisesti. Maakuntavaltuusto hyväksyi 8.12.2023 Maakuntakaava 2040, joka käsitteli seudullisesti merkittävää tuulivoimatuotantoa ja liikenteen muutostarpeita. Lisäksi tarkasteltiin hyvinvoinnin aluerakennetta. Maakuntakaava 2040 muuttaa ja täydentää voimassa olevaa maakuntakaavaa näiden teemojen osalta, muilta osin 28.1.2020 lainvoiman saanut Keski-Suomen maakuntakaava jää voimaan sellaisenaan. Keski-Suomen maakuntakaava 2040 on kuulutettu voimaan 19.3.2024. Suunnittelualueen osalta ratkaisussa ei esitetty muutoksia vuonna 2017 hyväksyttyyn maakuntakaavaan nähden.

Kuva 25. Suunnittelualue on osoitettu likimääräisesti maakuntakaavayhdistelmässä violetilla.

Suunnittelualueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvat maakuntakaavan merkinnät

Biotourismen tukeutuva alue

Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätaloustuotantoon tarkoitettuja alueita.

Suunnittelumääräys: Alueen suunnittelussa varmistetaan maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset sekä turvataan hyvien ja yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden säilyminen maaseutuelinkeinojen käytössä.

Monipuolinen työpaikka-alue

Merkinnällä osoitetaan monipuolinen teollisuus- ja/tai työpaikka-alue.

Suunnittelumääräys: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää liikenteellisten olosuhteiden järjestämiseen. Alueiden käytön suunnittelussa on otettava huomioon valtakunnallisesti merkittävien liikenneverkkojen toimivuuden turvaamiseksi tarvittavat rinnakkaistie- ja eritasojärjestelyt ja turvattava maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt.

Hirvaskangas (Äänekoski, Uurainen): Tulevaisuuden työpaikka-alue, jonka läheisyyteen sekä Äänekosken että Uuraisten puolelle on syntynyt ja tulee syntymään taaja-asutusta.

Suunnittelumääräys: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huomioida liikenteen tarvitsemat palvelut. Alueelle ei tule sijoittaa vaarallisia kemikaaleja valmistavaa tai varastoivaa laitosta.

Valtatien 4 kehittämisakseli

Merkinnällä osoitetaan Keski-Suomen Strategiassa määritelty toiminnallisesti merkittävä liikennekäytävä, jonka runkona toimiva valtatie on osa EU:n TEN-T-ydinliikenneverkkoa.

Suunnittelumääräys: Alueidenkäytön suunnittelussa on kehittämisakselilla varauduttava tavoitetilään, joka mahdollistaa valtatiekehittämisen TEN-T-ydinliikenneverkon vaatimusten mukaisena. Sillä tulee kiinnittää huomiota pitkämatkaisen liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen sekä liikenteen ja matkailun palveluihin ja yritystoiminnan edistämiseen. Tien kehittämisen tulee perustua matkojen ja kuljetusten käyttäjälähtöiseen palvelutasoajatteluun. Kehittämisakseli on myös joukkoliikenteen laatuikäytävä, jonka liityntäyhteyksiä ja -pysäköintiä tulee kehittää.

Moottori- tai moottoriliikennetie, uusi (mo)

Merkinnällä osoitetaan vain moottoriajoneuvoliikenteelle tarkoitettuja maanteitä. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Suunnittelumääräys: Tien ja eritasoliittymien sijainti sekä muun tieverkon järjestelyt täsmentyvät tien suunnittelun yhteydessä. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon liikennemelun leviämisen estäminen, pohjavesien suojaustarve sekä Hitonhauta-Kylmähauta-Hirvasjoki –nimiseen Natura 2000 –alueeseen mahdollisesti kohdistuvat merkittävästi heikentävät vaikutukset.

Vähittäiskaupan suuryksikkö (km)

Merkinnällä osoitetaan vähintään seudullisesti merkittävä vähittäiskaupan suuryksiköiden alue, joka ei sijoitu seudullisten keskusten keskustatoimintojen alueelle (C, ca).

Suunnittelumääräys: Vähittäiskaupan suuryksikkö tulee sijoittaa taajamaan tai sen välittömään läheisyyteen. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueelle voidaan osoittaa sellaista merkitykseltään

seudullista vähittäiskauppaa, joka kaupan laatu ja palvelujen saavutettavuus huomioon ottaen voi perustellusta syystä sijoittua myös keskusta-alueiden ulkopuolelle kuten auto-, rauta-, huonekalu-, puutarha- ja maatalouskauppaa. Alueiden käytön suunnittelussa on turvattava maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt.

Enimmäiskerrosala, Hirvaskangas: 20 000 k-m²

Kulttuuriympäristön vetovoima-alue

Merkinnällä osoitetaan maakunnan kulttuuriympäristön monimuotoiset aluekeskittymät.

Suunnittelumääräys: Alueen kehittämisessä tulee hyödyntää kulttuuriympäristön monimuotoisuutta. Alueidenkäytön suunnittelulla edistetään kulttuuriympäristöjen kestäväää käyttöä ja hoitoa. Alueilla metsien hoito ja käyttö perustuu voimassa olevaan metsälainsäädäntöön.

Natura 2000 -alue

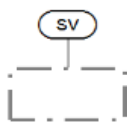
Merkinnällä osoitetaan Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue.

Hitonhauta-Kylmähauta-Hirvasjoki (Natura-alue FI0900011)

Voimalinja (z)

Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat sekä suunnitelmiltaan riittävän valmiit (voimajohtohankkeelle tehty YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointimenettely tai sähkömarkkinalain mukainen ympäristöselvitys) 110 kV, 220 kV ja 400 kV voimalinjat. Linjalla on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

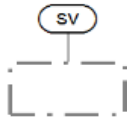

Suojavyöhyke (sv), Tikkakoski

Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden käyttöä on lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan toiminnan vuoksi rajoitettava.

Suunnittelumääräys: Lentoliikennettä palvelevien varalaskupaikkojen ja nousuteiden suojavyöhykkeelle ei tule osoittaa asumista tai muita meluherkkiä toimintoja. Alueen maankäytön

suunnittelussa on varauduttava kattavan rinnakkaistiestön toteuttamiseen. Alueelle sijoittuvista rakennushankkeista on pyydettävä puolustusvoimien lausunto.

Tikkakosken varalaskupaikka

Merkinnällä osoitetaan Tikkakosken varalaskupaikan suojavyöhyke

Suunnittelumääräys: Lentoesteen muodostavista mastoista ja rakenteista on pyydettävä puolustusvoimien lausunto sekä ilmailulain 1194/2009 165 § mukainen lausunto Trafilta.

Koko maakuntaa koskevat suunnittelumääräykset

Maakuntakaavassa on annettu yleisiä suunnittelumääräyksiä koskien aiheita biotalous, turvetuotanto, vähittäiskaupan suuryksiköt, uusiutuva energia, erityistoiminnot, kulttuuriympäristö ja luonnonvarat. Asemakaavan suunnittelualueita koskevat näistä erityisesti:

Biotalous

Maa- ja metsätalous sekä turvetuotanto tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että kulloinkin voimassa olevassa Keski-Suomen pintavesien toimenpideohjelmassa esitetyt vesienhoidon tavoitteet saavutetaan.

Uusiutuva energia

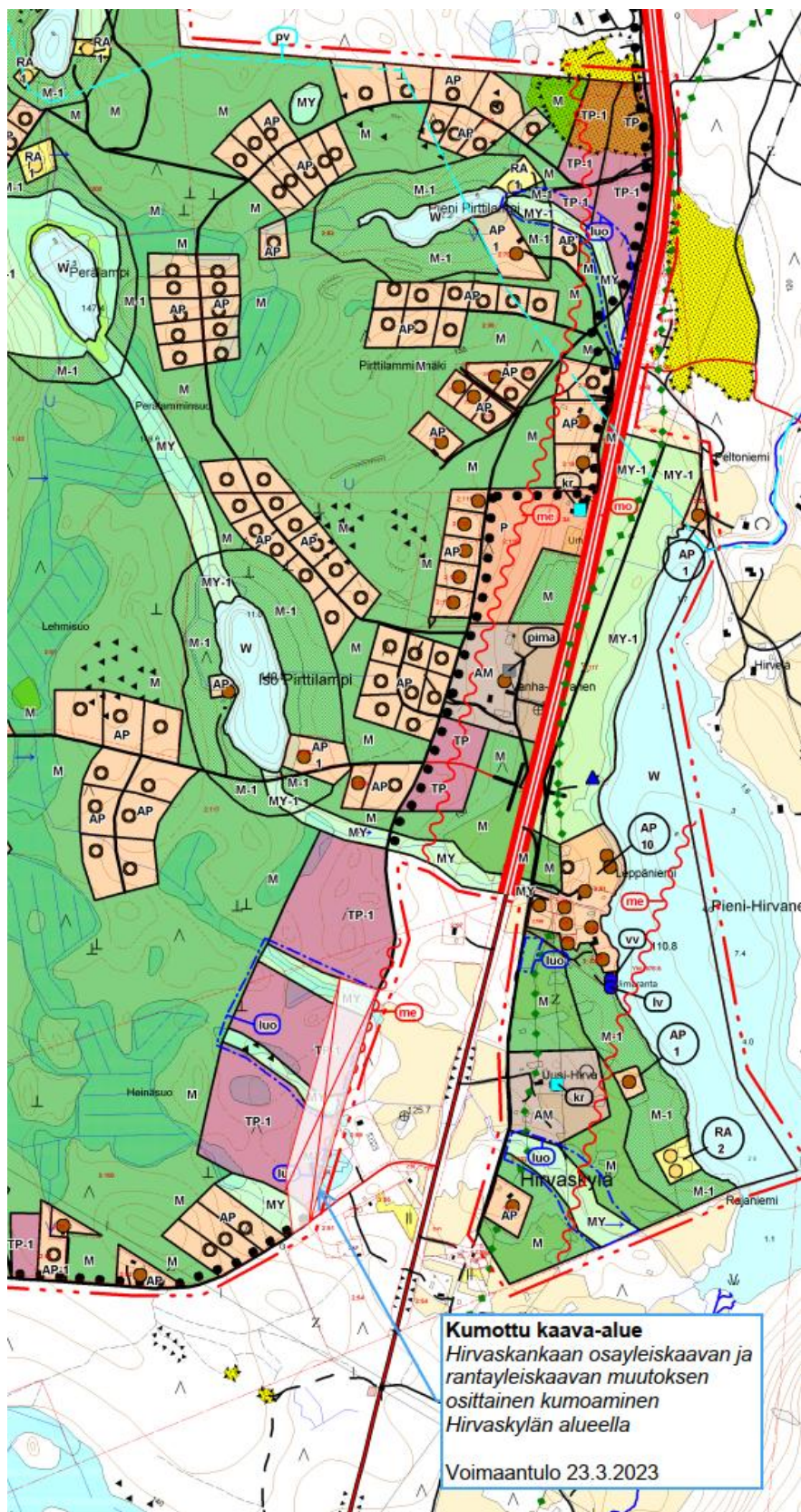
Asuin-, kauppa-, teollisuus-, työpaikka- tai vapaa-ajan alueita suunniteltaessa on mahdollisuuksien mukaan selvitettävä geoenergian ja puun hyödyntämismahdollisuudet.

Luonnonvarat

Pohjavesiluokituksen mukaisia alueita koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, että pohjaveden kemiallinen ja määrällinen tila ei niiden vaikutuksesta heikkene. Pohjavesiluokituksen alueet on esitetty maakuntakaavan alueluettelossa.

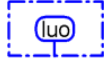
2.9.3 Yleiskaavoitus

Pääosin suunnittelualueella on voimassa Hirvaskankaan osayleiskaava ja rantayleiskaavan muutos, joka on tullut voimaan 2006. Pölykankaantien eteläpuolelle (mm. Kuukanpää-tila 892-402-2-54) ei ole laadittu asema- eikä yleiskaavaa.

Kuva 26. Hirvaskankaan osayleiskaava ja rantayleiskaavan muutos suunnittelualueella.

Suunnittelualuetta koskevat yleiskaavassa erityisesti seuraavat merkinnät:

- **Työpaikka-alue TP-1**
Alue on tarkoitettu työpaikkojen muodostamiseen ja työpaikkoihin liittyvien asuntojen rakentamiseen. Alueella on sallittua korjata ja laajentaa olemassa olevia asuinrakennuksia vähäisessä määrin. Rakennusten yhteenlaskettu pinta-ala saa olla enintään 20 % rakennuspaikan pinta-alasta.
- **Maa- ja metsätalousalue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja MY**
Alueen metsänkäsitelyssä on noudatettava kulloinkin voimassa olevia metsäluonnon arvokkaita elinympäristöjä koskevia metsänhoitosuosituksia ja Metsä-Tapion ohjeita. Maisemaa olennaisesti muuttavat metsänkäsitelytoimet on kielletty. Alueella sallitaan rakentaminen vain maa- ja metsätaloutta varten.
- **Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue tai kohde**
- **Melualue 55 dB**
- **Yhdystie**
- **Kevyenliikenteen väylä**

YLEISKAAVAMÄÄRÄYKSET:

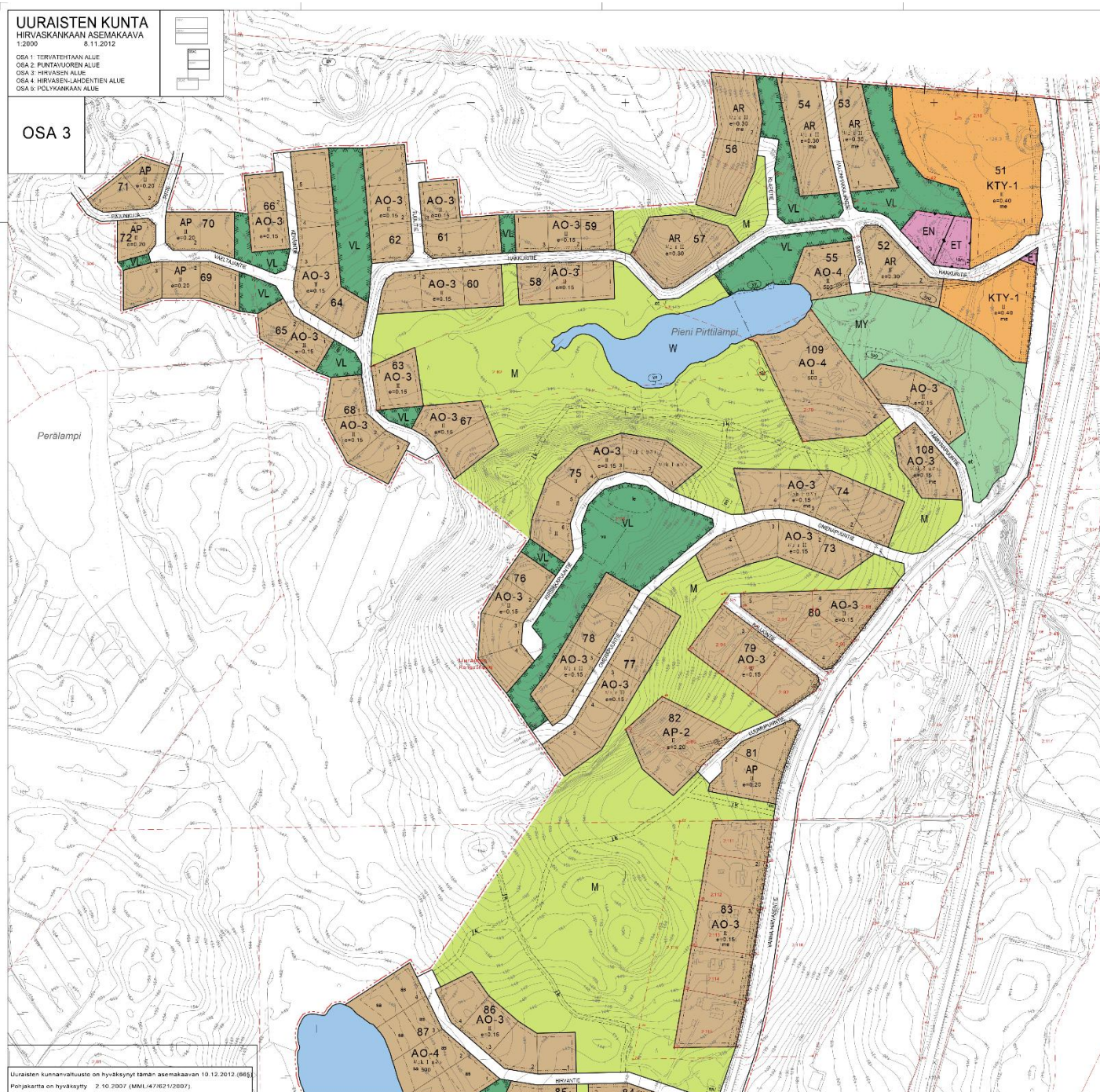
Rakennettavien alueiden ja kortteleiden jätehuolto sekä jätevesien käsittely tulee hoitaa viranomaisten määräysten sekä rakennusjärjestyksen mukaan. Rakennukset pohjavesialueella tulee liittää vesi- ja jätevesiverkostoon.

Koko yleiskaava-alue on hyväksytty oikeusvaikutteisena ja sitä käytetään rakennusluvan myöntämisen perusteena kaavan rannoilla olevilla RA- ja AP-alueilla.

Maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n mukaiseen suunnittelutarvealueeseen kuuluvalla kaava-alueella, jolla rakentamispaine on vähäistä, voidaan katsoa, että maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:n 1 momentissa säädetyt rakennusluvan erityiset edellytykset olemassa olevaa asutusta täydentävää enintään kaksiasuntoisen asuinrakennuksen, loma-asunnon tai maatalouden harjoittamisen kannalta tarpeellisen rakennuksen osalta on selvitetty tässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa. Yleiskaavan tai rakennusjärjestyksen määräys alueen osoittamisesta suunnittelutarvealueeksi on voimassa enintään 10 vuotta kerrallaan. Kunta määrää koko yleiskaava-alueen 16 § 3. mom. tarkoittamaksi suunnittelutarvealueeksi.

2.9.4 Asemakaava

Osalla suunnittelualuetta on voimassa *Hirvaskankaan asemakaava* (voimaantulo v. 2013) sekä *Mursketien asemakaava* (voimaantulo v. 2016). Pölykankaantien eteläpuolelle, mm. Kuukanpää-tilan 892-402-2-54 alueelle, ei ole laadittu asema- eikä yleiskaavaa.

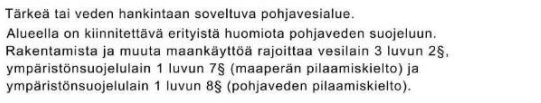
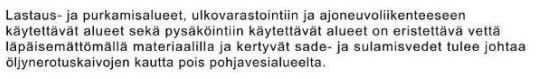
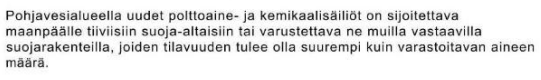
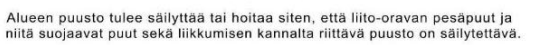
Kuva 27. Hirvaskankaan asemakaavan osa 3, Hirvasen alue.

Kuva 28. Hirvaskankaan asemakaavan osa 4, Hirvasen-Lahdentien alue.

ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET:

AP	Asuinpienalojen korttelialue. Kortteleissa 69-72 on voimassa MRL 58.5 §:n mukainen toteuttamisen ajoittamista koskeva rakennuskielto. Kielto koskee uuden rakennuksen rakentamista enintään kolmen vuoden ajaksi. Kunta saa erityisestä syystä pidentää kieltoaikaa enintään kolme vuotta kerrallaan.	LAHDENTIE	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.
AP-2	Asuinpienalojen korttelialue. Alueelle voidaan sijoittaa ympäristöhäiriötä tuottamattomia työtiloja enintään 50 % sallitusta kerrosalasta. Toiminta ei saa aiheuttaa häiritsevää melua, tärinää, ilman pilaantumista, maaperän saastumista tai muuta häiriötä.	500	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.
AR	Rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialue.	I	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.
AO-3	Erillispienalojen korttelialue. Rakennusoikeuden määrä on osoitettu tehokkuuslukuuna, siten että tonttikohdainen kerrosalan enimmäismäärä saa olla enintään 500m ² . Kortteleissa 63-68 on voimassa MRL 58.5 §:n mukainen toteuttamisen ajoittamista koskeva rakennuskielto. Kielto koskee uuden rakennuksen rakentamista enintään kolmen vuoden ajaksi. Kunta saa erityisestä syystä pidentää kieltoaikaa enintään kolme vuotta kerrallaan.	1/2k I 1/2r II I u2/3 e=0,15	Murtoluku roomalaisen numeron edessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa kellarikerroksessa käyttää kerrosalaan luettavaksi tilaksi. Murtoluku roomalaisen numeron edessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen toisen kerroksen alasta saa rakennuksen ensimmäisessä rinteeseen sijoittuvassa kerroksessa käyttää kerrosalaan luettavaksi tilaksi. Murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta ullakon tasolla saa käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi. Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin pinta-alaan.
AO-4	Erillispienalojen korttelialue. Tontille saa rakentaa korkeintaan kerrosalaltaan 40 m ² suuruisen rantasaunan. Rakennusten tulee sijoittua vähintään 15 m etäisyydelle rantaviivasta. Yhdellä rakennuspaikalla saa rakennusten yhteenlaskettu kerrosala olla enintään 500m ² . Rannan puosta ja muu kasvillisuus on säilytettävä tai istutettava mahdollisimman luonnonmukaiseksi.		Rakennusala.
Y	Yleisten rakennusten korttelialue.		Rakennusala, jolle voi sijoittaa asuinrakennuksen.
PL-1	Lähipalvelurakennusten korttelialue. Alueelle ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä.		Rakennusala, jolle voi sijoittaa saunarakennuksen.
KTY-1	Toimitilarakennusten korttelialue. Alueelle saa sijoittaa liikerakennuksia ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia teollisuusrakennuksia. Alueelle ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä. Rakennusten pääasiallisena julkisivumateriaalina tulee käyttää puuta. Tontit on aidattava katuja vastaan tiheällä pensasistutuksella tai lauta-aidalla tai puuistutuksin.	 	Rakennusala, jolle voi sijoittaa pumppaamon. Rakennusala, jolle voi sijoittaa puistomuuntamon. Ohjeellinen leikki- ja oloskelualueeksi varattu alueen osa. Ohjeellinen urheilu- ja virkistyspalvelujen alueeksi varattu alueen osa.
TY	Teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Toimintaan liittyviä liike- ja toimistotiloja saa rakentaa enintään 20% käytetystä kerrosalasta.		Alueen osa, joka tulee säilyttää luonnonmukaisena.
TY-1	Teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Tilojen yhteyteen saa rakentaa enintään 250 m ² asunnon. Toiminta ei saa aiheuttaa häiritsevää melua, tärinää, ilman pilaantumista maaperän saastumista tai muuta häiriötä. Rakennus tulee sijoittaa kadun suuntaisesti. Asumisen ulko-oleskelutilat tulee sijoittaa rakennuksen taakse (länsipuolelle).	 	Istutettava tai säilytettävä alueen osa. Katu.
YL	Lähivirkistysalue.		Jalankululle varattu katu.
RA-1	Loma-asuntojen korttelialue. Tontille saa rakentaa korkeintaan kerrosalaltaan 25 m ² suuruisen rantasaunan. Rakennus tulee sijoittua vähintään 15 m etäisyydelle rantaviivasta. Yhdellä rakennuspaikalla saa rakennusten yhteenlaskettu kerrosala olla enintään 250m ² . Rannan puosta ja muu kasvillisuus on säilytettävä tai istutettava mahdollisimman luonnonmukaiseksi.		Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu.
		  	Ajoyhteyks. Ohjeellinen alueen sisäiselle jalankululle varattu alueen osa. Yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa.

	Yleisen tien alue.		Johtoa varten varattu alueen osa. z=sähköjohto, v=vesij, j=viemäri.
	Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.		Ajoneuvoliittymän likimääräinen sijainti.
	Energiahuollon alue / Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.		Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.
	Suojaviheralue.		Valtatien ja maantien melualueelle sijoittuva rakennuspaikka ja/tai kortteli. Rakentamisessa on huomioitava, että valtioneuvoston melulle asettamat ohjearvot eivät saa ylittyä leikki- ja ulko-oleskelualueella tai sisätiloissa.
	Maa- ja metsätalousalue.		Suojeltava puu.
	Maa- ja metsätalousalue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja. Merkinnällä on osoitettuihin alueille sijoittuvat luontoinventoinnissa todetut metsälain erityisen tärkeät elinympäristöt ja/tai vesilain mukaiset kohteet tai muut luonnonarvoiltaan merkittävät kohteet. Luontoarvojen heikentäminen ja hävittäminen on kielletty.		Ohjeellinen uimaranta-alue.
	Vesialue.		Puhdistettava/kunnostettava maa-alue.
	3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.		Tärkeä tai veden hankintaan soveltuva pohjavesialue.
	Kaupunginosan raja.		Alueella on kiinnitettävä erityistä huomiota pohjaveden suojeluun. Rakentamista ja muuta maankäyttöä rajoittaa vesilain 3 luvun 2§, ympäristönsuojelulain 1 luvun 7§ (maaperän pilaamiskielto) ja ympäristönsuojelulain 1 luvun 8§ (pohjaveden pilaamiskielto).
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.		Lastaus- ja purkamisalueet, ulkovalaistointiin ja ajoneuvoliikenteeseen käytettävät alueet sekä pysäköintiin käytettävät alueet on eristettävä vettä läpäisemättömällä materiaalilla ja kertyvät sade- ja sulamisvedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen kautta pois pohjavesialueelta.
	Osa-alueen raja.		Pohjavesialueella uudet polttoaine- ja kemikaalisäiliöt on sijoitettava maanpäälle tiiviisiin suoja-altaisiin tai varustettava ne muilla vastaavilla suojarakenteilla, joiden tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan aineen määrä.
	Poikkiviiva osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu.		Alueen osa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain 49§:n mukaisen eläinlajin liito-oravien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja.
	Ohjeellinen tontin raja.		Alueen puusto tulee säilyttää tai hoitaa siten, että liito-oravan pesäpuut ja niitä suojaavat puut sekä liikkumisen kannalta riittävä puusto on säilytettävä.
67	Korttelin numero.		
4	Ohjeellisen tontin numero.		

ASEMAKAAVAMÄÄRÄYKSIÄ:

Rakennuksen etäisyyden naapuritontin rajasta on oltava vähintään 4 metriä.

Pintavedet tulee johtaa viranomaisten osoittamaan paikkaan ja/tai viranomaisten edellyttämällä tavalla.

Autopaikkamääräyksiä:

- 1 ap teollisuustilan 150 k-m² kohti kuitenkin vähintään 1 ap kahta työpaikkaa kohti.
- 2 ap/asunto (erillispientalojen - ja pientalojen korttelialue)
- 1.5 ap/asunto (rivitalojen korttelialue).
- 1 ap liike- ja toimistotilojen 50 k-m² kohti.
- 1 ap yleisten rakennusten 80 k-m² kohti.

Rankentamattomalla tontin osalla, jota ei käytetä liikenteeseen, pysäköintiin tai varastointiin, on säilytettävä tai istutettava puita ja pensaita.

Rakennusryhmittäin on noudatettava toisiinsa soveltuvia pintamateriaaleja.

Jätehuoltotilat tulee sijoittaa aidattuun katokseen (AR, Y, KTY-1, PL-1, TY, TY-1).

Rakentamisessa noudatetaan kunnan rakennusjärjestystä sekä erikseen laadittavia rakennustapaohjeita

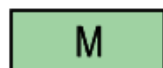
Kuva 29. Mursketien asemakaava.

ASEMAKAAVAMERKINNÄT:

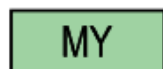

Teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia.

Tilojen yhteyteen saa rakentaa enintään 250 m² asunnon. Toiminta ei saa aiheuttaa häiritsevää melua, tärinää, ilman pilaantumista, maaperän saastumista tai muuta häiriötä. Rakennus tulee sijoittaa kadun suuntaisesti. Asumisen ulko-oleskelutilat tulee sijoittaa rakennuksen taakse (länsipuolelle).

Maa- ja metsätalousalue.

Maa- ja metsätalousalue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja.

Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Osa-alueen raja.

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.

Ohjeellinen tontin raja.

310

Korttelin numero.

1

Ohjeellisen tontin numero.

MURSKE

Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.

50

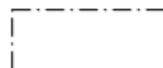
Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

||

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

e=0.30

Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin pinta-alaan.

Rakennusala.

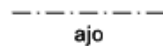
Istutettava alueen osa.

Katu.

Ajoyhteys.

ASEMAKAAVAMÄÄRÄYKSET:

Rakennuksen etäisyyden naapuritontin rajasta on oltava vähintään 4 metriä.

Pintavedet tulee johtaa viranomaisten osoittamaan paikkaan ja/tai viranomaisten edellyttämällä tavalla.

Hulevesiä tulee mahdollisuuksien mukaan viivyttaa tontilla, jotta uudisrakentamisen aiheuttama tiiviin pinnan lisääntyminen ei kasvata valuntaa tontilta nykytilanteeseen verrattuna.

Autopaikkamääräyksiä:

- 1 ap teollisuustilan 150 k-m2 kohti, kuitenkin vähintään 1 ap kahta työpaikkaa kohti.

Rakentamattomalla tontin osalla, jota ei käytetä liikenteeseen, pysäköintiin tai varastointiin, on säilytettävä tai istutettava puita ja pensaita.

Rakennusryhmittäin on noudatettava toisiinsa soveltuvia pintamateriaaleja.

Jätehuoltotilat tulee sijoittaa aidattuun katokseen.

2.9.5 Pohjakartta

Kaavatyötä varten on käytettävissä numeerinen pohjakartta. Tarvittaessa pohjakarttaan tehdään täydennysmittauksia. Pohjakartta on ETRS-GK26 tasokoordinaatistossa ja sen korkeusjärjestelmä on N2000. Pohjakartan tarkistaa ja hyväksyy maankäyttöpäällikkö Tarmo Heinänen.

2.9.6 Rakennusjärjestys

Uuraisten kunnan rakennusjärjestys on hyväksytty Uuraisten kunnanvaltuustossa 11.11.2002 (§ 25). Rakennusjärjestyksen päivitys on vireillä rakentamislain ja alueidenkäyttölain uudistamisen myötä.

2.9.7 Selvitykset ja aiemmat suunnitelmat

Vt4:n kehittämiseen liittyvät aineistot, kuten:

- Valtatien 4 parantaminen välillä Vehniä-Äänekoski, <https://vayla.fi/vt-4-vehnia-aanekoski>
- YVA-aineistot ja yleissuunnitelman aineistot, kuten
 - Valtatien 4 parantaminen välillä Vehniä – Äänekoski (Kuorejoki), Laukaa, Uurainen ja Äänekoski: Yleissuunnitelma <https://www.doria.fi/handle/10024/186590>
 - Ympäristövaikutusten arviointi <https://www.ymparisto.fi/fi/osallistu-ja-vaikuta/ym-paristovaikutusten-arviointi/valtatien-4-parantaminen-valilla-vehnia-aanekoski-aa-nekoski-uurainen-ja-laukaa>
 - Valtatie 4 Vehniä-Äänekoski Ympäristövaikutusten arviointiselostus, 2016, https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/Vt4_Vehnia_Aa-nekoski_yvaselostus_.pdf
 - Vt 4 Vehniä-Äänekoski YVA luontoselvitys, Ramboll 2016

- Valtatien 4 parantaminen välillä Vehniä-Äänekoski, Yleissuunnitelma, luontotietojen päivitys. Ympäristösuunnittelu Enviro Oy, Vauhkonen, M. 2018
- Valtatien 4 parantaminen välillä Vehniän eritasoliittymä – Jokihaarantien liittymä, Laukaa. Luontoselvitys tiesuunnitelmaa varten, Ympäristösuunnittelu Enviro Oy, Vauhkonen, M. 2020
- Valtatien 4 parantaminen välillä Vehniä-Äänekoski, yleissuunnitelma, Luontovaikutusten arvioinnin täydennys, Ympäristösuunnittelu Enviro Oy, Vauhkonen, M. 2021
- Tiesuunnitelma aineistot
 - Tiesuunnitelmaluonnokset, Suunnitelmakartat, AFRY, 2025
 - Valtatie 4 Vehniä-Äänekoski tiesuunnitelman luontoselvitykset 2023 & 2024, AFRY, jonka lähtöaineistona on käytetty mm.
 - Vt 4 Vehniä-Äänekoski YVA luontoselvitys, Ramboll 2016.
 - Hirvaskankaan–Koiviston osayleiskaavan muutoskohteiden luonto- ja maisemaselvitys, Rahinatti Mia 2013
 - Liito-oravakartoitus 2015, Hirvaskankaan asemakaava-alueen laajennus + Yleiskaava-alueen aikaisemmin kartoitetut kohteet, Rahinatti Mia 2015
 - Valtatien 4 parantaminen välillä Vehniän eritasoliittymä – Jokihaarantien liittymä, Laukaa. Luontoselvitys tiesuunnitelmaa varten, Ympäristösuunnittelu Enviro Oy, Vauhkonen, M. 2020.
 - Valtatien 4 parantaminen välillä Vehniä-Äänekoski, yleissuunnitelma, Luontovaikutusten arvioinnin täydennys, Ympäristösuunnittelu Enviro Oy, Vauhkonen, M. 2021.
 - Liito-oravaselvitys, Fingrid Oyj, 2023 (osana YVA:a)
 - VT4 Vehniä-Äänekoski, Melumallinnukset, AFRY, 2024

Hirvaskankaan osayleiskaavaa (voimaan v. 2006) varten laaditut selvityksen, kuten:

- Hirvaskankaan osayleiskaavan luonto- ja maisemaselvitys, Luonto- ja ympäristötutkimus Envio Oy
- Hirvaskankaan muinaisjäännösinventointi 2004, Mikroliitti Oy, Timo Jussila

Muita selvityksiä ja materiaalia:

- Keski-Suomen maakuntakaavan aineisto
 - Keski-Suomen liitto 2016. Keski-Suomen maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt 2016
- Keski-Suomen museon rakennusinventointi 1993 (täydennykset 2004, 2005)
- Luontoselvitys Uuraisten Mursketien ympäristön kaavamerkintöjen päivitykseen liittyen, Latvasilmu 2021
- Kaavarunkotarkastelu Mursketien alueella 19.4.2021, FCG Finnish Consulting Group Oy, Tuomo Järvinen, 2021
- Uuraisten pohjavesien suojelusuunnitelma, Uuraisten kunta 2017
- Kuukanpään tilan kunnallistekniikan ja tasauksen yleissuunnitelma, AFRY Finland Oy, 6.6.2025

Metsälinjan vahvistamisen YVA-aineisto

- <https://www.fingrid.fi/kantaverkko/rakentaminen/hankkeet/metsalinjan-vahvistaminen/#yhteystiedot>
- Metsälinjan vahvistaminen: 400+110 kilovoltin voimajohtohanke. Ympäristövaikutusten arviointiohjelma Fingrid Oyj 2023
- Erityisesti huomioitavaa Findgridin aineiston osalta (YVA-selostus, s. 59):
 - Liito-oravaselvitys johtoreitillä sijoittuvilla liito-oravalle sopivilla metsäkuvioilla suoritettiin huhtikuun ja kesäkuun välisenä aikana 2022. Maastossa todettujen liito-oravan esiintymisalueiden osalta tarkasteltiin laajemmin myös lajin kulkuyhteyksiä ja niiden säilymistä.
 - Luontotyyppi- ja kasvillisuuskohteiden kartoitukset tehtiin toukokuun ja syyskuun välisenä aikana 2022. Johtoreitin kasvillisuus ja luontotyyppit inventoitiin parhaan kasvukauden aikana, ja selvitettiin alueen yleiset kasvillisuusolosuhteet, lainsäädännön mukaiset arvokohteet sekä uhanalaiset ja arvokkaat luontotyyppit. Arvokkaat luontokohteet rajattiin ja arvotettiin kansallisten lakien (VesiL 2 luku 11 §, Lsl 29 §) mukaisesti sekä Suomen luontotyyppien uhanalaisuuden mukaisesti. Selvityksissä painotettiin Multia-Laukaa –väliä, jossa voimajohto sijoittuu nykyisen voimajohdon rinnalle leventäen selvästi johtoaluetta. Metsälain 10 § mukaiset kohteet on esitetty Metsäkeskuksen aineiston mukaisena, kyseiset kohteet tarkistettiin maastossa ja niiden luontotyyppivastaavuus tarkistettiin. Uuden Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan (Mäkelä & Salo 2021) mukaisesti metsälain kriteerejä ei sovellettu luontoselvityksessä, vaan kohteita tarkasteltiin luontotyyppien uhanalaisuusluokituksen näkökulmasta. Maastossa havainnoitiin myös vieraslajien esiintymistä. Lisäselvitykset tehtiin elokuussa 2023 koskien muuttuneita reittiosuuksia.
 - Sähkö- ja magneettikentälaskelmat Fingrid Oyj:n toimesta.
 - Arkeologinen inventointi syksy 2022 ja uudet tekniset vaihtoehdot sekä reittimuutokset syksy 2023. Hankealueelta ennestään tunnettuihin kiinteisiin muinaisjäänkösiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa on käytetty lähtöaineistona Museoviraston muinaisjäänösrekisteriä ja paikkatietoaineistoa. Muinaisjäänösrekisterin tietoja on täydennetty hankealueelle tehtyjen arkeologisten inventointien tuloksilla. Arkeologiset inventoinnit on toteutettu syksyllä 2022. Inventoinnit on kohdistettu aluevastuumuseoiden lausuntojen mukaisesti Vaalan ja Haapajärven väliselle reittiosuudelle.
 - Vieraslajit perustuen Lajitietokeskuksen tietoihin ja YVA-menettelyssä tehtyihin luontoselvityksiin.
 - Potentiaaliset perinneympäristöt johtoalueella kesä-elokuu 2022
 - Lähtötietoina on käytetty mm. lintutieteellisiltä yhdistyksiltä tilattuja havaintoaineistoja (Tiira) sekä Pohjois-Pohjanmaan maakuntaliiton suolinnustoselvityksiä. Keskeisiä lähtötietoja ovat olleet:
 - Luonnontieteellisen keskusmuseon petolintujen pesä- ja rengastusrekisteri
 - Suomen lajitietokeskuksen tiedot uhanalaisista ja silmälläpidettävistä lajeista

- Tiedot Metsähallituksen vastuulajien (maakotka, merikotka, muuttohaukka) esiintymisestä kahden kilometrin vyöhykkeellä johtoreitin molemmin puolin.

3 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 Asemakaavan suunnittelun tarve

Kunnan on huolehdittava alueidensa käytön suunnittelusta (asemakaavan ajantasaisuudesta huolehtiminen), rakentamisen ohjauksesta ja valvonnasta alueellaan sekä maapolitiikan harjoittamisesta (AKL 20). Kuntalain 1 § 2 mom. mukaisesti kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

Nelostien parantaminen moottoritieksi vaatii alueelle asemakaavamuutoksen vähintään rinnakkais tien osalta. Samassa yhteydessä on tarve päivittää alueen yritystontteja.

Hirvaskankaalle, Kangashäkin ja Hirvaskylän alueelle on viimeisen 15 vuoden aikana rakentunut useita uusia omakotitaloja ja kiinnostus alueeseen jatkuu. Myös yritykset ovat olleet kiinnostuneita yritystonteista nelostien läheisyydestä. Hyvät liikenne yhteydet Äänekoskelle, Jyväskylään ja Uuraisten keskustaajamaan sekä palvelut (koulu, päiväkot, ruokatavarakauppa) houkuttelevat.

3.2 Asemakaavan tavoitteet

3.2.1 Yleiskaavan tavoitteet

Yleiskaavasta johdettuna tavoitteena on, että suunnittelualueen eteläosan työpaikka-alueita TP-1 kehitetään ensisijaisesti yritys- ja toimitilarakentamisen alueena. Joskin yleiskaavan TP-1 – määräys mahdollistaa alueella myös työpaikkoihin liittyvien asuntojen rakentamisen.

3.2.2 Vt 4 tiesuunnittelu, Vehniä-Äänekoski

Nelostien parantaminen moottoritieksi ja sen rinnakkaistien vaatii asemakaavamuutoksen vähintään rinnakkaistien osalta. Asemakaavatyössä tavoitteena on päivittää Hirvaskylän ja Mursketien asemakaavaa vastaamaan tiesuunnitelman mukaista rinnakkaistien aluevarausta.

3.2.3 Kunnan muut tavoitteet

Kunnan tavoitteena on kunnan elinvoiman parantaminen. Kaavatyöllä halutaan mahdollistaa olemassa oleville ja uusille yrityksille Hirvaskylän alueella toimiminen ja toiminnan kehittäminen.

3.2.4 Muut tavoitteet

Karlogin kanssa tehdyn kaavoituksen käynnistämissopimuksen mukaisesti Pölly-Hirva -kiinteistön 892-402-2-201 asemakaavaa halutaan päivittää siten, että Hirvaskankaan asemakaavassa osoitetulta teollisuusalueelta poistetaan tarpeettomat katualueet ja tonttialue päivitetään vastaamaan paremmin nykyistä ja tulevaa maankäyttöä ja rakentamista.

3.3 Suunnittelun käynnistäminen

Uuraisten kunnanhallitus käynnisti kaavatyön 10.3.2025 (§ 47). Karlogin puutermiinali-alueen osalta kaavamuutoksesta on laadittu käynnistämissopimus maanomistajan kanssa.

3.4 Osallistuminen ja yhteistyö

3.4.1 Osalliset

Asemakaavan muutos laaditaan vuorovaikutuksessa osallisten kanssa. Osallisia on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavan vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.

Osallisia ovat alueen maanomistajat sekä ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Osallisia ovat myös viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osalliset on lueteltu kaavaselostuksen liitteessä Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS).

3.4.2 Vuorovaikutus ja viranomaisyhteistyö kaavaprosessin aikana

Osallistumisen ja vuorovaikutuksen järjestäminen on kuvattu osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS).

Asemakaavasta pidettiin AKL 66 §:n mukainen aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu 27.8.2025.

3.5 Vireilletulovaihe

Asemakaavatyön vireilletulosta kuulutettiin 3.9.2025 kunnan verkkosivuilla, ilmoitustaululla ja Paikallisuutiset-lehdessä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä kunnanvirastolla ja kunnan verkkosivuilla 3.9.-17.9.2025 välisen ajan. Vireilletulovaiheessa palautteen jättivät Keski-Suomen Liitto, Keski-Suomen museo, Pelastustoimi sekä Fingrid Oyj.

Keski-Suomen liitto

Hirvaskylän asemakaava koskee Hirvaskankaan asemakaavan ja Mursketien asemakaavan muutosta ja laajennusta. Kaavaprosessin tarkoituksena on muuttaa asemakaavan katualue vastaamaan vt4 Vehniä-Äänekoski tiesuunnitelman mukaista rinnakkaistien aluetta. Lisäksi kaavatyössä päivitetään teollisuustonttialuetta, tutkitaan uusien teollisuusalueiden osoittamista sekä tarkastetaan mm. nykyisten tonttialueiden rajauksia.

Suunnittelualue sijoittuu Hirvaskankaan ja Hirvaskylän alueelle, valtatie 4 länsipuolelle. Suunnittelualue rajautuu etelässä Laukaan kunnan rajaan ja pohjoisessa Äänekosken kaupungin rajaan. Alueella on voimassa Hirvaskankaan osayleiskaava ja rantaosayleiskaavan muutos.

Keski-Suomen maakuntakaavatilanne on tuotu asianmukaisesti esiin osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa.

Suunnittelussa tulee huomioida Tikkakosken varalaskupaikan suojavyöhykkeen suunnittelumääräykset. Liitto muistuttaa, että maakuntakaavoissa on annettu myös koko maakuntaa koskevia suunnittelumääräyksiä, jotka tulee soveltuvin osin ottaa huomioon tarkemman tason suunnittelussa.

Keski-Suomen liitolla ei ole muuta huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Vastine: Merkitään tiedoksi.

Keski-Suomen museo

Keski-Suomen museolle on tullut lausuntopyyntö liittyen Uuraisten Hirvaskylän asemakaavan muutokseen ja sitä koskevaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Suunnittelualue sijoittuu Hirvaskankaan ja Hirvaskylän alueelle, valtatie 4 länsipuolelle. Kaavatyö koskee Hirvaskankaan asemakaava-alueelle sijoittuvaa Vanha Hirvasentien katualuetta sekä vähäisesti sen varressa sijaitsevia kiinteistöjä.

Asemakaavalla muutetaan katualue vastaamaan vt4 Vehniä-Äänekoski tiesuunnitelman mukaista rinnakaistieksi osoitettua aluetta. Lisäksi päivitetään Vanha-Hirvasentien teollisuustonttialuetta Pölli-Hirva 892-402-2-201 sekä tutkitaan uusien teollisuusalueiden osoittamista Uuraisten kunnan omistamille kiinteistöille Kuukanpää 892-402-2-54 sekä Keski-Hirva 892-402-2-200. Samassa yhteydessä päivitetään Mursketien asemakaavaa rinnakkais tien vuoksi ja samassa yhteydessä tarkastetaan mm. nykyisten tonttialueiden rajauksia.

Keski-Suomen museo katsoo, että osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on esitetty keskeiset selvitykset rakennetun kulttuuriympäristön osalta. Keski-Suomen museo kuitenkin muistuttaa, että kaikkien kaavamuutoshankkeiden yhteydessä on syytä tarkastella ympäristöä vähintään yleisellä tasolla ajantasaisesti suunnittelualueilla silloin, kun kaavassa käytyt rakennusinventoinnit tai muut selvitykset ovat yli 15 vuotta vanhoja. Keski-Suomen museolla ei ole muuta huomautettavaa rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

Arkeologisen kulttuuriympäristön suhteen OAS:ssa ei esitetä arviota nykytilanteesta, vaikka tausta-aineistoksi mainitaan jo 2004 tehty arkeologinen inventointi ja yleisellä tasolla mainitaan, että hankkeessa hyödynnetään myös vt4-hankkeen selvityksiä. Vaikutusten arvioinnin kohteeksi on mainittu asianmukaisesti vaikutukset kulttuuriperintöön, mihin arkeologinen kulttuuriperintökin lukeutuu. Jotta vaikutukset voidaan arvioida riittävällä tavalla, tulee kaavoituksen perustua riittävään ja ajantasaiseen tietoon myös arkeologisen kulttuuriperintön osalta.

Kaavahankkeessa on mahdollista hyödyntää myös vt4 -hankkeen taustaselvityksiä arkeologisen kulttuuriperintön suhteen, mutta sellaista ei OAS:ssa selvitysten listassa, viitteenä tai liitteenä. OAS:ssa mainitaan arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyen tausta-aineistoksi vuoden 2004 Hirvaskankaan muinaisjäännösinventointi (Mikroliitti Oy), mutta sitäkään ei ole OAS:n liitteenä eikä siihen ole viitattu.

Kyseinen selvitys on yli 20 vuotta vanha, joten arkeologisen inventoinnin suhteen hankkeessa on mahdollisesti päivitystarve, mikäli vt4 selvitykset eivät ole hyödynnettävissä tähän tarkoitukseen ja vuoden 2004 selvityksen tiedot eivät olisi enää ajankohtaisia. Keski-Suomen museo perehtyi kyseiseen selvitykseen ja sen taustatyö on tehty huolellisesti ja kivi- ja kivitöiden kohteiden osalta täydennystarvetta tuskin on. Muinaisrantojen paikat eivät ole muuttuneet, ja näiltä osin potentiaaliset kohteet on tarkastettu perustellen, joten kivi- ja kivitöiden kohteiden osalta inventointi vaikuttaa edelleen pätevältä. Lisäselvitystarve saatetaan tulla koskemaan historiallisen ajan arkeologista kulttuuriperintöä, sillä siihen liittyen sekä tieto että arvotus on muuttunut 20 vuoden takaisesta. Keski-Suomen museo tarkasti että alueella ei ole lausuntoa kirjoitettaessa Museovirastoon tehtyjä ilmoituksia kansallislöydöistä.

Mahdollinen lisäselvitystarve koskee lähinnä alueita, jotka ovat tällä hetkellä metsäisiä ja joihin oltaisiin osoittamassa kaavoituksella rakentamisen mahdollistavia alueita, kuten Keski-Hirva, Pölli-Hirva, Mursketie ja Kuukanpää. Mursketien suhteen on meneillään erillinen kaavahanke. Keski-Suomen museo kehottaa kaavaluonnoksessa esittämään selkeästi arvion arkeologisen kulttuuriperinnön nykytilanteesta ja vaikutusten arvioinnin, perustellen näkemykset käytettävissä olevilla selvityksillä, jolloin Keski-Suomen museo voi arvioida, onko taustatieto ollut riittävää vai onko mahdollisesti tarve lisäselvityksille.

Tarvittaessa asiasta voidaan järjestää myös erillinen neuvottelu, jossa käydään läpi käytettävissä olevat selvitykset ja niiden hyödynnettävyys, jolloin mahdollisen lisäselvityksen voi teettää mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

Vastine: Suunnittelualueella ei ole tiedossa rakennetun tai arkeologisen kulttuuriperinnön osalta alueita tai kohteita, jotka tulisi erityisesti ottaa huomioon suunnittelussa. Vt 4 tiesuunnitelman yhteydessä ei ole laadittu suunnittelualueelle sijoittuvia arkeologisia selvityksiä.

*Mursketien osalta vireillä ei ole erillistä kaavahanketta vaan Mursketien kaavamuu-
tos tehdään tässä samassa Hirvaskylän asemakaava -työssä.*

Kulttuuriympäristön osalta selvityksiä täydennetään tarpeen mukaan mm. museon lausuntojen pohjalta.

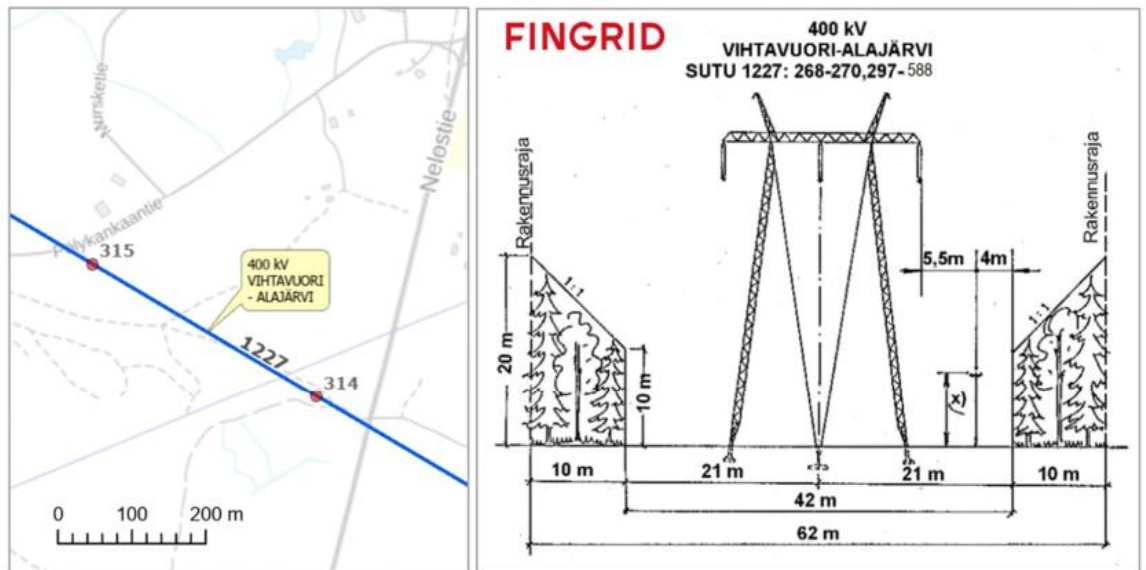
Pelastustoimi

Pelastusviranomaisen on tutustunut asemakaavan aineistoon. Pelastusviranomaisen puolesta asemakaavan muutokselle ei ole henkilö- ja paloturvallisuuden kannalta estettä.

Vastine: Merkitään tiedoksi.

Fingrid Oyj

Kaavan eteläosaan sijoittuu Fingridin 400 kilovoltin (kV) voimajohto Vihtavuori – Alajärvi (kuva 1). Sitä varten on lunastettu kiinteistön käyttöoikeuden supistus yhteensä 62 metriä leveälle johtoalueelle. Voimajohdon johtoalue muodostuu 42 metriä leveästä johtoaukeasta ja johtoaukean molemmin puolin olevista 10 metriä leveistä reunavyöhykkeistä. Rakennusrajoitusalue kattaa koko voimajohtoalueen.

Kuva 1. 400 kV voimajohdon sijainti ja poikkileikkaus.

Muistutamme yleisluonteisesti kaavoituksen ja rakentamisen lähtökohdaksi seuraavista asioista:

- Kaavoituksen täytyy mahdollistaa valtakunnallisesti merkittävien voimansiirtoyhteyksien ylläpito ja kehittäminen. Voimajohtoalueella tai sen läheisyydessä tapahtuva toiminta ei saa ristiriidassa sähköturvallisuuden kanssa eikä toiminta voi aiheuttaa vaaraa voimajohdon käytölle ja kunnossa pysymiselle.
- Alueita ei saa suunnitella sellaiseksi, että ne olisivat ristiriidassa Fingridille lunastetun käyttöoikeuden supistuksen tai yleisten turvallisuusmääräysten kanssa. Voimajohtojen läheisyydessä on otettava huomioon mahdolliset vaarajännitteet. Fingrid määrittelee etäisyys- ja suojausvaatimukset tapauskohtaisesti vaarajännitearvioiden perusteella.
- Voimajohtoalueelle ei voida sijoittaa rakennuksia tai rakennelmia ilman erityistä lupaa. Em. rakenteet tai laitteet eivät pääsääntöisesti saa olla yli kaksi metriä korkeita. Rakennusrajoitusalue koskee maanpäällisiä ja maanalaisia rakennuksia.
- Voimajohtoalue ei sovellu varastointiin eikä lastaukseen.
- Voimajohtoalueella ja sen läheisyydessä on rajoitettu maanmuokkausta ja läjittämistä turvallisuussyistä.
- Teiden ja katujen suunnittelussa tulee ottaa huomioon, mitä Liikenneviraston ohjeessa "Sähkö- ja telejohdot ja maantiet" (2018) esitetään.
- Voimajohdon rajoituksia maankäytölle käsitellään Fingridin julkaisemassa oppaassa Ohje voimajohtojen huomioon ottamiseen yleis- ja asemakaavoituksessa sekä maankäytön suunnittelussa, joka on ladattavissa Fingridin Internet-sivuilta <https://www.fingrid.fi/kantaverkko/maankaytto-ja-ymparisto/voimajohtoalueiden-hyodyntaminen/ohjeita-kaavoittajalle/>.

Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan lausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnot.

Yleiskaavat ja asemakaavat, joissa on Fingridin voimajohtoja tai muita toimintoja, pyydämme lähettämään lausunnolle osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi.

Vastine: Merkitään tiedoksi.

3.6 Asemakaavan valmisteluvaihe

Rinnakkaisten kaavaluonnoksen valmistelun pohjalla on käytetty loppuvuonna 2024 saatua tiesuunnitelma-aineistoa. Tiesuunnitelma-aineisto ei ole vielä lopullinen vaan siihen on mahdollista tulla muutoksia mm. Natura-arvioinnin myötä.

Kaavaratkaisussa on osoitettu suunnittelualueen eteläosaan yritystontteja, jotka hyötyy helposta pääsystä valtatielle 4. Yritystonttien sijoittaminen Vanha Hirvasentien varteen on Hirvaskankaan osayleiskaavan työpaikka-alueen (TP-1) mukaista toimintaa.

Asemakaavan valmisteluvaiheessa on laadittu kaksi eri luonnosvaihtoehtoa, VE 1 ja VE 2. Vaihtoehdot eroavat toisistaan asemakaavan laajennusalueen tontituksen ja katuverkon osalta. Pohjoisosan kaavaratkaisu rinnakkaistien osalta on molemmissa luonnosvaihtoehdoissa sama.

Kuukanpään alue on kaavaluonnos VE 1:ssä osoitettu liike-, teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueena (KLT) ja VE 2:ssa teollisuus- ja toimitilarakennusten korttelialueena (TK).

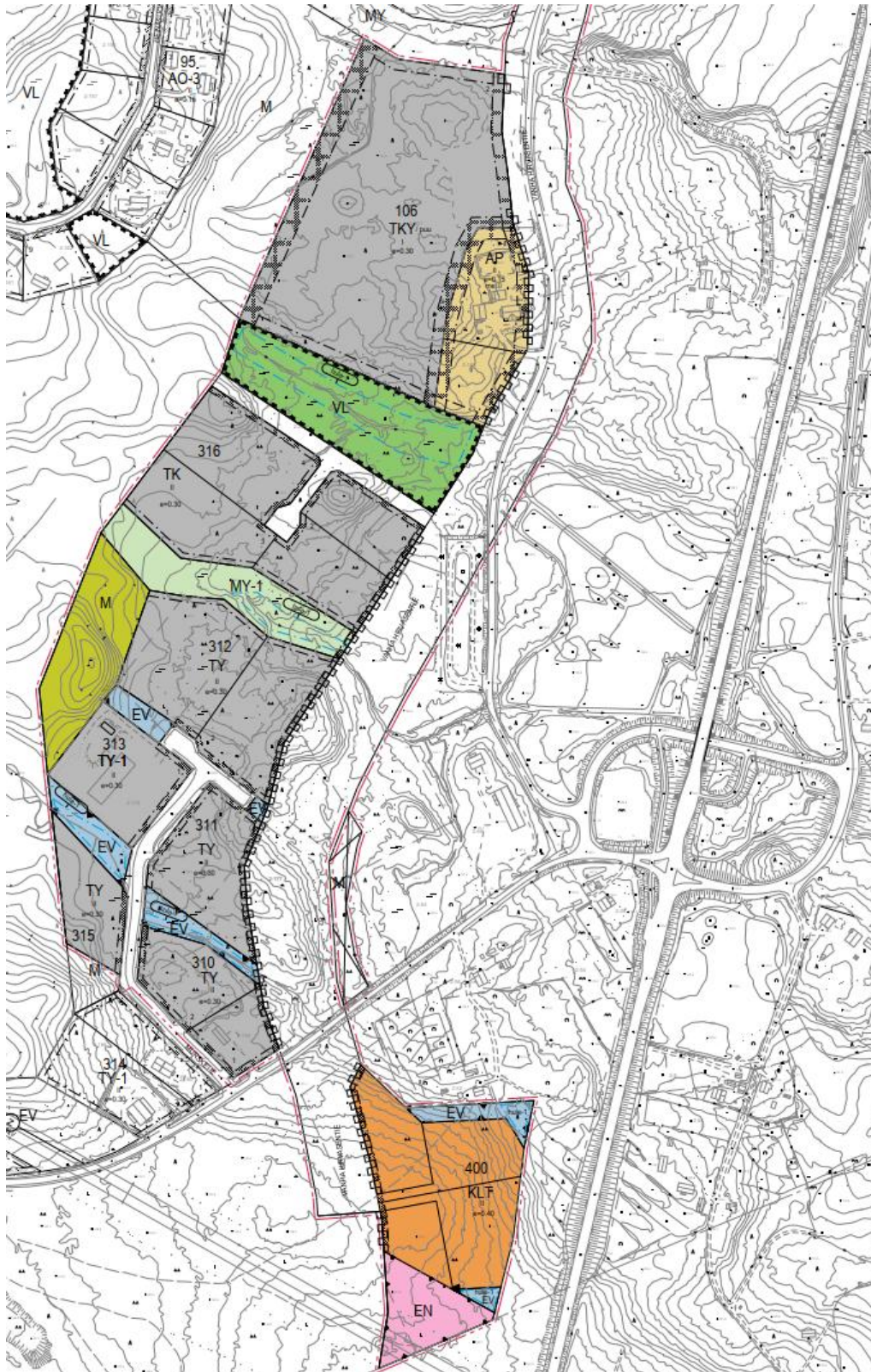
Mursketien ja Keski-Hirva -kiinteistön alueen tontit ovat osoitettu teollisuusrakennusten korttelialueena, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) ja teollisuus- ja toimitilarakennusten korttelialueena (TK).

Kaavaratkaisuun ovat vaikuttaneet pyrkimykset:

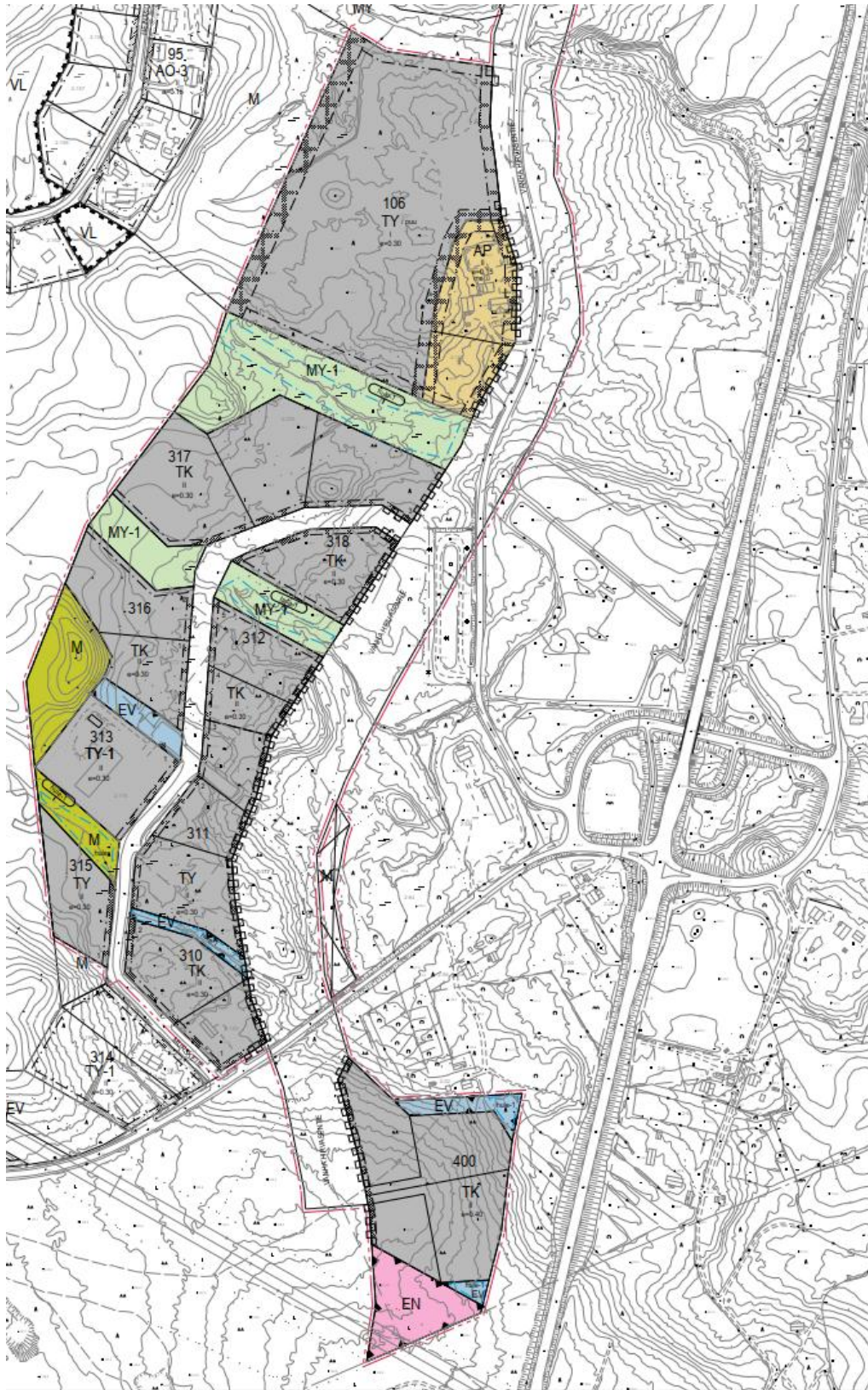
- huomioida tiesuunnitelman mukaiset aluevaraukset Vanha Hirvasentien alueella
- huomioida Fingridin Metsälinjan laajentuminen nykyisen voimajohtolinjan varteen
- muodostaa selkeät korttelialueet
- osoittaa riittävästi ja riittävän isoja tontteja
- huomioida alueen luontoarvot (Mursketien läheisyydessä)
- huomioida oleva vesihuoltolinja

Kuva 30. Hirvaskylän asemakaava-alue, VE 1 ja VE 2, suunnitteluvaiheen pohjoisosassa. Vanha Hirvasentien katualue on osoitettu nykyistä merkittävästi leveämpänä.

Kuva 31. Hirvaskylän asemakaavaluonnos, VE 1, suunnittelualueen eteläosa.

Kuva 32. Hirvaskylän asemakaava-alue, VE 2, suunnittelualueen eteläosa.

3.7 Asemakaavan ehdotusvaihe

Täydentyy ehdotusvaiheessa.

3.8 Hyväksytty asemakaava

Täydentyy hyväksymisvaiheessa.

3.9 Voimaantullut asemakaava

Täydentyy voimaantulon jälkeen.

4 ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 Kaavan rakenne ja mitoitus

Asemakaavalla muodostuu pääosin nykyisen Vanha Hirvasentien paikalle n. 3 km pitkä katualue. Asemakaavan katualue noudattaa vt 4 tiesuunnitelman aluevarauksia. Katualue on poikkeuksellisen laaja johtuen valtatie 4 tiesuunnitelman vaatimuksista. Asemakaavassa ei ole tutkittu eikä osoitettu Vanha Hirvasentien itäpuolen liittymäratkaisuja, koska itäpuoli ei ole asemakaavoitettua aluetta.

Asemakaavan pohjoisosassa ei osoiteta uusia tonttialueita, vaan vähäiset muutokset asuintonttien (AO) ja KTY-1 -tonttien osalta johtuu rinnakkaistien leveyden muutoksesta ja kaavan piirtoteknisistä syistä.

Asemakaavan eteläosaan on osoitettu uusia teollisuus- ja toimitilarakennusten korttelialueita Uuraisten kunnan omistamille kiinteistöille Kuukanpää 892-402-2-54 ja Keski-Hirva 892-402-2-200. Olemassa olevat yritysalueet on huomioitu kaavassa toteutuneen rakentamisen mukaisesti.

Mitoitus

- VE 1: 15 tonttia yritystoimintaa varten (KLT, TY, TK), joista kunnan myytäviä tontteja 13
- VE 1: tonttien pinta-alat vaihtelevat Kuukanpäässä välillä 3 200 m² – 7000 m², Keski-Hirvan alueella 4 300 m² – 8 000 m² ja Mursketiellä välillä 6 000 m² – 9 500 m²
- VE 2: 19 tonttia yritystoimintaa varten (TY, TK), joista kunnan myytäviä tontteja 17
- VE 2: tonttien pinta-alat vaihtelevat Kuukanpäässä välillä 3 200 m² – 7000 m², Keski-Hirvan ja Mursketien alueella välillä 3 00 m² – 8 000 m².
- uuden kadun pituus on molemmissa kaavaluonnosvaihtoehdoissa Kuukanpää-tilalle n. 160 metriä ja Keski-Hirvan alueelle n. 360 m
- Rakennusoikeutta on yritysstoneilla tehokkuusluvun e=0,30 tai e=0,40 mukaisesti

Kaavaratkaisussa on huomioitu Fingridin Metsälinjan vahvistamissuunnitelma siten, että kaava-alueen eteläosaan on varattu linjan laajennukselle varaus (EN). Metsälinja toista reittivaihtoehtoa eli ns. Heinäsuon teknistä kiertoa ei ole kaavaluonnoksessa huomioitu.

4.2 Asemakaavamerkinnot ja -määräykset

Asemakaavamerkinnot- ja määräykset ovat esitetty kaavakartan yhteydessä.

4.3 Palvelut

Kaava-alueella ei sijaitse palveluja. Hirvasen koulu ja päiväkotit sijaitsevat suunnittelualueen pohjoispuolella Uuraistentien varressa. Valtatien itäpuolelle sijoittuva liikenneasema tarjoaa mm. ravintolapalveluita.

4.4 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

Kaavaluonnoksessa on osoitettu tavoitteiden mukaisesti reilun kokoisia yritystontteja siten, että suunnittelualueelle jää myös puustoisia alueita mm. turvaamaan Latvasilmun selvityksessä esiin nostettuja puronvarsilehtoja, jotka voivat toimia liito-oravan kulkureitteinä.

Karlogin puutermiinali-tontille on osoitettu suojaviherkaistaleet tontin niille reunoille, jotka rajoittuvat asuintonttien suuntaan.

Kuukanpää-tilalle on laadittu AFRY:n toimesta katu- ja kunnallistekniikan suunnitelma, jossa on huomioitu myös hulevesien käsittely. Suunnitelman mukaisesti hulevesien käsittelylle on osoitettu aluevaraukset valtatie varteen.

Vastaava suunnitelma on tavoitteena laatia myöhemmässä vaiheessa myös Keski-Hirvan ja Mursketien alueille. Kaavaluonnosvaiheessa Keski-Hirvan alueelle hulevesien käsittelyyn on osoitettu puronvarsilehtojen ympäristöä.

4.5 Aluevaraukset

Kaavatyön kokonaispinta-ala on yhteensä noin 39 ha.

Aluevarausten pinta-alat jakautuvat seuraavasti (VE 1):

- A - korttelialueet 1,9 ha
- KTY-1 -alueet 0,3 ha
- T -korttelialueet 13,3 ha
- V -alueet 1,7 ha
- E -alueet 1,4 ha
- M -alueet 2,0 ha
- Kadut 18,1 ha

4.6 Nimistö

Kaavaluonnoksessa on toistaiseksi vielä nimeämättömiä katualueita.

5 KAAVAN VAIKUTUKSET

Asemakaavahankkeen merkittävimmät vaikutukset syntyvät kaava-alueen eteläosan kaavaratkaisun myötä. Eteläosaan suunnittelualueita on osoitettu uusia yritystonttialueita.

Asemakaavan pohjoisosassa ei osoiteta uusia tonttialueita, vaan vähäiset muutokset asuintonttien (AO) ja KTY-1 -tonttien osalta johtuu rinnakkaistien leveyden muutoksesta ja kaavan piirtoteknisistä syistä.

Kaavan vaikutusarviointi painottuu erityisesti kaavaratkaisun eteläosan ja yritystonttialueiden vaikutuksiin.

5.1 Ihmisten elinolot ja elinympäristö, sosiaaliset vaikutukset

Rinnakkaistien rakentaminen nykyistä tiealuetta leveämpänä vaatii useasta Vanha Hirvasentien varren asuintontista alueen lohkomista tiealueeksi. Tällä voi olla negatiivisia vaikutuksia jo toteutuneisiin pihapiireihin ja ihmisten elinoloihin.

Rinnakkaistien rakentamisen aikana aiheutuu lähialueen asukkaille haittaa mm. työmaaliikenteen, melun ja pölyn muodossa. Valmis rinnakkaistie, jonka varressa on kevyen liikenteen väylä, parantaa alueen asukkaiden liikkumismahdollisuuksia.

Toteutuessaan uudet yritysalueet tarjoaa yrityksille mahdollisuuden kehittyä ja lähiseudun asukkaille uusia työmahdollisuuksia, millä on positiivisia vaikutuksia paikallisille ja työn perässä muuttaville. Muodostuva uusi liiketoiminta voi tukea alueella jo olevien toimintojen säilymistä ja siten alueen asukkaiden pitkäaikaista viihtyvyyttä ja hyvinvointia.

Uusien yritystonttien rakennusvaiheessa tarvitaan maansiirtotöitä, mikä aiheuttaa lähialueelle melua ja mahdollisesti pölyn leviämistä. Voimassa olevaan asemakaavaan verrattuna vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön eivät merkittävästi muutu.

Melu

Ihmisten kannalta asemakaavahankkeen merkittävin häiriötekijä on valtatien ja teollisen toiminnan aiheuttama liikenne ja melu.

Kaavahankkeen eteläosassa tonttialueet kaavoitetaan yritystoimintaan, kuten teollisuudelle, joka voi tuottaa toimintaan liittyvää melua. Merkittävimpänä melulähteenä säilyy kuitenkin valtatien liikenteen tuottama melu. Teollisuustoiminnasta aiheutuva melu on vähäisempää kuin oleva liikennemelu.

Tiesuunnitelman yhteydessä on mallinnettu koko tiesuunnitelman alueelle melun nykytilannetta sekä arvioitu v. 2050 liikennetilanteen melua. Myös meluntorjunta on huomioitu suunnitelmissa.

Seuraavissa kuvissa on esitetty AFRY:n 17.12.2024 laatimat alustavat päiväaikaiset meluvyöhykkeet nykytilanteessa sekä v. 2050 ennustetilanteessa suunniteltu meluntorjunta huomioiden. Yritystontteilla tapahtuvasta toiminnasta aiheutuvaa melua ei ole huomioitu näissä melukartoissa. Valtatien tiesuunnittelun yhteydessä tehtyjä meluennusteita vuodelle 2050 ei ole vielä päivitetty viimeisimmän tiesuunnitelmaluonnosten mukaisiksi. Melumallinnusten osalta tilanne tarkistetaan vielä seuraavissa kaavavaiheissa ja tarpeen mukaan huomioidaan kaavaratkaisussa.

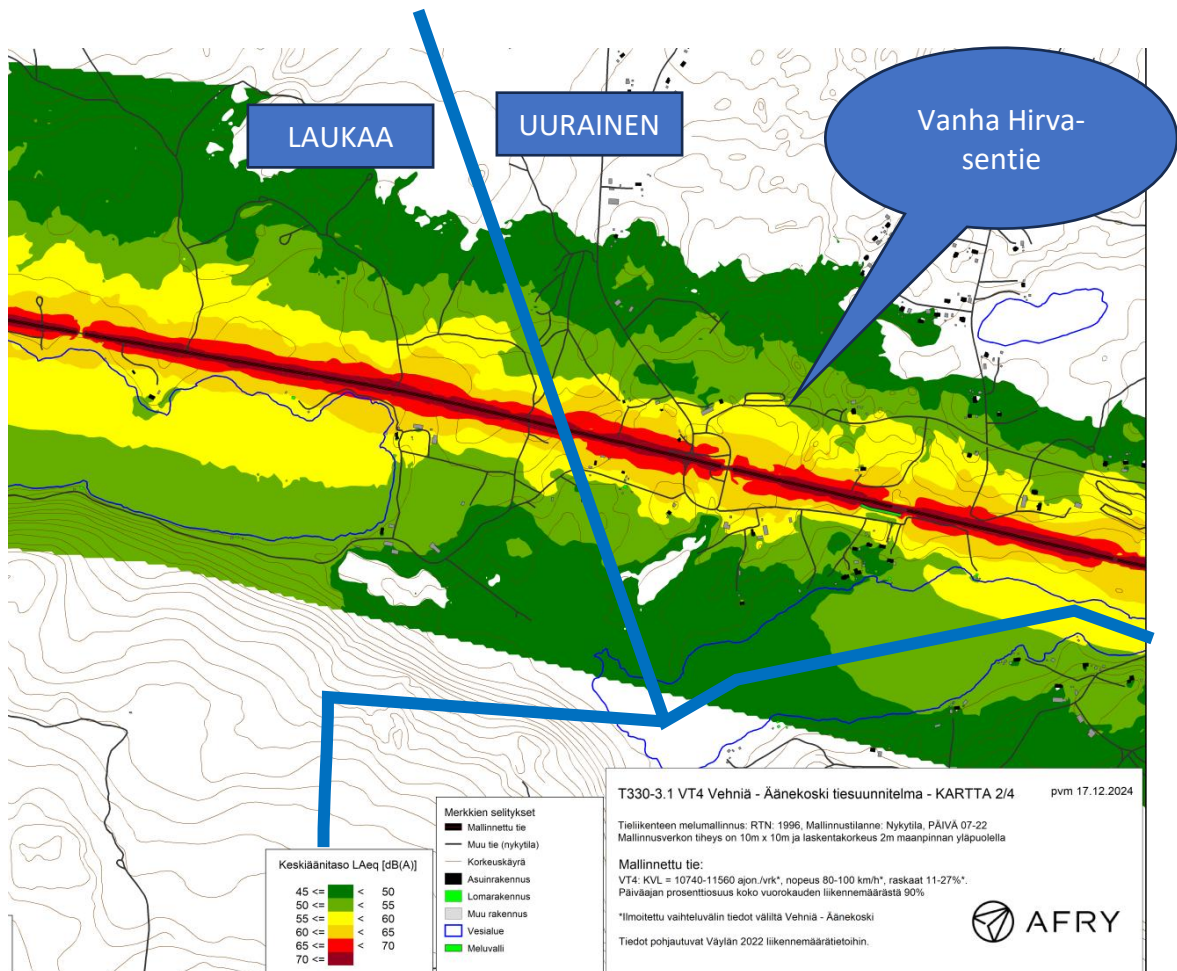
Suunnitelluilla meluntorjuntakeinoilla liikenteen meluvaikutukset asutukseen vähenevät olemassa olevaan tilanteeseen nähden.

Valtioneuvoston päätös n:o 993/1992 melutason ohjearvoista:

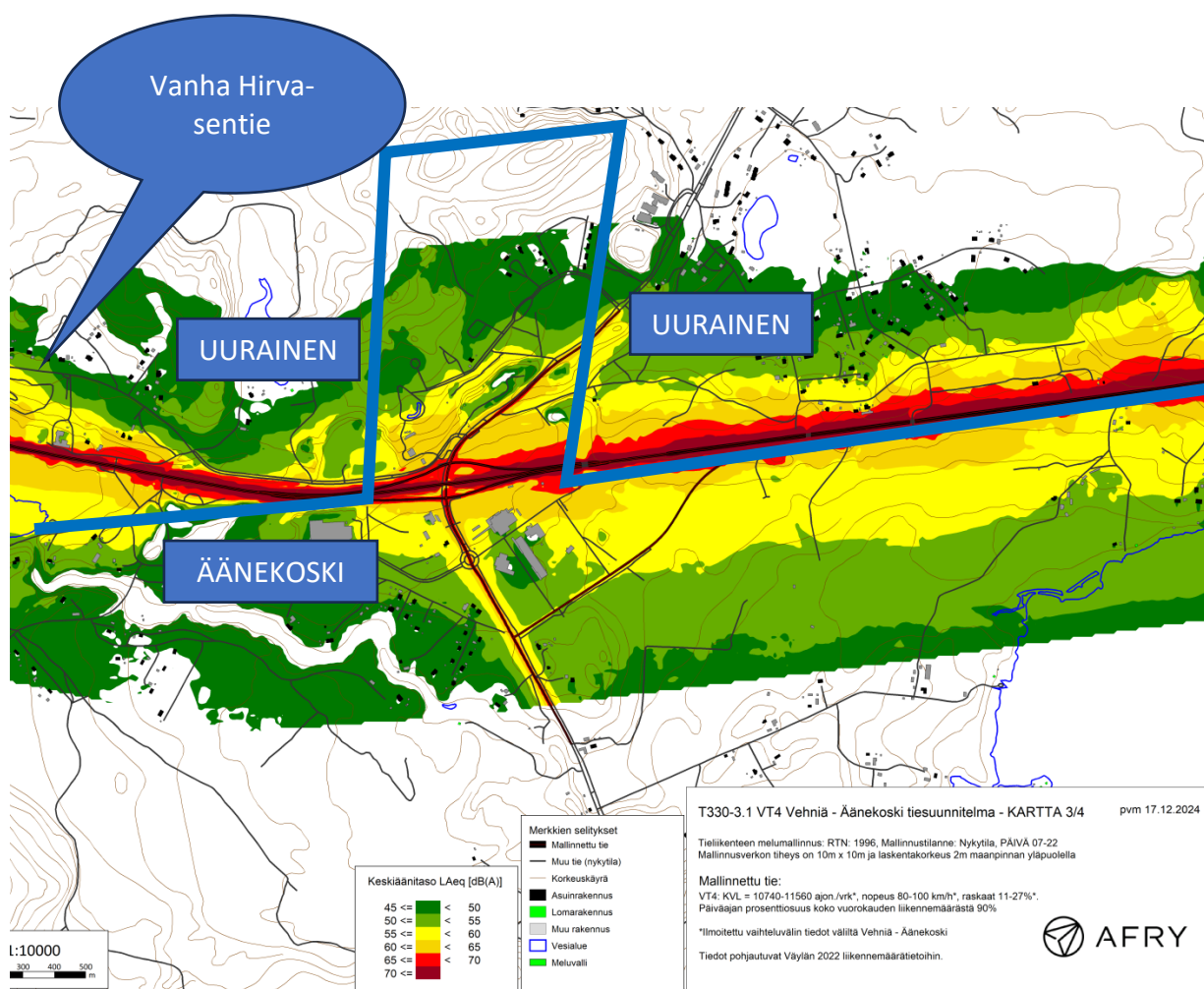
Kohde	Keskiäänitaso L_{Aeq} enintään dB		Huomautuksia
	Päivällä	Yöllä	
Asuinalue, hoito- ja oppilaitosalue			
- ulkona	55	50 (45*)	* uusi alue
- sisällä	35	30	

Melukartoilla tämä tarkoittaa, että asuinrakennukset tulisi olla vähintään vaaleanvihreällä alueella, jotta päiväaikainen 55 dB:n keskiäänitaso alittuu. Ulkomelun hillitsemiseksi rakennuksia tulisi melu-alueilla sijoittaa tontilla niin, että ne muodostavat oleskelupihalle riittävän suojaosan taskun.

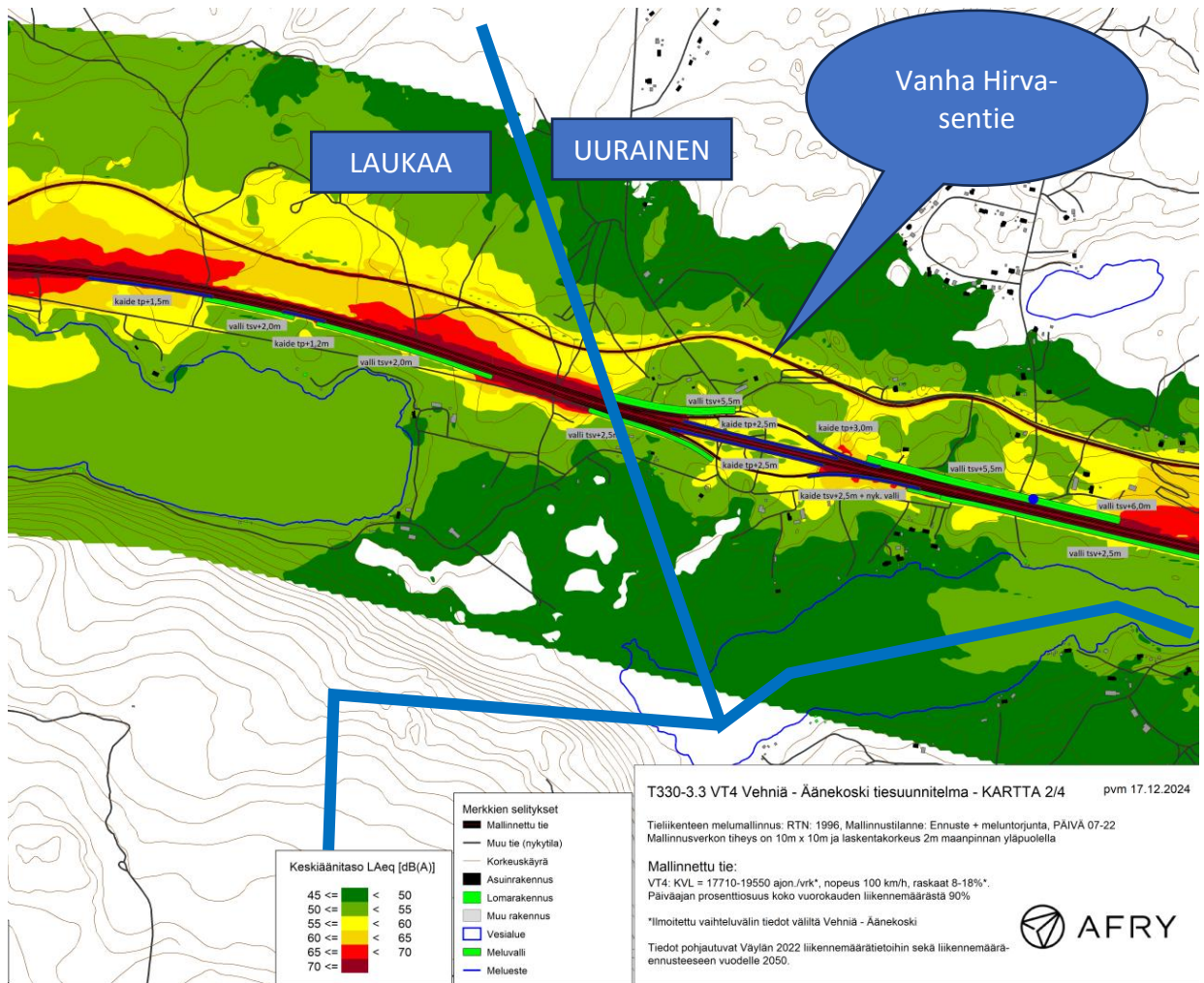
Liikenteen aiheuttama sisämelu ei asuinrakennuksissa yleensä nouse ongelmaksi. Normaaliulkoseinärakenne eristää n. 30 dB, mikä riittää sisämelutason saattamiseen ohjeiden mukaiselle tasolle.

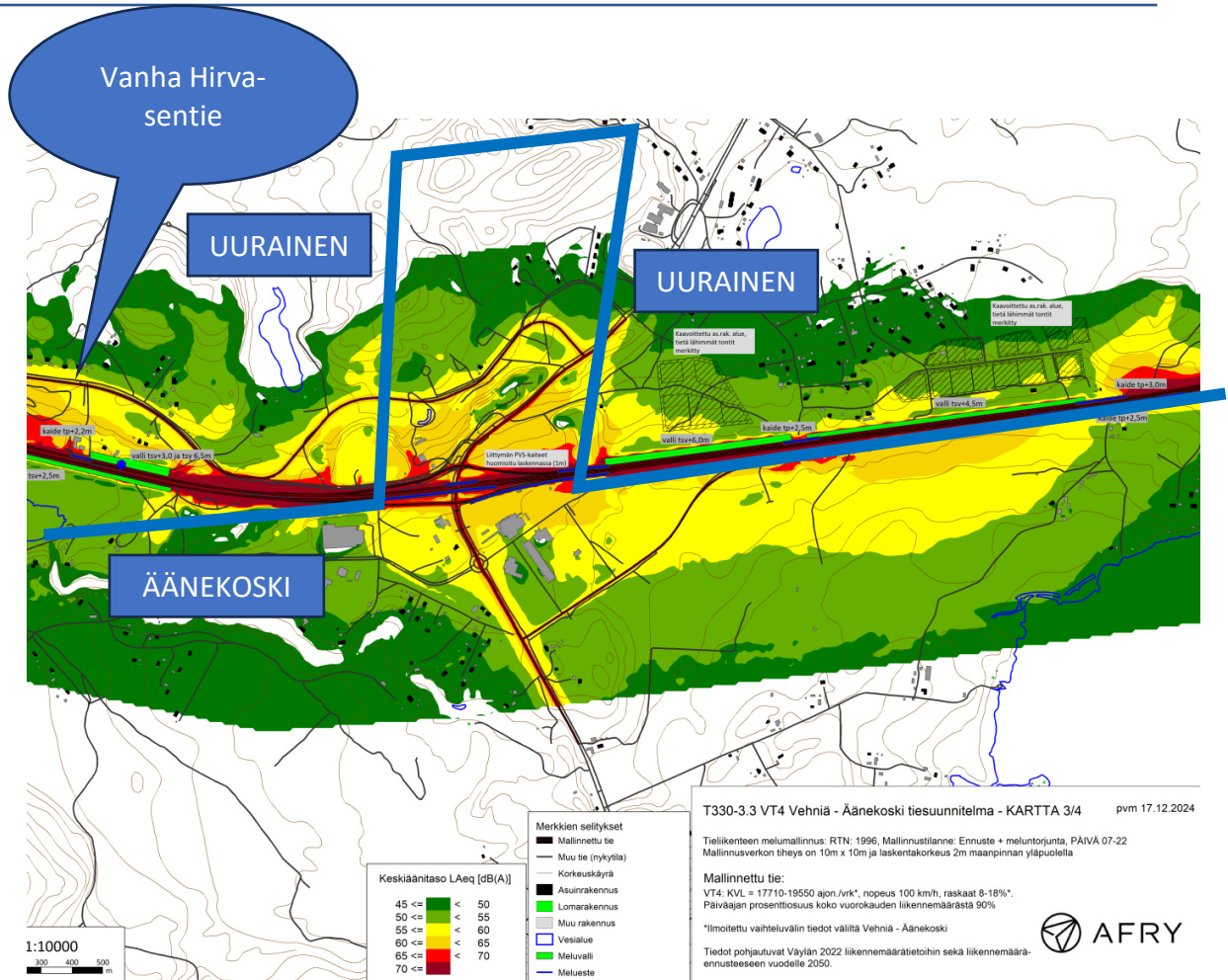
Kuva 33. Nykytilanne päivällä, eteläosa suunnittelualueesta. Asuinrakennukset tulisi olla vähintään vaaleanvihreällä alueella. Lähde: Tiesuunnitelma-aineisto, AFRY 17.12.2024

Kuva 34. Nykytilanne päivällä, pohjoisosa suunnittelualueesta. Asuinrakennukset tulisi olla vähintään vaaleanvihreällä alueella. Lähde: Tiesuunnitelma-aineisto, AFRY 17.12.2024

Kuva 35. Melu päivällä v. 2050 liikenteen ennustetilanteessa ja meluntorjunnan toteutuessa, eteläosa suunnittelualueesta. Asuinrakennukset tulisi olla vähintään vaaleanvihreällä alueella. Lähde: Tiesuunnitelma-aineisto, AFRY 17.12.2024

Kuva 36. Melu päivällä v. 2050 liikenteen ennustetilanteessa ja meluntorjunnan toteutuessa, pohjoisosa suunnittelualueesta. Asuinrakennukset tulisi olla vähintään vaaleanvihreällä alueella. Lähde: Tiesuunnitelma-aineisto, AFRY 17.12.2024

5.2 Rakennettu ympäristö, maisema ja yhdyskuntarakenne

Vanha Hirvasentien asuinrakennuspaikat ei juurikaan lisäännä kaavamuutoksella. Kaavaluonnosvaiheessa yksi suurempi asuinrakennuspaikka jaetaan kahdeksi tontiksi, joista toinen on rakentunut. Kaavahanke mahdollistaa kuitenkin lisärakentamisen suunnittelualueelle uuden teollisuustontituksen myötä. Olemassa olevien asuintonttien ja teollisuustonttien väliin pyritään jättämään viherkaista, jotta teollisen toiminnan vaikutukset olisivat asutukseen mahdollisimman vähäiset.

Mursketien ja Vanha Hirvasentien seudulla on jo tällä hetkellä yritystoimintaa, ja myös merkittävästi asutusta, joten uudet yritysalueet tiivistävät alueen yhdyskuntarakennetta.

Kuukanpään alueesta on mahdollisuus muodostua nelostien varteen erityisesti Jyväskylän suunnasta lähestyville näkyvä ”portti Uuraisille”. Rakentumisen vaikutus maisemassa näkyy valtatielle, erityisesti siinä vaiheessa, kun valtatie 4 parannetaan moottoritieksi ja valtatiealue levenee nykyisestä.

5.3 Kulttuuriperintö

Rakennettu kulttuuriperintö

Kaava-alueelle tai sen välittömään läheisyyteen ei sijoitu arvokasta rakennettua kulttuuriperintöä.

Rinnakkaistielinjaus hyödyntää lähes koko osuudeltaan nykyistä Vanha Hirvasentietä. Tältä osin tielinjauksen kulttuuriympäristöön kohdistuvat vaikutukset voimistuvat vain hieman väylän leventämisen ja liikenneympäristön muutoksen myötä.

Suunnittelualueella tai sen läheisyydessä ei ole valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä. Selkein vaikutus koko tiehankkeella kohdistuu paikallisesti arvokkaaksi luokiteltuun Hirvasen kouluun, joka sijaitsee alle 50 metrin etäisyydellä valtatielinjauksesta. Kyseessä on tyypillinen 1960-luvun koulurakennus, joka ei ole enää koulukäytössä. Hirvasen asemakaavahankkeella ei ole Hirvasen vanhaan kouluun juurikaan vaikutusta.

Kaavahankkeen rakennusperintöön kohdistuvat vaikutukset ovat hyvin vähäisiä.

Historiallisen ajan muinaisjäännökset

Suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuu historiallinen tielinjaus, Vanha Laukaantie, joka on Keski-Suomen vanhin maantie. Hirvaskankaalla sijaitsevat osuudet on merkitty muinaisjäännösrekisteriin.

Rinnakkaistie yhtyy Hirvaskylän eteläpuolella, Nelostien itäpuolella Hirvaskujaan ja edelleen Hirvaslenkkiin ja Hirvaskyläntiehen, jotka ovat osa Vanhaa Laukaantietä. Vanhaan Laukaantiehen kohdistuva muutoksen suuruus jää vähäiseksi, sillä kulttuuritie toimii jo alueen kylätienä. Kulttuuritien luonteeseen kohdistuu valtatie rinnakkaistienä kuitenkin hieman kohdetta heikentäviä vaikutuksia.

5.4 Liikenneverkko ja teknisen huollon järjestämiseen

Vaikutukset liikenneverkkoon

Uuden maankäytön myötä ajoneuvoliikenteen määrä lisääntyy. Liikennemäärän arvioidaan kasvavan myös moottoritien ja rinnakkaisten rakentamisen myötä.

Kaavaratkaisu ja tiesuunnitelman mukainen rakentaminen tukee kestävien liikkumismuotojen kuten kävelyn ja pyöräilyn suosimista. Tiesuunnitelmassa rinnakkaistien varteen on suunniteltu kevyen liikenteen väylä tien länsipuolelle. Palvelut (koulu, päiväkotia, kauppa) ovat saavutettavissa myös kevyen liikenteen kautta.

Tiesuunnitelmassa on osoitettu Vanha Hirvasentien varteen bussipysäkit Hirvaskylän rampin läheisyyteen. Tällä hetkellä bussipysäkit sijaitsevat valtatie varressa mm. Pölykankaantien risteuksen ja vanhan Hirvasen koulun läheisyydessä sekä Hirvaskankaan liikenneaseman läheisyydessä. Valtatie yhteydessä oleville pysäkeille on lyhyt matka. Liikennemäärän kasvun myötä liikenneturvallisuuteen kohdistuu vastaavasti lisäpainetta.

Tiesuunnitelman mukaisesti Hirvaskylän nykyinen liittymä valtatielle poistuu ja Hirvaskylän alueelle rakentuu eritasoliittymä nykyisen valtatieliittymän pohjoispuolelle. Myös pohjoisosan rinnakkaistien sijaintiin on suunniteltu muutosta Äänekosken kaupungin alueella.

Liikennejärjestelmässä Hirvaskylän yritysalue sijoittuu valtatie varrella vahvasti autoliikennettä painottaen. Alueen työpaikkatoiminnan tuottama raskas liikenne vaihtelee toiminnan aktiivisuuden ja luonteen mukaan. Tavoitteena on, että uusilta yritysalueilta syntyvä liikenne voidaan ohjata suoraan valtatielle, eikä raskasta liikennettä kulkisi merkittävässä määrin rinnakkaistien kautta.

Toteutuessaan kaava voi lisätä joukkoliikenteen tarvetta ja käyttöastetta vähäisessä määrässä.

Uuraisten kunta vastaa tällä hetkellä Vanha Hirvasentien ylläpidosta, myös niillä alueilla, joissa ei ole asemakaavaa. Tältä osin kunnan hoidettavan katuverkon pituus ei kasva muutoin kuin uusien tontti-alueiden vaatimien katuverkkojen osalta.

Vaikutukset teknisen huollon järjestämiseen

Hankealueen vesihuollosta vastaa Hirvaskylän vesihuolto-osuuskunta. Tavoitteena on, että vesi-osuuskunnan toiminta-alueetta laajennetaan tarvittaessa uusien alueiden rakentuessa. Kuukanpää-tilalle on laadittu AFRY:n toimesta katu- ja kunnallistekniikan suunnitelma, jossa huomioidaan vesi-osuuskunnan olemassa oleva verkosto. Vastaava suunnitelma laaditaan Mursketien ja Keski-Hirvan osalta kaavatyön edetessä.

Valtatie 4 tiesuunnitelman mukainen moottoritie ja rinnakkaistie aiheuttavat siirtotarpeita alueen kunnallistekniisiin, sähkö-, tele- ja valokuituverkkoihin. Siirtotarpeita kartoitetaan tiesuunnittelun yhteydessä. Siirtojen kustannuksista vastaa valtio.

Hulevedet

Uusien tonttialueiden rakentuminen aiheuttaa muutoksia hulevesien muodostumiseen ja kulkeutumiseen. Rakentumisen myötä hulevesimäärät kasvavat, joten hulevesien hallinta alueella on tarpeen. Ensisijaisesti hulevedet tulisi viivyttaa tontilla, mutta kaavaluonnosvaiheessa hulevesille on osoitettu alueita suojaviheralueilta ja maa- ja metsätalousvaltaisilta alueilta, joita voidaan keskitetysti hyödyntää tonttialueiden hulevesien käsittelyssä. Katujen kuivatus on suunniteltu toteutettavan avo- ja purkuojilla.

Kuukanpää-tilalle laaditussa kunnallistekniikan yleissuunnitelmassa on huomioitu hulevesien käsittely. Suunnitelman mukaisesti hulevesien käsittelylle on osoitettu aluevaraukset valtatie varteen. Vastaava suunnitelma on tavoitteena laatia myöhemmässä vaiheessa myös Keski-Hirvan ja Mursketien alueille.

5.5 Vaikutukset luontoon

Alueella ei ole tiedossa sellaisia erityisen arvokkaita ympäristöjä, joiden muuttuminen rakentumisen myötä merkittävästi heikentäisi luonnon monimuotoisuutta tai vähentäisi luonnonvaroja.

Kaavassa osoitetut uudet teollisuusalueet vähentävät luonnontilaisen alueen määrää ja siten kaventavat kasvien ja eläinten elinoloja. Metsätalousalueet vähenevät uudisrakentamisen tieltä. Maa- ja kallioperään kohdistuvat vaikutukset aiheutuvat rakentamisesta. Luontoon kohdistuvat vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena vähäisiksi.

Liito-orava

Tiesuunnitelmassa Hirvaskylän liito-oravakohteen ja Vanha Hirvasentien länsipuolelle on suunniteltu rinnakkaistie. Se ei hävitä tai kavenna varsinaista liito-oravan rajattua elinympäristöä lisääntymis- ja levähdyspaikkoineen. Sivutie ja uusi yritystonttialue kuitenkin hävittää ja pirstoo osan lähiympäristön metsiköistä, jotka ovat lajille sopivaa elinympäristöä, ja josta on aiempia lajihavaintoja, mutta lajia ei havaittu 2023. Hirvaskylän eritasoliittymä on suunniteltu elinpiirin itäpuolelle pääosin pelloille tai muille puuttomille alueille, mutta liittymän ja rinnakkaistien välinen uusi tieyhteys voi heikentää josain määrin kulkuyhteyttä Hirvaskylän liito-orava-kohteelta etelään päin. Liito-oravat pystyvät ylittämään uuden rinnakkaistien pohjoisen ja lännen suuntaan, jos tien reunoilla säilyy riittävän korkea puustoa.

Tiesuunnitelma aiheuttaa muutoksia nykytilanteeseen Hirvaskylän alueen lähiympäristössä. Tiesuunnitelma ja uusi yritystonttialue ei hävitä tai heikennä liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkaa, mutta saattaa heikentää lajin elinmahdollisuuksia ja kulkuyhteyksiä. Asemakaavassa on osoitettu viherkaistaleet rinnakkaistietä länteen, jotka tulee kaavamääräyksen mukaan säilyttää riittävän puustoisina liito-oravan mahdollista kulkureittiä ajatellen.

Viitasammakko

Viitasammakoille soveltuva alue sijaitsee Hirvaskylän alueella, suunnittelualueen itäpuolella. Tiesuunnitelman mukainen rinnakkaistie sijoittuu lampien länsi- ja pohjoispuolelle, muttei tule hävittämään niitä. Etenkin rakentamisen aikaiset valumavedet voivat kuitenkin lisätä lampien kiintoainekuormaa ja heikentämään lampien aluetta.

Natura – alue

Suunnittelualueen pohjoispuolella on Kylmähauta-Hirvasjoki Natura-alue (FI0900011). Keski-Suomen ELY-keskus on teettänyt vuonna 2025 tiesuunnitelmasta Natura-arvion, jossa arvioidaan tiehankkeen vaikutuksia Kylmähauta-Hirvasjoki Natura-alueeseen. Natura-arvio on valmistumassa v. 2025 lopulla. Hirvaskylän asemakaavahankkeesta ei ole tarve laatia erillistä Natura-arviota tai tehdä Natura-tarveharkintaa. Mikäli tiesuunnitelman Natura-arviossa nousee esille huomioon otettavia seikkoja, ne huomioidaan kaavahankkeen seuraavissa vaiheissa.

Pohjoisosassa kaavahanketta ei osoiteta uusia maankäyttömuotoja tai tehdä uusia aluevarauksia vaan asemakaavassa vain toistetaan/todennetaan tiesuunnitelman mukainen tiealue.

Mahdolliset välilliset vaikutukset Natura-alueeseen voisi syntyä kaavahankkeen eteläosan uusien yritystonttialueiden hulevesien kautta. Keski-Hirva -kiinteistön alueelta pintavedet valuvat tällä hetkellä uomaa pitkin valtatie itäpuolelle Pieni-Hirvaseseen. Pieni-Hirvasesta vesi laskee Hirvasjokeen, joka kuuluu Natura-alueeseen. Kaavatyön tavoitteena on huomioida yritystonttialueiden ja myös rinnakkaistien osalta hulevesien käsittely niin, ettei Pieni-Hirvaseseen laskevan pintaveden laatu ainakaan heikkene.

Mahdollisia vaikutuksia Natura-alueeseen arvioidaan vielä tarkemmin ehdotusvaiheessa, kun kaavaratkaisu on täsmentynyt ja tiehankkeen Natura-arvio valmistunut.

5.6 Ilmastovaikutukset

Vähähiilisessä ja resurssitehokkaassa yhdyskuntakehityksessä päästöjä voidaan vähentää olemassa olevan rakenteen hyödyntämisen lisäksi edistämällä työpaikkojen, palvelujen ja vapaa-ajanalueiden saavutettavuutta sekä parantamalla kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen hyödyntämismahdollisuuksia. Lähtökohtaisesti tiivis kuntarakenne vaatii hajautunutta kuntamallia vähemmän materiaaleja ja toimii resurssitehokkaammin.

Hirvaskylän teollisuusalue laajentaa jo olemassa olevaa teollisuusaluetta ja liittyy näin ollen jo rakennettuun infrastruktuuriin. Alue on helposti saavutettavissa valtatie varrella. Hirvaskylälle on mahdollista matkustaa joukkoliikennettä hyödyntäen. Valtatie varrelle sijoittuu linja-autopysäkit valtatie molemmin puolin, juuri Hirvaskylän kohdalla. Joukkoliikenne puolestaan on avainasemassa resurssitehokkaan yhdyskuntakehityksen muodostumisessa. Joukkoliikenteen avulla voidaan vähentää päästöjä ja käyttää vähemmän polttoainetta suhteessa kuljetettuun henkilömäärään. Joukkoliikenteen lisäksi Hirvaskylän alueelle liikutaan henkilöautoilla ja teollisuusalueelle suuntautuu rekkaliikennettä.

Suunnittelualueelle suunniteltu tierakentaminen ja uuden yritystontin rakentaminen tuottavat alueella uusia kasvihuonekaasupäästöjä nykyiseen maankäyttöön verrattuna sekä rakentamisen että toiminnan aikana. Alueelle jäävät viheralueet hillitsevät hulevesien muodostumista ja niillä pääosin säilyvä puusto toimii alueen keskeisimpänä hiilinieluna.

5.7 Metsänlinjan vahvistaminen

Fingridin voimajohdon vahvistamishanke eli ns. Metsälinjan vahvistaminen sijoittuu suunnittelualueen etelärajalla. Uudella voimajohdolla on YVA-vaiheen arvion perusteella kaksi reittivaihtoehtoa kaavahankealueella. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä laaditussa YVA-selostuksessa ja sen liitekartoissa on kuvattu vaikutuksia mm. asutukseen, luontoarvoihin ja kulttuuriperintöön.

YVA-selostuksessa on esitetty hankkeesta aiheutuvat vaikutukset asemakaavan hankealueella ja sen läheisyydessä huomionarvoisiin kohteisiin seuraavasti:

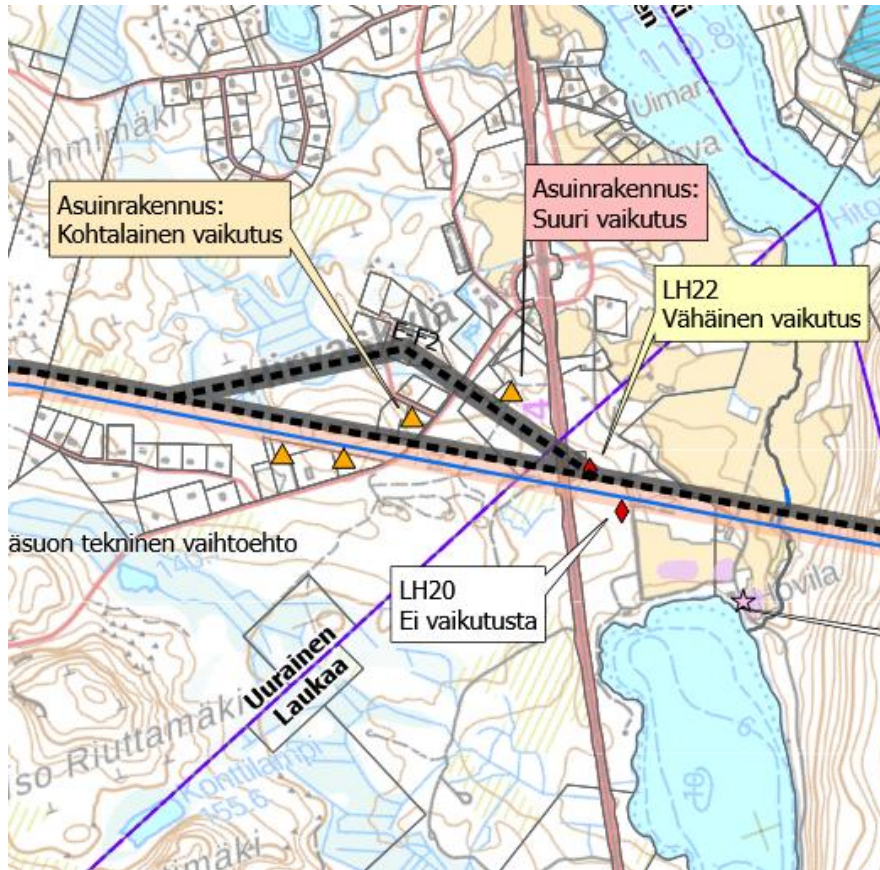
Kohdenro/karttalehden nro	Nimi	Luonnontilaisuus/edustavuus	Rakentamisvaihe, vaikutukset	Purkuvaihe, vaikutukset
LH20 ja LH22	Uusi-Hovila	Lähes luonnontilainen/Hyvä	Liito-oravalle soveltuvia metsiköitä, lajista vanhat papanahavainnot vuodelta 2012. Vähäinen vaikutus puuston poistuessa kohteelta LH22 osittain.	Vähäinen myönteinen (ennallistuminen)

Reittivaihtoehtojen vaikutuksia on arvioitu YVA-selostuksessa seuraavasti:

Heinäsuu, nykyisen rinnalla	Heinäsuu, kierto
Vähäinen herkkyys Vaihtoehtojen alueella ei ole luonnon erityisiä arvokohteita. Johtoreitti sijoittuu luonnonympäristöön, jota on osittain käsitelty.	Vähäinen herkkyys Vaihtoehtojen alueella ei ole luonnon erityisiä arvokohteita. Johtoreitti sijoittuu luonnonympäristöön, jota on laajalti käsitelty.
Vähäinen kielteinen muutos Johtoalue muuttuu puuttomaksi.	Vähäinen kielteinen muutos Johtoalue muuttuu puuttomaksi, ja uusi johtoalue pirstoo kohtalaisen yhtenäisiä metsäalueita.
Vähäinen vaikutus	Vähäinen vaikutus

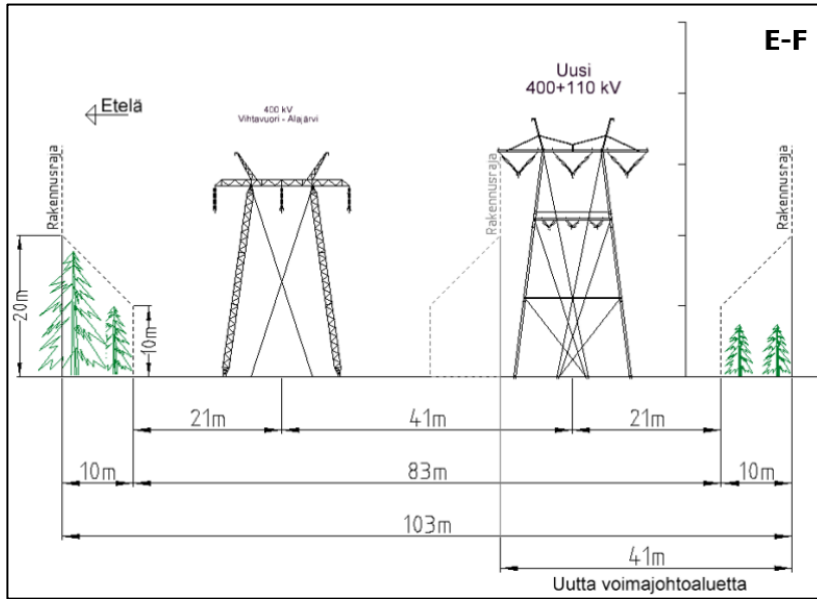
Metsälinjan vahvistaminen vaikuttaa joka tapauksessa puustoon asemakaava-alueella. Kaavaluonnosvaiheessa Metsälinjan vahvistaminen on osoitettu kaavakartalle nykyisen linjan leventämisenä. Mikäli Mursketien alueella toteutuu Heinäsuon tekninen kierto, vaikuttaa se koko kaavaratkaisuun Mursketien tonttien ja Kuukanpää-tilan kaavoituksen osalta. Teknisessä kierrossa uusi 62 metriä leveä johtokäytävä halkoo Kuukanpää-tilan pohjois-eteläsuunnassa ja estää täysin alueelle rakentamisen.

Fingridin alustavan aikataulun mukaan voimajohdon rakentamisen edellyttämät maastotutkimukset ja yleissuunnittelu tehdään vuosina 2026–2027, jonka jälkeen voimajohdon reittivalinta viimeistään varmistuu. Voimajohdon rakentamisen arvioidaan tapahtuvan vuosina 2028–2030.

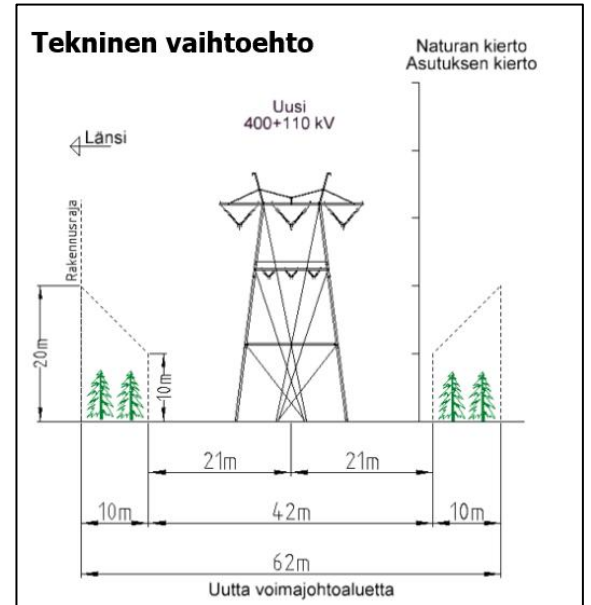

Kuva 37. Voimajohtohankkeen kahden eri reittivaihtoehdon vaikutukset kartalla. Mursketien kautta kiertää ns. Heinäsuon tekninen vaihtoehto. (Lähde: Metsälinjan YVA-selostuksen liitekartta)

--- Suunniteltu johtoreitti	□ Kiinteistöraja
■ Uusi johtoalue	▲ Asuinrakennukset alle 100 m etäisyydellä
— Fingridin 400 kV voimajohto	● Loma-asunnot alle 100 m etäisyydellä
— Fingridin 110 kV voimajohto	● Loma-asunnot alle 50 m etäisyydellä
■ Nykyinen johtoalue	■ Arvokas kallioalue
- - - Kuntaraja	
■ Arvokas luontokohde (Koodit L# ja tiedot YVA-selostuksen luvussa 15.5.5)	■ Muinaisjäännösalue
— Puro (Koodit P# ja tiedot YVA-selostuksen luvussa 14.5.1)	■ Muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (ZE)
◆ Uhanalainen lajiesiintymä (Koodit LH# ja tiedot YVA-selostuksen luvussa 15.5.5)	
★ Kiinteä muinaisjäännös	

Kuva 38. Metsälinjan poikkileikkaus, mikäli voimajohdon vahvistaminen tapahtuu nykyistä johtoaluetta leventämällä. (Lähde: Fingrid YVA-aineisto 2024).

Kuva 39. Heinäsuon teknisen vaihtoehtojen poikkileikkaus, mikäli voimajohdon vahvistaminen tapahtuu asutuksen kiertämisen vuoksi omassa johtokäytävässä. (Lähde: Fingrid YVA-aineisto 2024).

5.8 Talous

Keskeisimmät taloudelliset vaikutukset kaavamutoksesta liittyvät rinnalla valmisteilla olevaan tiesuunnitteluun ja sen myötä tien ja muun infran rakentamisesta muodostuviin kustannuksiin. Tien parantaminen voi myös osaltaan tuottaa taloudellisia hyötyjä uuden liikerakentamisen sekä yleisen saatavuuden parantumisen myötä.

Tiesuunnittelun yhteydessä laaditaan tiehankkeen toteutussuunnitelma, jossa sovitaan kustannusjaosta valtion ja kunnan kesken. Tiehankkeen suoria vaikutuksia Uuraisten kunnalle ei voida tässä vaiheessa arvioida.

Uusien asemakaavatonttien kaavoittaminen aiheuttaa kunnalle kustannuksia tonttien vaatiman infran ja mahdollisen tonttien tasaaminen ja rakentamiskelpoisuuden parantamisen kautta. Yritystontti-alueiden tasaaminen Kuukanpäässä, Mursketiellä ja Keski-Hirvan alueella vaatii maansiirtotöitä. Tonttien tasaamiseen laaditaan kaavoituksen aikana suunnitelmat ja kustannusarvio. Tasaamisen voi suorittaa kukin tontin omistaja itse tai Uuraisten kunta laajemmalla alueella.

Uusien tonttialueiden sisäisten katujen toteutuksesta aiheutuu kunnalle toteutus- ja ylläpitokustannuksia. Tiesuunnitelman mukaisen rinnakkaistien toteuttamiskustannuksista vastaa valtio. Rinnakkaistien katualueen ylläpito on tarkoitus tulla kunnalle.

Kunnallistekniikan laajentamisesta uusille tonttialueille vastaa alueella toimiva Hirvaskylän vesihuolto-osuuskunta.

Tuloja kunnalle tulee tontinmyynnin lisäksi yrityksiltä verotuloja verotuksen kautta sekä välillisesti palveluiden kulutuksen kautta. Myös mahdolliset uudet asukkaat tuovat verotuloja kuntaan.

5.9 Suhde olemassa oleviin selvityksiin ja suunnitelmiin

5.9.1 Suhde maakuntakaavaan

Kaavaratkaisu ei ole ristiriidassa maakuntakaavan kanssa. Rinnakkaistie liittyy valtatie kehittäminen moottoritienä. Valtakunnallinen voimajohto ja sen vahvistamishanke on huomioitu kaavaratkaisussa.

Hirvaskylän asemakaavaratkaisun myötä yritystonttialueet sijoittuu Vanha Hirvasentien ja valtatie varteen sekä sähkölinjan tuntumaan, mikä turvaa yhtenäisten metsäalueiden säilymisen asemakaavituksen ulkopuolisilla alueilla. Rakentamista ei ole osoitettu peltoalueilla.

Tikkakosken varalaskupaikan suojelyvyöhykettä ei ole kaavaratkaisussa erityisesti huomioitu. Maakuntakaavan suojavyöhykkeen määräyksen mukaisesti alueelle sijoittuvista rakennushankkeista tulee pyytää puolustusvoimien lausunto.

5.9.2 Suhde yleiskaavaan

Maankäytön suunnittelua ohjaa pääosin Hirvaskankaan oikeusvaikutteinen osayleiskaava. Hirvaskylän asemakaava toteuttaa yleiskaavatasolla asetettuja tavoitteita.

Hirvaskankaan osayleiskaavassa on osoitettu suunnittelualueen eteläosaan työpaikka-alue Vanha Hirvasentie länsipuolelle. Yleiskaavan mukainen työpaikka-alueelle sijoittuu uudet Mursketien ja Keski-Hirvan yritystonttialueet.

5.9.3 Suhde tiesuunnitelmaan

Kaavaluonnos noudattaa tiesuunnitelman tiealueen rajauksia. Rinnakkaistien varressa olevat tontti-liittymät noudattavat myös pääosin tiesuunnitelmassa esitettyjä. Yksittäisten liittymien osalta voi olla tarve vielä tiesuunnittelun ja kaavatyön edetessä käydä neuvotteluja kunnan ja ELY-keskuksen kesken.

5.9.4 Yleiskaavan sisältövaatimukset kaavoittamattomalla alueella

Suunnittelualueen eteläosassa ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Alueidenkäyttölain 54 §:n mukaisesti: ”Jos asemakaavaa laaditaan alueelle, jolla ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa, on asemakaavaa laadittaessa soveltuvin osin otettava huomioon myös mitä yleiskaavan sisältövaatimuksista säädetään.”

Tällä asemakaavalla on huomioitu yleiskaavan sisältövaatimukset seuraavasti:

1) yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys;

- Kaavaratkaisu tukeutuu olemassa oleviin ja myös tiesuunnitelmassa suunniteltuihin liikenneverkkoihin. Ratkaisu on taloudellinen ja yhdyskuntarakenteellisesti toimiva.

2) olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö;

- Sijaitsee olemassa olevan yhdyskuntarakenteen sisällä.

3) asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus;

- Asemakaavalla ei osoiteta uutta palvelutoimintaa eikä varsinaisesti uusia asuintontteja. Alue tukeutuu Hirvaskankaan alueen olemassa oleviin palveluihin, kuten Hirvaskylän koulu ja päiväkoti sekä Hirvaskankaan liikenneasema. Nämä sijoittuvat noin kilometrin eräisyydelle suunnittelualueen pohjoisosasta. Uudet yritystonttialueet sijaitsevat noin 4 kilometrin etäisyydellä näistä palveluista.

4) mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestävällä tavalla;

- Alueen sijoittuminen nykyisen tieverkoston yhteyteen sekä sujuvien liikenneyhteyksien lähelle toteuttaa kestävä kehityksen näkökulmaa. Alue on saavutettavissa myös kävelen ja pyöräillen, erityisesti siinä vaiheessa, kun tiesuunnitelman mukainen moottoritie ja rinnakkaistie ovat rakentuneet. Energia-, vesi- ja jätehuolto on järjestettävissä osittain olemassa olevaa infrastruktuuria hyödyntäen.

5) mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön;

- Asemakaavan muutos mahdollistaa luonnonläheisen, turvallisen, terveellisen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoisen elinympäristön säilymisen sekä muodostumisen.

6) kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset;

- Kaavaratkaisun mahdollistamat uudet yritystontit voivat vaikuttaa myönteisesti elinkeinoelämään.

7) ympäristöhaittojen vähentäminen;

- Asemakaavan mahdollistamien toimintojen ympäristöhaittoja pyritään vähentämään kaavaratkaisun ja kaavamääräysten avulla. Esimerkiksi hulevesien käsittelyalueita on osoitettu kaavassa ja liito-oravien mahdollinen kulkureitti ydinreviiriltä rinnakkaistien länsipuolelle on huomioitu kaavaratkaisussa. Tiehankkeessa on selvitetty ja huomioitu liikenteen meluvaikutukset.

8) rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen;

- Kaavamuutoksella ei ole merkittäviä vaikutuksia rakennetun ympäristön, kaupunkikuvan tai luonnonarvojen vaalimiseen. Kaavamuutoksen myötä alueen talousmetsien määrä voi kuitenkin vähentyä.

9) virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys;

- Kaavamuutoksella ei ole vaikutuksia virkistysalueiden riittävyyteen.

Kaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa. Alueen kaavoitus on tullut ajankohtaiseksi ELY:n tiesuunnittelun, kunnan kehittämisajatuksen sekä yksityisen maanomistajan aloitteesta. Pölli-Hirva -kiinteistön kaavaratkaisun lähtökohtana on ollut maanomistajan (Karlog) toiveet. Kaava ei aiheuta merkittävää haittaa alueen maanomistajille tai muille oikeuden haltijoille. Rinnakkaistien leventäminen nykyisten asuintonttien alueelle voi aiheuttaa lievää haittaa maanomistajille.

6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Asemakaavaa voidaan toteuttaa, kun se on kuulutuksella saanut lain voiman. Toteuttamista ohjaa ja valvoo kunnan rakennusvalvonta.

Valtatie 4 tiesuunnitelma on tavoitteena hyväksyä vuoden 2026 aikana. Tiesuunnitelman mukaiselle moottoritien ja rinnakkaistien rakentamiselle ei ole tiedossa aikataulua. Hankkeen aikataulu riippuu tiesuunnitelman hyväksymisestä ja ennen kaikkea valtion rahoituksesta.

Asemakaavassa osoitettuja uusia tonttialueita voidaan toteuttaa ennen tiesuunnitelman mukaista rinnakkaistien rakentamista.